

Sadržaj

II. Nezakonodavni akti

UREDBE

- ★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/764 od 14. svibnja 2019. o odobrenju pripravka od *Lactobacillus hilgardii* CNCM I-4785 i *Lactobacillus buchneri* CNCM I-4323/NCIMB 40788 kao dodatka hrani za sve životinjske vrste ⁽¹⁾ 1
- ★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/765 od 14. svibnja 2019. o stavljanju izvan snage antidampinške pristojbe na uvoz bioetanola podrijetlom iz Sjedinjenih Američkih Država i prekidu postupka koji se odnosi na taj uvoz nakon revizije zbog predstojećeg isteka mjera u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/1036 Europskog parlamenta i Vijeća 4
- ★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/766 od 14. svibnja 2019. o odstupanju od Provedbene uredbe (EU) br. 809/2014 u pogledu konačnog datuma za podnošenje jedinstvenog zahtjeva, zahtjevâ za potporu ili zahtjevâ za plaćanje, konačnog datuma za prijavu izmjena jedinstvenog zahtjeva ili zahtjeva za plaćanje i konačnog datuma za podnošenje zahtjevâ za dodjelu prava na plaćanje ili povećanje vrijednosti pravâ na plaćanje u okviru programa osnovnog plaćanja za godinu 2019. 18

ODLUKE

- ★ Odluka Komisije (EU) 2019/767 od 31. srpnja 2018. o državnoj potpori SA.36511 (2014/C) (ex 2013/NN) koju je provela Francuska za ograničenje pristojbe CSPE (priopćeno pod brojem dokumenta C(2018) 4975) ⁽¹⁾ 20
- ★ Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/768 od 8. svibnja 2019. o izmjeni članka 3. Statuta Konzorcija europskih istraživačkih infrastruktura u području integrirane strukturne biologije („Instruct-ERIC”) zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije (priopćeno pod brojem dokumenta C(2019) 3354) ⁽¹⁾ 67

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

- ★ **Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/769 od 14. svibnja 2019. o izmjeni Provedbene odluke 2012/715/EU o uspostavi popisa trećih zemalja s regulatornim okvirom primjenjivim na djelatne tvari za lijekove za humanu primjenu i odgovarajućim kontrolnim i provedbenim aktivnostima kojima se osigurava zaštita javnog zdravlja jednakovrijedna onoj u Uniji⁽¹⁾** 70

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/764

od 14. svibnja 2019.

o odobrenju pripravka od *Lactobacillus hilgardii* CNCM I-4785 i *Lactobacillus buchneri* CNCM I-4323/NCIMB 40788 kao dodatka hrani za sve životinjske vrste

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o dodacima hrani za životinje ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 9. stavak 2.,

budući da:

- (1) Uredbom (EZ) br. 1831/2003 predviđeno je odobravanje dodataka hrani za životinje te osnove i postupci za izdavanje odobrenja.
- (2) U skladu s člankom 7. Uredbe (EZ) br. 1831/2003 podnesen je zahtjev za odobrenje pripravka od *Lactobacillus hilgardii* CNCM I-4785 i *Lactobacillus buchneri* CNCM I-4323/NCIMB 40788. Uz taj su zahtjev priloženi podaci i dokumenti propisani člankom 7. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 1831/2003.
- (3) Zahtjev se odnosi na odobravanje pripravka od *Lactobacillus hilgardii* CNCM I-4785 i *Lactobacillus buchneri* CNCM I-4323/NCIMB 40788 kao dodatka hrani za sve životinjske vrste te njegovo razvrstavanje u kategoriju dodataka „tehnološki dodaci”.
- (4) Europska agencija za sigurnost hrane („Agencija”) u svojem je mišljenju od 2. listopada 2018. ⁽²⁾ zaključila da pripravak od *Lactobacillus hilgardii* CNCM I-4785 i *Lactobacillus buchneri* CNCM I-4323/NCIMB 40788 u predloženim uvjetima uporabe nema štetan učinak na zdravlje životinja, sigurnost potrošača ili na okoliš. Zaključila je i da se smatra da taj dodatak hrani može uzrokovati preosjetljivost dišnih organa te da se ne može izvući zaključak o tome izaziva li preosjetljivost ili nadraživanje kože ili očiju. Stoga Komisija smatra da je potrebno poduzeti odgovarajuće mjere zaštite kako bi se spriječili štetni učinci na zdravlje ljudi, posebno u odnosu na korisnike dodatka. Agencija je zaključila i da bi predmetni pripravak mogao poboljšati proizvodnju silaže od krmnih materijala koji se lako ili umjereno teško siliraju. Agencija smatra da ne postoji potreba za posebnim zahtjevima za praćenje nakon stavljanja na tržište. Isto tako, potvrdila je izvješće o metodi analize dodatka hrani za životinje koje je dostavio referentni laboratorij osnovan Uredbom (EZ) br. 1831/2003.
- (5) Procjena pripravka od *Lactobacillus hilgardii* CNCM I-4785 i *Lactobacillus buchneri* CNCM I-4323/NCIMB 40788 pokazala je da su ispunjeni uvjeti za odobrenje predviđeni člankom 5. Uredbe (EZ) br. 1831/2003. U skladu s tim trebalo bi odobriti uporabu tog pripravka kako je navedeno u Prilogu ovoj Uredbi.
- (6) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

⁽¹⁾ SL L 268, 18.10.2003., str. 29.

⁽²⁾ EFSA Journal 2018.; 16(10):5455.

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Pripravak naveden u Prilogu, koji pripada kategoriji dodataka hrani za životinje „tehnološki dodaci” i funkcionalnoj skupini „dodaci silaži”, odobrava se kao dodatak hrani za životinje podložno uvjetima utvrđenima u tom prilogu.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. svibnja 2019.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

_____

PRILOG

Identifikacijski broj dodatka	Dodatak	Sastav, kemijska formula, opis, analitička metoda	Vrsta ili kategorija životinje	Najviša dob	Najmanja dopuštena količina	Najveća dopuštena količina	Ostale odredbe	Datum isteka važenja odobrenja
					CFU dodatka/kg svježeg materijala			
Tehnološki dodaci: dodaci silaži								
1k20757	<i>Lactobacillus hilgardii</i> CNCM I-4785 i <i>Lactobacillus buchneri</i> CNCM I-4323/NCIMB 40788	<p>Sastav dodatka:</p> <p>Pripravak od <i>Lactobacillus hilgardii</i> CNCM I-4785 i <i>Lactobacillus buchneri</i> CNCM I-4323/NCIMB 40788 koji sadržava najmanje $1,5 \times 10^{11}$ CFU/g dodatka (u omjeru 1:1).</p> <p>Karakteristike aktivne tvari:</p> <p>Žive stanice <i>Lactobacillus hilgardii</i> CNCM I-4785 i <i>Lactobacillus buchneri</i> CNCM I-4323/NCIMB 40788.</p> <p>Analitička metoda ⁽¹⁾</p> <p>Određivanje brojnosti u dodatku hrani za životinje i premiksima: metoda razmazivanja na MRS agaru: EN 15787.</p> <p>Identifikacija dodatka hrani za životinje: gel-elektroforeza u pulsirajućem polju (PFGE).</p>	Sve životinjske vrste	—	—	—	<ol style="list-style-type: none"> U uputama za uporabu dodatka hrani za životinje i premiksâ potrebno je navesti uvjete skladištenja. Najmanja količina dodatka ako se upotrebljava bez kombiniranja s drugim mikroorganizmima kao dodacima silaži: 3×10^8 CFU/kg (<i>L. hilgardii</i> CNCM I-4785 i <i>L. buchneri</i> CNCM I-4323/NCIMB 40788 u omjeru 1:1) svježeg materijala koji se lako ili umjereno teško silira ⁽²⁾. Za korisnike dodatka i premiksâ subjekti koji posluju s hranom za životinje utvrđuju operativne postupke i organizacijske mjere za uklanjanje mogućih rizika koji proizlaze iz njihove uporabe. Ako se tim postupcima i mjerama rizici ne mogu ukloniti ili smanjiti na najmanju moguću mjeru, pri uporabi dodatka i premiksâ potrebno je nositi odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu, uključujući zaštitu za dišne organe. 	4. lipnja 2029.

⁽¹⁾ Podaci o analitičkim metodama dostupni su na sljedećoj adresi referentnog laboratorija: <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>.

⁽²⁾ Krmno bilje koje se lako silira: > 3 % topivih ugljikohidrata u svježem materijalu. Krmno bilje koje se umjereno teško silira: 1,5 – 3,0 % topivih ugljikohidrata u svježem materijalu. Uredba Komisije (EZ) br. 429/2008 od 25. travnja 2008. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu pripreme i podnošenja zahtjeva te procjene i odobravanja dodataka hrani za životinje (SL L 133, 22.5.2008., str. 1.).

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/765**od 14. svibnja 2019.****o stavljanju izvan snage antidampinške pristojbe na uvoz bioetanola podrijetlom iz Sjedinjenih Američkih Država i prekidu postupka koji se odnosi na taj uvoz nakon revizije zbog predstojećeg isteka mjera u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/1036 Europskog parlamenta i Vijeća**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/1036 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije ⁽¹⁾ („Osnovna uredba”), a posebno njezin članak 11. stavak 2.,

nakon savjetovanja s državama članicama,

budući da:

1. POSTUPAK**1.1. Mjere na snazi**

- (1) Nakon antidampinškog ispitnog postupka („početni ispitni postupak”) Vijeće je Provedbenom uredbom (EU) br. 157/2013 ⁽²⁾ uvelo konačnu antidampinšku pristojbu od 62,30 EUR po metričkoj toni („tona”) na uvoz bioetanola podrijetlom iz Sjedinjenih Američkih Država („SAD” ili „predmetna zemlja”). Dalje u tekstu te se mjere nazivaju „mjere na snazi”.

1.2. Zahtjev za reviziju zbog predstojećeg isteka mjera

- (2) Nakon objave obavijesti o skorom isteku ⁽³⁾ mjera na snazi Komisija je 7. studenoga 2017. primila zahtjev za pokretanje revizije zbog predstojećeg isteka mjera u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/1036.
- (3) Zahtjev je podnio ePure („podnositelj zahtjeva”) u ime proizvođača koji čine više od 25 % ukupne proizvodnje bioetanola u Uniji.
- (4) Zahtjev se temeljio na činjenici da bi istekom mjera vjerojatno došlo do nastavka i ponavljanja dampinga te nastavka i ponavljanja štete za industriju Unije.

1.3. Pokretanje revizije zbog predstojećeg isteka mjera

- (5) Nakon što je utvrdila da postoje dostatni dokazi za pokretanje revizije zbog predstojećeg isteka mjera Komisija je 20. veljače 2018. objavljujućem obavijesti u *Službenom listu Europske unije* ⁽⁴⁾ („Obavijest o pokretanju postupka”) najavila pokretanje revizije zbog predstojećeg isteka mjera u skladu s člankom 11. stavkom 2. osnovne uredbe.

1.4. Zainteresirane strane

- (6) Komisija je u Obavijesti o pokretanju postupka pozvala zainteresirane strane da joj se obrate radi sudjelovanja u ispitnom postupku. Osim toga, Komisija je o pokretanju ispitnog postupka obavijestila druge poznate proizvođače iz Unije, poznate proizvođače izvoznike, trgovce/proizvođače i tijela iz SAD-a, poznate uvoznike, dobavljače, korisnike i trgovce te ih je pozvala na sudjelovanje.
- (7) Zainteresirane strane imale su priliku dostaviti primjedbe na pokretanje ispitnog postupka i zatražiti saslušanje pred Komisijom i/ili službenikom za saslušanje u trgovinskim postupcima.

⁽¹⁾ SL L 176, 30.6.2016., str. 21.

⁽²⁾ Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 157/2013 od 18. veljače 2013. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe na uvoz bioetanola podrijetlom iz Sjedinjenih Američkih Država (SL L 49, 22.2.2013., str. 10.).

⁽³⁾ Obavijest o predstojećem isteku određenih antidampinških mjera (SL C 180, 8.6.2017., str. 37.).

⁽⁴⁾ Obavijest o pokretanju revizije zbog predstojećeg isteka antidampinških mjera koje se primjenjuju na uvoz bioetanola podrijetlom iz Sjedinjenih Američkih Država (SL C 64, 20.2.2018., str. 7.).

1.5. Odabir uzorka

- (8) U Obavijesti o pokretanju postupka Komisija je navela da bi mogla provesti odabir uzorka zainteresiranih strana u skladu s člankom 17. osnovne uredbe.

1.5.1. Odabir uzorka proizvođača izvoznika i trgovaca/proizvođača iz SAD-a

- (9) Kako bi odlučila je li odabir uzorka potreban i, ako jest, kako bi odabrala uzorak, Komisija je od svih proizvođača izvoznika i trgovaca/proizvođača iz SAD-a zatražila da dostave informacije navedene u Obavijesti o pokretanju postupka. Usto, Komisija je zatražila od relevantnih tijela SAD-a da utvrde ostale proizvođače izvoznike i trgovce/proizvođače koji bi mogli biti zainteresirani za sudjelovanje u ispitnom postupku, i/ili da stupe u kontakt s njima.
- (10) Javilo se osam proizvođača biogoriva. No nijedan od njih nije proizvodio proizvod iz postupka revizije.
- (11) Nadalje, javila su se tri udruženja proizvođača biogoriva iz SAD-a te su evidentirana kao zainteresirane strane.

1.5.2. Odabir uzorka proizvođača iz Unije

- (12) Komisija je u Obavijesti o pokretanju postupka navela da je odabrala privremeni uzorak proizvođača iz Unije. Uzorak se ponajviše temeljio na obujmu proizvodnje, no postignuti su i dobra zemljopisna rasprostranjenost te zastupljenost različitih skupina. Predloženi su uzorak sastojao od četiriju proizvođača iz Unije i Komisija je pozvala zainteresirane strane da dostave primjedbe o privremenom uzorku.
- (13) Na temelju dobivenih primjedbi jedan je proizvođač iz privremenog uzorka zamijenjen zbog povezanosti s drugim proizvođačem iz privremenog uzorka. Četiri proizvođača u uzorku činila su 25 % proizvodnje bioetanola u Uniji tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije. Uzorak je reprezentativan za industriju Unije.

1.5.3. Odabir uzorka uvoznika

- (14) Kako bi odlučila je li odabir uzorka potreban i, ako jest, kako bi odabrala uzorak, Komisija je od nepovezanih uvoznika zatražila da dostave informacije navedene u Obavijesti o pokretanju postupka.
- (15) Tri nepovezana uvoznika dostavila su zatražene informacije i pristala da ih se uključi u uzorak. Komisija je na temelju toga odlučila da odabir uzorka nije potreban.

1.6. Nesuradnja

- (16) Kako nijedan proizvođač iz SAD-a koji se javio tijekom odabira uzorka nije proizvodio proizvod iz postupka revizije u razdoblju ispitnog postupka revizije, Komisija je morala iskoristiti raspoložive činjenice o proizvođačima izvoznicima u skladu s člankom 18. osnovne uredbe.
- (17) Komisija je obavijestila tijela SAD-a o primjeni članka 18. stavka 1. osnovne uredbe i dala im priliku da dostave primjedbe. Komisija nije primila nikakve primjedbe.
- (18) Premda nijedan proizvođač izvoznik nije surađivao, tri udruženja proizvođača biogoriva iz SAD-a koja su se javila dostavljala su podneske tijekom ispitnog postupka. Ti su podnesci uzeti u obzir.

1.7. Odgovori na upitnik

- (19) Komisija je poslala upitnike četirima proizvođačima iz Unije u uzorku i trima nepovezanim uvoznicima koji su se javili.
- (20) Odgovori na upitnik primljeni su od četiriju proizvođača iz Unije u uzorku i triju nepovezanih uvoznika. Dva od triju nepovezanih uvoznika tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije nisu uvezali proizvod iz postupka revizije iz predmetne zemlje pa nisu dalje razmatrani. Odgovor na upitnik koji je dostavio preostali nepovezani uvoznik propisno je uzet u obzir.

1.8. Posjeti radi provjere

- (21) Komisija je zatražila i provjerila sve podatke koje je smatrala potrebnima za utvrđivanje vjerojatnosti nastavka ili ponavljanja dampainga, vjerojatnosti nastavka ili ponavljanja štete te za utvrđivanje interesa Unije. Posjeti radi provjere u skladu s člankom 16. osnovne uredbe obavljani su u prostorima sljedećih društava:

Proizvođači iz Unije

- Pannonia Ethanol Zrt., Dunaföldvar, Mađarska
- CropEnergies Bioethanol GmbH, Mannheim, Njemačka
- Cristanol, Bazancourt, Francuska
- Alco Bio Fuel N.V., Gent, Belgija

Uvoznici

- Shell Trading Rotterdam B.V., Rotterdam, Nizozemska

1.9. Daljnji postupak

- (22) Unatoč nesuradnji proizvođača izvoznika, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama 10. i od 16. do 18., tri udruženja proizvođača biogoriva iz SAD-a i podnositelj pritužbe dostavili su nekoliko grupa primjedbi o pokretanju postupka. S obzirom na zaključke u poglavlju 3. u nastavku, o tim se primjedbama u ovom dokumentu više ne govori.
- (23) Komisija je 1. ožujka 2019. objavila bitne činjenice i razmatranja na temelju kojih je namjeravala staviti izvan snage antidampinšku pristojbu na snazi („objava”). Svim je stranama odobreno razdoblje u kojem su mogle podnijeti primjedbe na objavu.
- (24) Podnositelj zahtjeva dostavio je 12. ožujka 2019. podnesak u kojem je iznio stajališta o nalazima Komisije. Ukratko, podnositelj zahtjeva osporio je početni zaključak Komisije da nije vjerojatno da će se šteta ponoviti ako se dopusti istek mjera.
- (25) S obzirom na te primjedbe, tri udruženja proizvođača biogoriva iz SAD-a zatražila su saslušanje pred službama Komisije i ono je održano 19. ožujka 2019. Nakon saslušanja ta su udruženja Komisiji poslala dodatne dokumente u prilog određenim izjavama. Podnositelj zahtjeva svoja je stajališta objasnio na saslušanju 20. ožujka 2019.
- (26) Primjedbe koje su dostavile zainteresirane strane razmotrene su i, prema potrebi, uzete u obzir.

1.10. Razdoblje ispitnog postupka i razmatrano razdoblje

- (27) Ispitnim postupkom o dampaingu i šteti obuhvaćeno je razdoblje od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2017. („razdoblje ispitnog postupka revizije”). Ispitivanjem kretanja relevantnih za procjenu štete obuhvaćeno je razdoblje od 1. siječnja 2014. do kraja razdoblja ispitnog postupka („razmatrano razdoblje”).

2. PROIZVOD IZ POSTUPKA REVIZIJE I ISTOVJETNI PROIZVOD

2.1. Proizvod iz postupka revizije

- (28) Proizvod iz postupka revizije jest bioetanol, ponekad zvan „etanol za gorivo”, tj. etilni alkohol proizveden od poljoprivrednih proizvoda (kako su navedeni u Prilogu I. Ugovoru o funkcioniranju Europske unije), denaturirani ili nedenaturirani, isključujući proizvode s udjelom vode većim od 0,3 % (m/m), mjereno u skladu s normom EN 15376, ali uključujući etilni alkohol proizveden od poljoprivrednih proizvoda (kako su navedeni u Prilogu I. Ugovoru o funkcioniranju Europske unije) koji je podrijetlom iz SAD-a i sastojak je mješavina s benzinom s udjelom etilnog alkohola većim od 10 % (v/v) namijenjenih za uporabu kao gorivo, a trenutačno je obuhvaćen oznakama KN ex 2207 10 00, ex 2207 20 00, ex 2208 90 99, ex 2710 12 21, ex 2710 12 25, ex 2710 12 31, ex 2710 12 41, ex 2710 12 45, ex 2710 12 49, ex 2710 12 50, ex 2710 12 70, ex 2710 12 90, ex 3814 00 10, ex 3814 00 90, ex 3820 00 00 i ex 3824 99 92 (oznake TARIC 2207 10 00 12, 2207 20 00 12, 2208 90 99 12, 2710 12 21 11, 2710 12 25 92, 2710 12 31 11, 2710 12 41 11, 2710 12 45 11, 2710 12 49 11, 2710 12 50 11, 2710 12 70 11, 2710 12 90 11, 3814 00 10 11, 3814 00 90 71, 3820 00 00 11 i 3824 99 92 66). Bioetanol se može proizvoditi od raznih poljoprivrednih sirovina kao što su šećerna trska, šećerna repa, krumpir, manioka i kukuruz. Proizvodni proces može se donekle razlikovati među proizvođačima.

- (29) Sve vrste bioetanola i bioetanola u mješavinama koje su predmet ove revizije zbog predstojećeg isteka mjera, unatoč mogućim razlikama u smislu sirovina upotrijebljenih u proizvodnji ili odstupanja u proizvodnom procesu, imaju jednaka ili vrlo slična osnovna fizička, kemijska i tehnička svojstva te se upotrebljavaju u iste svrhe. Moguće manje razlike proizvoda iz ispitnog postupka ne mijenjaju njegovu osnovnu definiciju ili njegova svojstva.
- (30) Bioetanol koji nije namijenjen za uporabu kao gorivo nije bio predmet početnog ispitnog postupka pa nije ni predmet ove revizije zbog predstojećeg isteka mjera.

2.2. Istovjetni proizvod

- (31) U početnom ispitnom postupku Komisija je utvrdila da bioetanol koji proizvodi industrija Unije i koji se prodaje na tržištu Unije ima slična osnovna fizička, kemijska i tehnička svojstva kao bioetanol koji se izvozi u Uniju iz SAD-a. Premda se proizvodi od nekoliko različitih poljoprivrednih sirovina, bioetanol podrijetlom iz SAD-a odgovara bioetanolu proizvedenom u Uniji.
- (32) Glavna razlika između većine bioetanola koji se prodaje na tržištu SAD-a i bioetanola koji se prodaje na tržištu Unije proizlazi iz različitih normi o udjelu vlage. Proizvođači iz SAD-a obično proizvode bioetanol s udjelom vode od 0,5 % ili više, a za tržište Unije specificiran je niži udio vode, najviše 0,3 %, mjereno prema normi EN 15376, što znači da proizvođači iz trećih zemalja bioetanol moraju dodatno prilagoditi kako bi postojali specifikacije za tržište Unije.
- (33) Komisija nije primila nikakve primjedbe o istovjetnom proizvodu od zainteresiranih strana koje su iznijele primjedbe u ovoj reviziji zbog predstojećeg isteka mjera. Komisija je u ovoj fazi stoga potvrdila da su ti proizvodi istovjetni u smislu članka 1. stavka 4. osnovne uredbe.

3. VJEROJATNOST NASTAVKA ILI PONAVLJANJA DAMPINGA

3.1. Uvodne napomene

- (34) Nijedan proizvođač izvoznik ili trgovac/proizvođač iz SAD-a koji proizvodi proizvod iz postupka revizije nije surađivao u ispitnom postupku. Komisija je stoga, u skladu s člankom 18. osnovne uredbe, upotrijebila raspoložive činjenice kako bi utvrdila vjerojatnost nastavka ili ponavljanja dampinga. Upotrijebila je statističke podatke (tj. bazu podataka iz članka 14. stavka 6. i podatke Centra za tržišne resurse u poljoprivredi (*Agricultural Marketing Resource Center*, „AGMRC”), Komisije za međunarodnu trgovinu (*US International Trade Commission*, „US ITC”) i Uprave za informiranje o energetici (*US Energy Information Administration*, „US EIA”) iz SAD-a) te informacije koje je u zahtjevu dostavio podnositelj zahtjeva za reviziju.
- (35) Komisija je obavijestila tijela SAD-a o primjeni članka 18. stavka 1. osnovne uredbe i dala im priliku da dostave primjedbe. Komisija nije primila nikakve primjedbe.

3.2. Vjerojatnost nastavka dampinga u Uniji ako se dopusti istek mjera

- (36) U skladu s člankom 11. stavkom 2. osnovne uredbe Komisija je ispitala postoji li damping trenutačno i je li vjerojatno da bi istek mjera doveo do nastavka ili ponavljanja dampinga.
- (37) Tijekom razmatranog razdoblja, uključujući razdoblje ispitnog postupka revizije, izvoz bioetanola podrijetlom iz SAD-a u Uniju bio je zanemariv. Prema bazi podataka iz članka 14. stavka 6., uvoz iz predmetne zemlje u razdoblju ispitnog postupka revizije bio je samo 4 213,5 tona, što čini tržišni udio od 0,1 %. Većina tog obujma (odnosno 99 %) uvezena je u jednu državu članicu tijekom jednog mjeseca u, čini se, jednoj isporuci.
- (38) Na temelju takvog činjeničnog stanja Komisija je privremeno zaključila da nema dovoljno podataka za zaključak da reprezentativna količina uvoza proizvoda iz postupka revizije tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije potvrđuje nastavak dampinga u Uniji.
- (39) Komisija je zatim ispitala vjerojatnost ponavljanja dampinga iz SAD-a na temelju raspoloživih činjenica, u skladu s člankom 18. osnovne uredbe.

3.3. Vjerojatnost ponavljanja dampa ako se dopusti istek mjera

- (40) Komisija je analizirala postoji li vjerojatnost ponavljanja dampa u slučaju isteka mjera. Pritom su analizirani sljedeći elementi: domaće cijene u SAD-u, izvozne cijene iz SAD-a u treće zemlje, proizvodni kapacitet, rezervni kapacitet, potrošnja i zalihe bioetanol svih proizvođača iz SAD-a, bez obzira na usklađenost s propisanim udjelom vlage na tržištu Unije, te privlačnost tržišta Unije.

Uobičajena vrijednost

- (41) U skladu s člankom 18. osnovne uredbe zbog izostanka suradnje proizvođača izvoznika bioetanol iz SAD-a uobičajena vrijednost temeljila se na podacima koje je u zahtjevu za reviziju dostavio podnositelj zahtjeva.
- (42) Zahtjev za reviziju temeljio se na javno dostupnim podacima AGMRC-a ⁽⁵⁾. Uobičajena vrijednost u zahtjevu za reviziju utvrđena je pomoću cijene bioetanol u Illinoisu, američkoj saveznoj državi koja je jedan od najvećih proizvođača bioetanol u SAD-u.
- (43) Radi potpunosti, Komisija je u izračun uobičajene vrijednosti uključila godišnju prosječnu kotaciju za domaće prodajne cijene u Iowi, Illinoisu, Nebraski i Južnoj Dakoti, četiri savezne države koje su među najvećim proizvođačima bioetanol u SAD-u i za koje je AGMRC dao potpune podatke za razdoblje ispitnog postupka revizije.
- (44) Usto, Komisija je ocijenila tržišne cijene bioetanol kotirane na čikaškoj burzi (*Chicago Board of Trade*, „CBOT“). Prosječna cijena na CBOT-u u razdoblju ispitnog postupka revizije bila je malo viša od prosječne domaće prodajne cijene koju je naveo AGMRC.
- (45) Komisija je na temelju javnih informacija utvrdila da se norme koje za bioetanol vrijede u SAD-u razlikuju s obzirom na zahtjeve u pogledu udjela vode od normi za druga tržišta, uključujući Brazil, Kanadu i Peru, tri najveća američka izvozna tržišta. U usporedbi s tržištima Brazila, Kanade i Perua, američke norme dopuštaju najveći udio vode.
- (46) Podnositelj je u zahtjevu za reviziju tvrdio da bi Komisija pri ispitivanju potencijalnog izvoza bioetanol iz SAD-a u Uniju trebala uzeti u obzir dodatne troškove proizvodnje zbog smanjenja udjela vode u bioetanolu („premija zbog konverzije za Uniju“). Budući da je ta metodologija bila korištena u početnom ispitnom postupku, Komisija je taj zahtjev prihvatila.
- (47) Kako bi omogućila pravednu usporedbu u skladu s člankom 2. stavkom 10. točkom (a) osnovne uredbe, Komisija je domaću prodajnu cijenu u SAD-u temeljenu na informacijama dobivenima od AGMRC-a i CBOT-a prilagodila za dodatne konverzijske troškove zbog smanjenja udjela vode u izvoznom bioetanolu. Zbog izostanka suradnje proizvođača izvoznika iz SAD-a Komisija se oslonila na podatke podnositelja zahtjeva u kojima je premija zbog konverzije za Uniju procijenjena na 12,30 EUR po toni. Kako bi primijenila konzervativni pristup, Komisija je tu premiju obračunala na uobičajenu vrijednost. Ta je uobičajena vrijednost korištena u svim dampinškim izračunima, čak i onima u kojima je korišten izvoz na tržišta na kojima norme za bioetanol dopuštaju veći udjel vode od normi Unije.

Izvozna cijena

- (48) Izvozne cijene tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije utvrđene su na temelju javnih podataka, tj. statističkih podataka US ITC-a. U zahtjevu za reviziju podnositelj je naveo Brazil, Kanadu i Peru kao tri glavna izvozna tržišta SAD-a i sugerirao da bi vjerojatnost ponavljanja dampa trebalo ispitati na temelju izvoza SAD-a u te zemlje. Podnositelj zahtjeva dao je i procjene troškova međunarodnog i domaćeg prijevoza te premije zbog konverzije za Uniju, kako je dodatno objašnjeno u uvodnoj izjavi 47. Komisija je prihvatila pristup koji je predložio podnositelj zahtjeva i procijenila prodajne cijene bioetanol na trima glavnim izvoznim tržištima SAD-a tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije.
- (49) Usto, Komisija je, radi cjelovitosti, analizirala prosječnu izvoznu cijenu ukupne prodaje bioetanol iz SAD-a na trećim tržištima, bez Unije.

⁽⁵⁾ Dostupno na: <https://www.agmrc.org/renewable-energy/ethanol/midwest-ethanol-cash-prices-basis-data-and-charts-for-selected-states> (posljednji pregled 12. veljače 2019.).

- (50) Izvozne cijene iz statističke baze US ITC-a dostavljene su na razini franko uz bok broda. Komisija je te podatke ispravila na razinu franko tvornica umanjivši ih za troškove domaćeg prijevoza u SAD-u. Zbog izostanka suradnje proizvođača izvoznika iz SAD-a Komisija se oslonila na informacije o domaćim prijevoznim troškovima u SAD-u koje je dostavio podnositelj zahtjeva.
- (51) U nedostatku dokaza koji bi upućivali na suprotno, Komisija je smatrala da izvozne cijene SAD-a na pojedinačna izvozna tržišta već uključuju konverzijske troškove zbog smanjenja udjela vode u bioetanolu. Komisija stoga nije radila nikakvu prilagodbu za dodatne troškove proizvođača izvoznika iz SAD-a.

Usporedba

- (52) Prosječna uobičajena vrijednost uspoređena je s ponderiranom prosječnom izvoznom cijenom iz SAD-a na tri glavna izvozna tržišta SAD-a, kako je prethodno utvrđeno, u skladu s člankom 2. stavkom 11. osnovne uredbe, pri čemu su obje vrijednosti bile na razini franko tvornica. Također su uspoređene prosječna uobičajena vrijednost i ponderirana prosječna izvozna cijena iz SAD-a na sva treća tržišta osim Unije.
- (53) Kako bi procjena bila konzervativna, Komisija je upotrijebila uobičajenu vrijednost uvećanu za premiju zbog konverzije za Uniju, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 47., i izvoznju cijenu za koju je pretpostavila da već uključuje eventualne konverzijske troškove pa je nije trebalo prilagođavati za te troškove.

Dampinška marža na temelju izvoznih cijena za treće zemlje tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije

- (54) Kako bi utvrdila dampinšku maržu na izvoz u treće zemlje, Komisija je usporedila uobičajenu vrijednost temeljenu na podacima AGMRC-a i CBOT-a s izvoznom cijenom na trima glavnim izvoznim tržištima SAD-a i na svim trećim tržištima bez Unije, propisno prilagođenom na razinu franko tvornica.
- (55) Komisija je utvrdila da nije bilo dampinga u razdoblju ispitnog postupka revizije za izvoz na tri glavna izvozna tržišta SAD-a ispitana pojedinačno, niti za izvoz na sva treća tržišta ukupno bez Unije, čak i ako se za izračun uobičajene vrijednosti u obzir uzmi podaci AGMRC-a ili cijena na CBOT-u.
- (56) Nakon objave podnositelj zahtjeva ustvrdio je da je Komisija nepravilno zaključila da u razdoblju ispitnog postupka nije utvrđen damping. U primjedbama na objavu podnositelj zahtjeva naveo je damping na dva izvozna tržišta SAD-a (Indija i UAE), kao i damping povezan s izvozom u dvije države članice (Španjolska i Ujedinjena Kraljevina).
- (57) Kad je riječ o tvrdnji podnositelja zahtjeva koja se odnosi na izvoz iz SAD-a u dvije države članice, trebalo bi napomenuti da se analiza Komisije temeljila na uvozu evidentiranom u bazi podataka iz članka 14. stavka 6., koju se smatra pouzdanijom za određivanje obujma uvoza iz SAD-a u Uniju od statističkih podataka SAD-a o izvozu. Za ispitni postupak nije bilo važno ispitati taj uvoz u pojedinačne države članice jer se Uniju smatra jedinstvenim tržištem i jer u dokumentaciji nije bilo tvrdnji ili dokaza o ciljanom dampingu (među uvozom u Uniju iz uvodne izjave 37. nije otkriven uzorak izvoznih cijena koji se znatno razlikovao među regijama ili razdobljima, pa se nisu ispunili uvjeti za ciljanu analizu dampinga; više je od 99 % uvoza, naime, bilo u jednu državu članicu).
- (58) U svakom slučaju, uvoz iz SAD-a u Uniju u razdoblju ispitnog postupka revizije smatran je zanemarivim i nereprezentativnim, kako je utvrđeno u uvodnim izjavama 37. i 38.
- (59) Komisija je provjerila izračun podnositelja zahtjeva iz podneska nakon objave i, za razliku od proizvođača, nije utvrdila damping iznad razine *de minimis* za izvoz iz SAD-a u Indiju, a za izvoz iz SAD-a u UAE utvrdila je samo ograničeni damping iznad razine *de minimis* od 3,1 %. No samo izvoz u UAE ne može se smatrati reprezentativnim jer je činio samo 3 % ukupnog izvoza bioetanola iz SAD-a. Komisija je utvrdila da je razlika u rezultatima tih dvaju izračuna uzrokovana primijenjenom tečajnom stopom i time što je podnositelj zahtjeva za izračun uobičajene vrijednosti upotrijebio samo podatke za Illinois premda su mu bili dostupni potpuni podaci za četiri države SAD-a. Za pretvaranje izvoznih vrijednosti iz USD u EUR podnositelj zahtjeva primijenio je jednu godišnju prosječnu tečajnu stopu, a Komisija je pretvorila izvozne vrijednosti u pojedinačnim mjesecima razdoblja ispitnog postupka revizije po odgovarajućoj prosječnoj mjesečnoj tečajnoj stopi. Istodobno je podnositelj zahtjeva primijenio prilagodbu za troškove domaćeg prijevoza u SAD-u u EUR na razini predloženoj u zahtjevu. Budući da je u zahtjevu podnositelj te prilagodbe procijenio u USD, Komisija je procijenjenu vrijednost u USD pretvorila u EUR za pojedinačne mjesece razdoblja ispitnog postupka revizije po odgovarajućoj prosječnoj mjesečnoj tečajnoj stopi.

- (60) Na temelju nalaza iz uvodne izjave 59. Komisija je smatrala da priroda ograničenog dampa koji je utvrđen za izvoz u UAE nije takva da bi poništila prijašnje Komisijine nalaze o ponašanju američkih proizvođača i/ili izvoznika na trećim tržištima kad je riječ o određivanju cijena. Stoga se tvrdnja iz uvodne izjave 56. mora odbaciti.
- (61) Usto, nužno je napomenuti da je, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 48., Komisija ispitala izvoz iz SAD-a na tri glavna izvozna tržišta SAD-a za bioetanol prema navodima podnositelja zahtjeva. Pritom je, zbog izostanka suradnje proizvođača izvoznika iz SAD-a, slijedila pristup koji je podnositelj predložio u zahtjevu. U vezi s tim podnositelj zahtjeva nije ni na koji način obrazložio zašto tri izvozna tržišta SAD-a koja je naveo u zahtjevu, i koja je Komisija ispitala, više nisu prikladan temelj za analizu potencijalnih dampinških praksi američkih proizvođača i/ili izvoznika na trećim tržištima. Slično, podnositelj zahtjeva nije naveo zašto bi četiri zemlje navedene u primjedbama o objavi bile reprezentativnije, kao ni zašto bi bile reprezentativnije od prosječnih izvoznih cijena ukupnog izvoza iz SAD-a u treće zemlje osim Unije.
- (62) Nakon objave podnositelj zahtjeva još je ustvrdio da Komisija nije razmotrila mjesečnu analizu koju je dostavio a koja otkriva znatne dampinške marže izvoza iz SAD-a na strana tržišta.
- (63) Komisija je uzela u obzir prethodne podneske podnositelja zahtjeva o mjesečnoj analizi. Podsjetila je da, prema članku 6. stavku 1. osnovne uredbe, razdoblje ispitnog postupka u slučaju dampa u pravilu ne bi trebalo biti kraće od šest mjeseci kako bi se dobio reprezentativan nalaz. U ovom predmetu Komisija je predložila razdoblje ispitnog postupka od 12 mjeseci, uz uobičajenu praksu određivanja dampa i štete. Na temelju razdoblja ispitnog postupka koji je predložila Komisija izračunana je prosječna dampinška marža za razdoblje ispitnog postupka revizije. Analiza Komisije pokazala je da u cijelom razdoblju ispitnog postupka revizije nije bilo dampa povezanog s izvozom na tri tržišta koja je odabrao podnositelj zahtjeva niti na sva tržišta trećih zemalja ukupno bez Unije. Ti nalazi nisu upućivali na vjerojatnost daljnjeg štetnog dampa, kako se zahtjeva člankom 11. stavkom 2. osnovne uredbe, nego na upravo suprotno. To što se damping mogao opaziti u određenim mjesecima nije bilo razlog za suprotan zaključak o tome. Kao pokazatelj dampa gleda se cijelo razdoblje ispitnog postupka. Budući da podnositelj zahtjeva nije imao prigovora na dvanaestomjesečno razdoblje ispitnog postupka u fazi Obavijesti o pokretanju postupka (a ni poslije), Komisija nije imala razloga skratiti razdoblje za procjenu dampa. U svakom slučaju, Komisija je napomenula da bi razdoblje kraće od šest mjeseci trebalo primjenjivati samo u iznimnim okolnostima. Podnositelj zahtjeva nije tvrdio da takve okolnosti postoje, a to nije smatrala ni Komisija. Slično tome, to što je damping postojao samo za određena izvozna odredišta također se ne može smatrati presudnim za potvrdu dampinških praksi proizvođača i/ili izvoznika na treća tržišta iz SAD-a niti se na temelju toga može zaključiti da bi se damping u Uniji ponovio. Stoga se ta tvrdnja mora odbaciti.

3.3.1. *Proizvodni kapacitet, rezervni kapacitet, potrošnja i zalihe*

- (64) Prema statističkim podacima US EIA-e ⁽⁶⁾, SAD je u razdoblju ispitnog postupka revizije imao proizvodni kapacitet od 46,4 milijuna tona bioetanola. To je desetorostruko više od veličine tržišta Unije, na kojem je potrošnja u razdoblju ispitnog postupka revizije bila 4,3 milijuna tona.
- (65) U ispitnom se postupku, međutim, pokazalo da SAD nema rezervni kapacitet. Prema statističkim podacima US EIA-e, tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije proizvodnja industrije SAD-a bila je na više od 100 % (47,6 milijuna tona) njezina nominalnog proizvodnog kapaciteta.
- (66) Podnositelj je u zahtjevu za reviziju zbog predstojećeg isteka mjera dostavio dokaze za prekomjernu ponudu na tržištu SAD-a zbog ograničenog potencijala rasta domaće potrošnje. Tu je tvrdnju ponovio u podnesku od 20. studenoga 2018.
- (67) Komisija je ispitala domaću potrošnju i izvoz na temelju statističkih podataka US ITC-a i US EIA-e te utvrdila da su proizvođači iz SAD-a tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije izvezli samo 8 % obujma proizvodnje. Glavnina bioetanola proizvedenog u SAD-u potrošena je, dakle, na domaćem tržištu. U razdoblju ispitnog postupka revizije potrošnja u SAD-u bila je 43,3 milijuna tona, odnosno 91 % proizvodnje SAD-a i 93 % proizvodnog kapaciteta SAD-a.

⁽⁶⁾ Dostupno na: <https://www.eia.gov/totalenergy/data/monthly/index.php#renewable> (zadnji pristup 12. veljače 2019.).

- (68) Zalihe bioetanola bile su 2,9 milijuna tona, odnosno 6 % ukupne proizvodnje bioetanola u SAD-u tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije. Premda taj obujam zaliha odgovara 68 % potrošnje u Uniji u razdoblju ispitnog postupka revizije, Komisija je smatrala da je riječ o normalnoj razini, potrebnoj da se izbjegne bilo kakav poremećaj u opskrbi. Komisija je to zaključila na temelju javnih statističkih podataka US EIA-e. Prema arhivskim podacima, završne zalihe činile su između 9 % i 12 % ukupne proizvodnje SAD-a od 1992. do 2003. i između 5 % i 7 % od 2004. do razdoblja ispitnog postupka revizije.
- (69) Nakon objave podnositelj zahtjeva tvrdio je da to što je u razdoblju ispitnog postupka revizije izvezeno 8 % proizvodnje bioetanola u SAD-u dokazuje prekomjernu ponudu, što bi trebalo promatrati u kontekstu veličine tržišta Unije jer je takav obujam izvoza odgovarao 98 % potrošnje Unije. Istodobno je tvrdio da bi se stanje prekomjerne ponude pogoršalo zbog ograničenog potencijala rasta domaće potrošnje, čemu u prilog govori trend kontinuiranog rasta obujma izvoza SAD-a.
- (70) Komisija je prihvatila da je tržište SAD-a mnogo veće od tržišta Unije po proizvodnji, potrošnji i izveznoj prodaji. Ipak, podnositelj zahtjeva nije utemeljeno obrazložio zašto bi veličina industrije SAD-a upućivala na vjerojatnost ponavljanja dampinga. Također, ničim nije dokazao da se izvoz kontinuirano povećava zbog ograničenog potencijala rasta domaće potrošnje u SAD-u, a ne zbog drugih čimbenika, ponajprije sve veće potražnje za bioetanolom na tržištima trećih zemalja. Zapravo, ispitni je postupak pokazao da se potrošnja etanola za gorivo na trima glavnim izvoznim tržištima SAD-a povećala za 1,3 milijuna tona, dok je proizvodnja u tim zemljama porasla za samo 200 000 tona. Usto, pokazao je da u SAD-u nisu rasli samo proizvodnja i izvoz nego i domaća potrošnja. U razmatranom razdoblju proizvodnja SAD-a povećala se za 4,8 milijuna tona, izvoz za 1,5 milijuna tona i domaća potrošnja za 3,1 milijuna tona. Stoga se ta tvrdnja mora odbaciti.
- (71) Nakon objave podnositelj zahtjeva iznio je i tvrdnju da je Komisija trebala ispitati najveći održivi proizvodni kapacitet prema podacima agencije US EIA i koji je za 4,5 % veći od nominalnog kapaciteta te premašuje proizvodnju u SAD-u tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije. Podnositelj zahtjeva smatrao je da je, ako se najveći održivi proizvodni kapacitet uzme kao stvarni proizvodni kapacitet industrije SAD-a, u razdoblju ispitnog postupka revizije postojao rezervni kapacitet od 0,8 milijuna tona.
- (72) Osim toga, kako bi potkrijepio svoje navode o rezervnom kapacitetu u SAD-u, podnositelj zahtjeva dostavio je novinske članke objavljene od rujna 2018. do siječnja 2019. o planiranom zatvaranju postrojenja za proizvodnju etanola nekoliko proizvođača iz SAD-a.
- (73) Prema podnositelju zahtjeva Komisija je u tom pogledu odstupila od svoje dotadašnje prakse prema kojoj je dodatni kapacitet „znatne količine u usporedbi s potrošnjom u Uniji tijekom RIPR-a [...]”. Ako bi se taj kapacitet uporabio za izvoz u Uniju i ako bi cijenom konkurirao proizvođačima iz Unije ili glavnom uvozu iz trećih zemalja, vrlo je vjerojatno da bi taj izvoz bio izvršen po dampinškim cijenama” (7).
- (74) U vezi s tvrdnjama iz uvodne izjave 71. mora se napomenuti da je agencija US EIA izvijestila o nominalnom kapacitetu i najvećem održivom proizvodnom kapacitetu samo za 2011. i 2012. (8) Tijekom sljedećih godina izvješćivanje je bilo ograničeno na podatke o nominalnom kapacitetu. Podaci o najvećem održivom proizvodnom kapacitetu nisu bili dostupni za razdoblje ispitnog postupka revizije ili razmatrano razdoblje. S tim u vezi Komisija je potvrdila da za mnoge tvornice etanola nominalni kapacitet nije nužno fizička proizvodna granica. Primjenom učinkovitijih operativnih tehnika mnoge tvornice etanola mogu proizvoditi na razinama koje premašuju njihov nominalni proizvodni kapacitet. Ta razina proizvodnje, nazvana najveći održivi kapacitet, sama je po sebi subjektivna (9) i među ostalim ovisi o udjelu vode koji proizvođač namjerava postići (10). Iz dokaza u spisu proizlazi da je za postizanje niskog udjela vode, koji se zahtijeva za izvoz u Uniju, najveći održivi proizvodni kapacitet znatno manji nego za viši udio vode. Stoga je Komisija smatrala da povijesni podaci o najvećem održivom proizvodnom kapacitetu za 2011. i 2012., koji u međuvremenu nisu ažurirani, nisu pouzdan pokazatelj sposobnosti industrije SAD-a da proizvodi iznad razine koja je već postignuta tijekom

(7) Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 191/2014 od 24. veljače 2014. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe na uvoz određenih manganovih oksida podrijetlom iz Republike Južne Afrike slijedom revizije nakon isteka mjera na temelju članka 11. stavka 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1225/2009 (SL L 59, 28.2.2014., str. 7.).

(8) Dostupno na <https://www.eia.gov/petroleum/ethanolcapacity/index.php> (posljednji pristup 14. ožujka 2019.).

(9) Dostupno na <https://www.eia.gov/todayinenergy/detail.php?id=31832> (posljednji pristup 28. ožujka 2019.).

(10) Vidjeti Prilog II. podneska udruženja iz SAD-a od 20. ožujka sastavljenog nakon saslušanja i dostupnog u otvorenoj verziji dokumentacije.

razdoblja ispitnog postupka revizije, i koji su, kao što je Komisija već potvrdila, bili veći od nominalnog proizvodnog kapaciteta. Komisija je stoga potvrdila svoj početni nalaz da dokazi iz dokumentacije, ako se promatraju u cijelosti, ne upućuju na znatan rezervni kapacitet u SAD-u.

- (75) Kada je riječ o mogućem zatvaranju proizvodnih postrojenja u SAD-u, informacije se nisu odnosile na razdoblje ispitnog postupka revizije ni razmatrano razdoblje. Iako je revizija zbog predstojećeg isteka mjera postupak usmjeren na budućnost, u ispitnom se postupku razmatra isključivo ono što je vjerojatno da će se dogoditi pod uvjetima koji prevladavaju tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije.
- (76) Komisija je smatrala da tvrdnje podnositelja zahtjeva o proizvodnom kapacitetu, kako su navedene u uvodnim izjavama od 71. do 73., nisu bile potkrijepljene i stoga ih mora odbaciti.
- (77) Nakon objave podnositelj zahtjeva tvrdio je da se razine zaliha u iznosu od 6 % proizvodnje ne mogu smatrati uobičajenom razinom za izbjegavanje poremećaja u opskrbi jer su zalihe proizvođača iz Unije iznosile samo od 1,5 % do 4 %. Nadalje, podnositelj zahtjeva naglasio je da su trenutačne razine zaliha daleko od uobičajenih, što dokazuje novinski članak iz veljače 2016. ⁽¹⁾
- (78) Kada je riječ o razini zaliha, podnositelj zahtjeva tvrdio je i da Komisija nije otklonila jedan veliki izvor zabrinutosti industrije Unije, koja je smatrala da, s obzirom na to da je industrija SAD-a bila sposobna izvoziti po dampinškim cijenama tijekom početnog razdoblja ispitnog postupka (od 1. listopada 2010. do 30. rujna 2011.), nije bilo razloga smatrati da to neće moći učiniti s još većim zalihama.
- (79) Kada je riječ o tvrdnji navedenoj u uvodnoj izjavi 77., podnositelj zahtjeva nije dostavio nikakve dokaze na temelju kojih bi Komisija mogla zaključiti jesu li razine zaliha u SAD-u neobično visoke i stoga predstavljaju prijetnju. U članku iz veljače 2016. koji je podnositelj zahtjeva naveo opisana je iznimna situacija. Na temelju podataka koje je dostavila agencija US EIA završne zalihe, ako se izraze kao postotak proizvodnje tijekom prethodnih 12 mjeseci zaključno s mjesecom za koji su te zalihe prijavljene, u siječnju i veljači 2016. bile su najviše tijekom razmatranog razdoblja.
- (80) U vezi s tvrdnjom iz uvodne izjave 78. Komisija je potvrdila da su se zalihe povećale u apsolutnim vrijednostima u odnosu na početno razdoblje ispitnog postupka. Međutim, povećanje izraženo kao udio proizvodnje bilo je neznatno (s 5,6 % u početnom razdoblju ispitnog postupka na 6 % u razdoblju ispitnog postupka revizije). Nadalje, zalihe u SAD-u bile su stabilne u zadnjih 14 godina te su iznosile od 5 % do 7 % proizvodnje, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 68. Budući da podnositelj zahtjeva nije pružio nikakve dokaze za tvrdnju da bi se razina zaliha u Uniji mogla smatrati normalnijom od razine u SAD-u, Komisija nije imala nikakvog razloga razine zaliha SAD-a smatrati neobično visokima.
- (81) Stoga se tvrdnje o zalihama navedene u uvodnim izjavama 77. i 78. moraju odbaciti.

3.3.2. Privlačnost tržišta Unije

- (82) Kako bi utvrdila bi li tržište Unije bilo privlačno proizvođačima iz SAD-a u slučaju isteka mjera, Komisija je ispitala veličinu tržišta Unije i cijenu na tržištu Unije, posebno s obzirom na moguće preusmjerenje trgovine.
- (83) Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 64., tržište Unije relativno je malo, posebno u usporedbi s proizvodnjom u SAD-u.
- (84) Uvoz u Uniju bio je ograničen te je tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije industrija Unije imala tržišni udjel od 96 %.
- (85) Kako bi procijenila privlačnost tržišta Unije u smislu cijene, Komisija je usporedila cijenu na tržištu Unije s uvoznom cijenom robe iskrcane u Uniji na temelju izvoznih cijena američkih proizvođača izvoznika tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije na trima glavnim izvoznim tržištima SAD-a i na svim izvoznim tržištima trećih zemalja, osim Unije (na temelju izvoznih statističkih podataka US ITC-a na razini franko uz bok broda).

⁽¹⁾ Dostupno na <https://www.reuters.com/article/us-usa-biofuels-idUSKCN0VQ2QW> (posljednji pristup 18. ožujka 2019.).

- (86) Budući da su specifikacije za vlagu na tržištu Unije različite od onih na domaćem tržištu SAD-a i većini drugih izvoznih tržišta, ako bi proizvođači iz SAD-a odlučili nastaviti izvoziti u Uniju, nastali bi dodatni troškovi proizvodnje povezani sa smanjenjem udjela vode u bioetanolu, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama od 45. do 47. Stoga je Komisija primjereno prilagodila izvozne cijene SAD-a u skladu s premijom zbog konverzije za Uniju.
- (87) Nadalje, trebalo bi pojasniti da je u svibnju 2012. Komisija objavila uredbu za utvrđivanje ispravnog razvrstavanja u carinsku tarifu određene robe u kombiniranoj nomenklaturi ⁽¹²⁾. Otad se uvoz dotičnog proizvoda, koji je u početnom razdoblju ispitnog postupka mogao biti razvrstan pod druge carinske oznake, treba razvrstavati u oznaku KN 2207 20 00 i na njega se primjenjuje uvozna carina koja ima odvraćajući učinak na izvoznike. Tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije uobičajena je carina na uvoz proizvoda iz postupka revizije iznosila 129 EUR po toni ili 243 EUR po toni, ovisno o carinskoj oznaci u koju je proizvod iz postupka revizije razvrstan. U tom su razdoblju takve uobičajene uvozne carine činile su od 18 % do 34 % uvozne cijene robe iskrcane u Uniji, kako je izračunana u uvodnoj izjavi 88., ili od 18 % do 36 % uvozne cijene robe iskrcane u Uniji, kako je izračunana u uvodnoj izjavi 89.
- (88) Za izvoz proizvoda iz postupka revizije iz SAD-a na tri glavna izvozna tržišta SAD-a i na sva izvozna tržišta trećih zemalja, osim Unije, izračunana cijene robe iskrcane u Uniji, uzimajući u obzir troškove međunarodnog prijevoza, premiju zbog konverzije za Uniju te uobičajenu uvoznu carinu, iznosila je od 694 EUR po toni do 719 EUR po toni. Dakle, čak je i niža cijena robe iskrcane u Uniji bila viša od cijene na tržištu Unije, koja je u razdoblju ispitnog postupka revizije utvrđena na razini od 655 EUR po toni. To znači da proizvođači izvoznici iz SAD-a ne bi mogli na tržištu Unije prodavati po cijenama koje su tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije u pravilu postizali na tržištima trećih zemalja.
- (89) Radi cjelovitosti i kako bi se primijenio konzervativni pristup, Komisija je izračunala i cijenu robe iskrcane u Uniji za koju nije uzela u obzir premiju zbog konverzije za Uniju jer bi izvozne cijene SAD-a trebale u pravilu već uključivati neke troškove konverzije, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama od 45. do 47. Slijedeći taj pristup, cijena robe iskrcane u Uniji, kako je navedena u prethodnoj uvodnoj izjavi, smanjila bi se na razinu od 682 EUR po toni do 707 EUR po toni. Stoga, čak i bez premije zbog konverzije za Uniju, proizvođači izvoznici iz SAD-a ne bi na tržištu Unije mogli postići cijene po kojima su proizvod iz postupka revizije prodavali na tržištima trećih zemalja tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije.
- (90) Stoga je Komisija zaključila da, ako bi se dopustilo da mjere isteknu, proizvođači izvoznici iz SAD-a ne bi bili cjenovno motivirani da izvoz preusmjere u Uniju.
- (91) U zahtjevu za reviziju pozivalo se na postojeće antidampinške mjere na bioetanol podrijetlom iz SAD-a koje su na snazi u Kini, Peruu i Brazilu, te u skladu s tim mogući rizik od preusmjerenja trgovine prema Uniji, kao još jedan motiv za moguće ponavljanje dampainga.
- (92) Komisija je potvrdila da bi postojanje tih mjera moglo dovesti do preusmjerenja izvoza bioetanola podrijetlom iz SAD-a. Međutim, kako je navedeno u nastavku, smatrala je da bi u ukupnoj procjeni vjerojatnosti ponavljanja dampainga rizik od preusmjerenja trgovine bio ograničen.
- (93) Prvo, antidampinške i kompenzacijske mjere u Kini uvedene su na osušeni destilacijski trop, a ne bioetanol, i te su mjere uvedene mnogo prije razdoblja ispitnog postupka revizije. Stoga se one odnose na drugi proizvod, iz čega se ne može lako zaključiti da bi one mogle izravno prouzročiti povećanje uvoza bioetanola u Uniju.
- (94) Zatim je podnositelj zahtjeva u podnesku od 5. srpnja 2018. tvrdio da su kineske vlasti povećale uvoznu carinu na bioetanol iz SAD-a s 5 % u 2016. na 30 % u 2017., uz daljnja povećanja na 45 % i 70 % u 2018. Međutim, prema bazi podataka WTO-a o pristojbama prema načelu najpovoljnije nacije i povlaštenim tarifama ⁽¹³⁾, uvozna carina u Kini za tarifni podbroj HS-a 2207 10 iznosila je 5 % u 2009., a nakon toga se povećala na 40 % i ponovno smanjila na 8 % u 2017. Uvozna carina za tarifni podbroj HS-a 2207 20 HS-a iznosila je 80 % od 2006. nadalje, smanjila se na 30 % u 2016. te se u razdoblju ispitnog postupka revizije zadržala na toj razini. S obzirom na navedene činjenice, Komisija nije mogla potvrditi tvrdnju podnositelja zahtjeva.

⁽¹²⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 211/2012 od 12. ožujka 2012. o razvrstavanju određene robe u kombiniranu nomenklaturu (SL L 73, 13.3.2012., str. 1.).

⁽¹³⁾ Dostupno na: https://www.wto.org/english/tratop_e/tariffs_e/tariff_data_e.htm (posljednji pristup 13. veljače 2019.).

- (95) S tim u vezi statistički podaci US ITC-a pokazali su da je izvoz proizvoda iz postupka revizije iz SAD-a u Kinu u svakom slučaju već apsorbiran povećanim izvozom u ostale treće zemlje tijekom posljednjih godina. Stoga je, ako se dopusti istek mjere, mogući rizik od preusmjeravanja tog izvoza u Uniju ograničen. Čak i da se sav izvoz bioetanola iz SAD-a u Kinu koji je ostvaren u razdoblju ispitnog postupka revizije, a to je bilo 140 tisuća tona po prosječnoj cijeni od 442 EUR po toni na razini franko uz bok broda, preusmjerio u Uniju nakon povećanja uvoznih carina, on bi činio samo 3 % potrošnje u Uniji tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije.
- (96) Drugo, kad je riječ o Brazilu, u zahtjevu za reviziju upućivalo se na carinsku kvotu uvedenu u kolovozu 2017., kojom se utvrdila carina od 20 % na uvoz bioetanola iznad kvote od 600 milijuna litara ⁽¹⁴⁾ (473 tisuće tona). Međutim, čak i uz tu carinu, izvoz bioetanola iz SAD-a u Brazil iznosio je 318 milijuna litara (251 tisuća tona) tijekom posljednjeg tromjesečja razdoblja ispitnog postupka revizije, što je više nego dvostruko više od kvote za to tromjesečje. Proizvod iz postupka revizije izvezio se iz SAD-a u Brazil po prosječnoj cijeni od 522 EUR po toni. To pokazuje da je, unatoč carini od 20 %, Brazil i dalje bio privlačan za izvoz iz SAD-a. Komisija stoga ne smatra vjerojatnim da bi se taj izvoz preusmjerio u Uniju.
- (97) Treće, kad je riječ o mjerama koje je uveo Peru, pod pretpostavkom da bi kompenzacijske mjere na razini od gotovo 48 USD po toni koje je uveo u studenome 2018. ⁽¹⁵⁾, imale potpuni učinak zabrane na izvoz bioetanola iz SAD-a u Peru (za što Komisija nije mogla pronaći dokaze), preusmjeravanje prema Uniji tog uvoza, koji je u razdoblju ispitnog postupka revizije iznosio 127 tisuća tona, činilo bi samo 3 % potrošnje u Uniji tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije. Čak ni najnepovoljniji scenarij za preusmjeravanje trgovine zbog peruanskih mjera ne bi kao takav mogao dovesti do nepobitnog zaključka o ponavljanju dampaing bioetanola iz SAD-a.
- (98) Nakon objave podnositelj zahtjeva tvrdio je da su, suprotno zaključcima Komisije o privlačnosti, proizvođači bioetanola iz SAD-a smatrali tržište Unije vrlo privlačnim. Podnositelj zahtjeva tu tvrdnju temeljio je na činjenici da je industrija SAD-a počela obnavljati certifikate o održivosti koji su potrebni za prodaju bioetanola na tržištu Unije u skladu s Direktivom o obnovljivim izvorima energije ⁽¹⁶⁾. Prema podnositelju zahtjeva, jedini razlog zašto bi proizvođači i trgovci iz trećih zemalja ulagali u certificiranje na temelju Direktive o obnovljivim izvorima energije jest kako bi mogli izvoziti u Uniju. Podnositelj zahtjeva dostavio je popis sedam proizvođača iz SAD-a (Marquis Energy, Archer Daniels Midland, Green Plains, Cargill, Conestoga Energy Partners (dva certifikata) i Plymouth Energy) koji su navodno obnovili certifikate Unije o održivosti.
- (99) Kako bi potkrijepio tvrdnje opisane u uvodnoj izjavi 98., podnositelj zahtjeva dostavio je novinski članak iz kolovoza 2017. o planovima američkog proizvođača i trgovca Archer Daniels Midland („ADM”) da „postrojenje za proizvodnju etanola iz suhe mase u Peoriji (Illinois) prenamijeni za profitabilniju proizvodnju industrijskog alkohola, alkohola za piće i gorivo za izvozno tržište.” ⁽¹⁷⁾
- (100) Iako podnositelj zahtjeva nije dostavio nikakve dokaze u vezi s certificiranjem Unije o održivosti na temelju Direktive o obnovljivim izvorima energije za proizvođače i trgovce iz SAD-a, Komisija je ispitala tu tvrdnju. Treba napomenuti da je certificiranje Unije o održivosti na temelju Direktive o obnovljivim izvorima energije *de iure* dobrovoljno, tj. da se u Uniju može uvoziti i bez toga. Međutim, svaka upotreba necertificiranih biogoriva ne bi se uzela u obzir pri mjerenju usklađenosti države članice sa zahtjevima iz te direktive u pogledu nacionalnih ciljeva za ukupni udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije i za udio energije iz obnovljivih izvora u prometu i pri mjerenju usklađenosti s obvezama u pogledu energije iz obnovljivih izvora ⁽¹⁸⁾. Budući da je bioetanol skuplji od običnog goriva, na temelju dokaza u spisu nema ekonomskih razloga za uvoz bioetanola koji nema certifikat o održivosti na temelju Direktive o energiji iz obnovljivih izvora. Stoga je Komisija zaključila da na tržištu Unije postoji jasan poticaj za prodaju etanola certificiranog na temelju Direktive o energiji iz obnovljivih izvora, čime certifikat o održivosti postaje *de facto* nužan za izvoz u Uniju. Komisija je utvrdila da su samo četiri (Marquis Energy, Green Plains, jedan od Conestoga Energy Partners,

⁽¹⁴⁾ Rezolucija br. 72 od 31. kolovoza 2017. i Ministarska odluka br. 32 od 4. rujna 2017.

⁽¹⁵⁾ Rezolucija br. 152 od 6. studenoga 2018.

⁽¹⁶⁾ Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ (SL L 140, 5.6.2009., str. 16).

⁽¹⁷⁾ Dostupno na: <https://www.reuters.com/article/us-adm-results/adm-says-profit-tumbles-and-issues-gloomy-view-shares-drop-idUSKBN1D01EV> (posljednji pristup 15. ožujka 2019.).

⁽¹⁸⁾ Članak 17. Direktive 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ (SL L 140, 5.6.2009., str. 16.).

Plymouth Energy) od sedam američkih društava koja je podnositelj zahtjeva naveo imala certifikat o održivosti valjan u Uniji (certificiranje EU-ISCC⁽¹⁹⁾). Ostala tri društva (Archer Daniels Midland, Cargill i jedan od poduzetnika Conestoga Energy Partners) obnovila su certifikat ISCC-PLUS⁽²⁰⁾, koji se primjenjuje na isporuke izvan Unije, posebno za Japan. Nadalje, svi proizvođači i trgovci iz SAD-a koji imaju certifikat Unije kontinuirano su certificirani još od 2011.⁽²¹⁾ Ta društva obnavljala su certifikat i tijekom razdoblja primjene antidampinških mjera, unatoč činjenici da nisu prodavali u Uniji. Stoga dokazi iz spisa upućuju na činjenicu da je certifikat Unije na temelju Direktive o energiji iz obnovljivih izvora ekonomski važan i za prodaju na drugim tržištima, kao globalni znak kvalitete. Stoga je na temelju dostupnih podataka Komisija zaključila da se obnavljanje certifikata ne može tumačiti samo kao naznaka namjere proizvođača iz SAD-a da nastave izvoziti u Uniju, nego u širem smislu kao dokaz održivosti, što je važno i za izvoz na druga tržišta. Nadalje, uz zahtjev u pogledu udjela vode i postojeće uvozne carine, obveza certificiranja dodatan je čimbenik kojim se ograničava pristup proizvođača i/ili izvoznika iz SAD-a tržištu Unije, čime se smanjuje njegova privlačnost.

- (101) Kada je riječ o planovima društva ADM, iako je Komisija potvrdila da se to društvo namjeravalo usredotočiti na izvoz etanola za gorivo proizvedenog u postrojenju u Peoriji, nema dokaza da mu je ciljano izvozno odredište bilo tržište Unije, posebno jer ADM nije imao certifikat na temelju Direktive o energiji iz obnovljivih izvora. Usto treba napomenuti da je namjera prenamjere bila preusmjeravanje s proizvodnje etanola za gorivo na proizvodnju etanola za piće i industrijskog etanola. Zapravo bi se tom promjenom proizvodni kapacitet postrojenja smanjio za 100 milijuna galona (približno 300 tisuća tona), kako je detaljnije opisano u drugom novinskom članku⁽²²⁾.
- (102) Stoga se obje tvrdnje o namjerama proizvođača i trgovaca iz SAD-a da preusmjere prodaju na tržište Unije, opisane u uvodnim izjavama 98. i 99., moraju odbaciti.
- (103) Nadalje, podnositelj zahtjeva dostavio je studiju vanjskog tima ekonomista u kojoj se tvrdilo da izračuni Komisije o privlačnosti tržišta Unije u smislu cijena nisu bili točni i da je, suprotno zaključcima Komisije, tržište Unije privlačno za izvoz iz SAD-a.
- (104) Komisija je potvrdila da bi, u usporedbi s nekim drugim izvoznim tržištima SAD-a, tržište Unije moglo biti privlačno tržište u smislu cijene. Unatoč tomu, u okviru procjene vjerojatnosti daljnjeg štetnog dampinga u skladu sa zahtjevom iz članka 11. stavka 2. osnovne uredbe i kako je objašnjeno u uvodnim izjavama 48. i 59., Komisija je provela svoju analizu privlačnosti tržišta Unije u smislu cijena na temelju triju pojedinačnih izvoznih tržišta koje je predložio podnositelj zahtjeva. Kako bi dobila što potpunije podatke, to je učinila i s cijenama cjelokupnog izvoza iz SAD-a u treće zemlje ukupno, isključujući izvoz u Uniju. Komisija nije pravno obvezna ispitati svako izvozno tržište pojedinačno. U ovom slučaju Komisija je ispitala dva najveća izvozna tržišta SAD-a i treće tržište koje je odabrao podnositelj zahtjeva. Bilo bi nerazmjerno pojedinačno ispitati svih 36 izvoznih tržišta (osim Unije) proizvođača i/ili izvoznika dotičnog proizvoda iz SAD-a ako analiza najvećih izvoznih tržišta ne otkrije dovoljno dokaza o privlačnosti u smislu cijene. Nadalje, kako je već zaključeno u uvodnoj izjavi 59., podnositelj zahtjeva nije ničim utemeljio tvrdnju zašto tri izvozna tržišta SAD-a koja je isprva sam predložio, a Komisija ih je ispitala, više nisu prikladna osnova za Komisijinu analizu. U odnosu na Brazil, Kanadu i Peru, tri tržišta koja je predložio podnositelj zahtjeva, u studiji se navode isti nalazi o privlačnosti tržišta Unije u smislu cijene kao oni koje je utvrdila Komisija. Stoga je Komisija smatrala da u dostavljenoj studiji nisu izneseni nikakvi dokazi o pogrešci u izračunu Komisije. Naprotiv, Komisija je smatrala da studija koju je dostavio podnositelj zahtjeva podupire njezine početne nalaze.
- (105) Nakon objave podnositelj zahtjeva dostavio je dokaze o razini uvoznih carina u Kini. Kad je riječ o Kini, podnositelj zahtjeva nadalje je tvrdio da je činjenica da su izvoz u Kinu već apsorbirale ostale treće zemlje trebala biti tumačena kao jasna potvrda toga da je preusmjeravanje trgovine već bilo u tijeku.

⁽¹⁹⁾ Dostupno na: <https://www.iscc-system.org/process/audit-and-certification-process/iscc-system-documents/> (posljednji pristup 19. ožujka 2019.).

⁽²⁰⁾ Dostupno na: <https://www.iscc-system.org/process/audit-and-certification-process/iscc-system-documents/> (posljednji pristup 19. ožujka 2019.).

⁽²¹⁾ Dostupno na: <https://www.iscc-system.org/certificates/all-certificates/> (posljednji pristup 15. ožujka 2019.).

⁽²²⁾ Dostupno na: <http://ethanolproducer.com/articles/14531/adm-announces-plans-to-reconfigure-ethanol-complex-in-illinois> (posljednji pristup 15. ožujka 2019.).

- (106) Komisija je potvrdila da je podnositelj zahtjeva dostavio dostatne dokaze o razini uvoznih carina u Kini na etanol podrijetlom iz SAD-a. Komisija nije opovrgnula tvrdnju da su izvoznici iz SAD-a tražili nova tržišta nakon povećanja uvoznih carina u Kini. Ipak, smatrala je da su razine izvoza iz SAD-a u Kinu tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije najrelevantnije za analizu prijetnje od mogućeg preusmjerenja trgovine na tržište Unije. Obujam izvoza koji je već pronašao nova tržišta ne smatra se relevantnim.
- (107) Nakon objave podnositelj zahtjeva tvrdio je da brazilsko tržište proizvođačima i/ili izvoznicima iz SAD-a nije privlačno s obzirom na to da se na uvoz koji premašuje uvoznu kvotu primjenjuje uvozna carina od 20 %, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 96. Kako bi potkrijepio tu tvrdnju, podnositelj zahtjeva pozvao se na novinski članak iz listopada 2018. u kojem se navodi da je „izvoz iz SAD-a u Brazil etanola na bazi kukuruza u kolovozu pao na najnižu razinu u gotovo tri godine” ⁽²³⁾. Podnositelj zahtjeva nadalje je tvrdio da je Komisija trebala uzeti u obzir činjenicu da Brazil ima snažnu domaću potražnju, ali da ponuda i stoga uvozne potrebe variraju. Podnositelj zahtjeva naveo je da su većina brazilskih rafinerija šećera i bioetanola „mješovita postrojenja” koja se mogu prebacivati između proizvodnje šećera i bioetanola na temelju cijena i profitabilnosti tih dvaju proizvoda.
- (108) S obzirom na učinak carinske kvote, treba napomenuti da se u citiranom novinskom članku samo navodi da je mjesečni obujam izvoza u kolovozu 2018. bio na najnižoj razini od listopada 2015. Statistički podaci o izvozu US ITC-a zaista su pokazivali nulti obujam izvoza u kolovozu 2018., što je situacija koja je zadnji put zabilježena u listopadu 2015. Međutim, osim te usporedbe između kolovoza 2018. i listopada 2015. u tom novinskom članku nisu navedene nikakve druge informacije o izvoznim kretanjima. Zapravo, izvoz iz SAD-a u Brazil nastavljen je u rujnu 2018., te se u 2018. ukupno povećao u odnosu na prethodnu godinu.
- (109) Osim toga, Komisija je smatrala da podnositelj zahtjeva nije dostavio dostatne dokaze o strukturi i funkcioniranju brazilске industrije bioetanola niti je Komisija mogla pronaći te dokaze. Suprotno tvrdnjama podnositelja zahtjeva, iz statističkih podataka US ITC-a o izvozu iz SAD-a vidljivo je da je izvoz goriva u Brazil u razmatranom razdoblju stalno rastao te se povećao i 2018. Stoga se tvrdnje podnositelja zahtjeva o privlačnosti brazilskog tržišta za proizvođače i/ili izvoznike iz SAD-u moraju odbaciti.
- (110) Nakon objave podnositelj zahtjeva tvrdio je da je Komisija umjetno smanjila vjerojatni učinak peruanskih mjera na tržište Unije jer je moguće preusmjerenje trgovine iz Kine i Perua promatrala odvojeno.
- (111) Uzimajući u obzir posebnosti tržišta Unije, odnosno najveći dopušteni udio vode u proizvodu iz postupka revizije i certificiranje o održivosti na temelju Direktive o energiji iz obnovljivih izvora, koje je *de facto* nužno za prodaju na tržištu Unije kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 100., Komisija je smatrala da nije vjerojatno da će se izvoz iz SAD-a u Peru i Kinu preusmjeriti na tržište Unije u punom opsegu. Nadalje, podnositelj zahtjeva nije dostavio nikakve dokaze kojima bi potkrijepio svoju tvrdnju. Stoga se ta tvrdnja mora odbaciti.

3.3.3. Zaključak o vjerojatnosti ponavljanja dampa

- (112) S obzirom na prethodno navedenu procjenu vjerojatnosti ponavljanja dampa ako se dopusti istek mjera, Komisija je zaključila da nije vjerojatno da bi, ako se dopusti istek mjera, proizvođači bioetanola iz SAD-a izvezili znatne količine bioetanola u Uniju po dampinškim cijenama.
- (113) Nakon objave podnositelj zahtjeva tvrdio je da je Komisija trebala slijediti svoju prethodnu praksu i zaključiti da nesuradnja proizvođača iz SAD-a čini dodatan i bitan dokaz da „proizvođači izvoznici nisu željeli ili nisu mogli pokazati da u slučaju da mjere prestanu vrijediti ne bi došlo do nikakvog dampa” ⁽²⁴⁾.
- (114) U svojem odgovoru na to, Komisija je, kao prvo, podsjetila da njezina praksa odlučivanja, koja se temelji na pojedinačnoj procjeni svakog slučaja, ne može biti obvezujuća za buduće ispitne postupke te da stoga nije pokazatelj načina na koji bi se određeni nalazi Komisije trebali utvrditi. Drugo, nalaz u navedenom ispitnom postupku smatrao se dodatnim čimbenikom, među brojnim drugima, koji je doveo do zaključka Komisije u tom konkretnom slučaju. Treće, kao dodatni čimbenik, može se smatrati da nesuradnja američkih proizvođača izvoznika onemogućuje prikupljanje detaljnih podataka za procjenu vjerojatnosti nastavka i ponavljanja dampa, što nužno navodi na korištenje raspoloživih podataka u skladu s člankom 18. osnovne uredbe.

⁽²³⁾ Dostupno na: <https://www.reuters.com/article/us-usa-ethanol-brazil/u-s-ethanol-exports-to-brazil-drop-to-nearly-three-year-low-idUSKCN1MF2FI> (posljednji pristup 15. ožujka 2019.).

⁽²⁴⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1001/2008 od 13. listopada 2008. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe na uvoz određenog željeznog ili čeličnog pribora za cijevi podrijetlom iz Republike Koreje i Malezije nakon revizije nakon isteka mjera na temelju članka 11. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 384/96 (SL L 275, 16.10.2008., str. 18.).

Međutim, Komisija je smatrala da nesuradnja ne može biti razlog za produljenje mjera. U ovom konkretnom slučaju Komisija je doista smatrala da je činjenica da proizvođači izvoznici iz SAD-a ne surađuju element koji onemogućuje potpunu i temeljitu procjena svih čimbenika i stoga je primijenila činjenice koje su bile raspoložive. Nakon što je razmotrila sve dostupne dokaze i na temelju primjene članka 18. osnovne uredbe, Komisija je zaključila da, ako se dopusti istek tih mjera, ponavljanje dampainga nije vjerojatno. Stoga se i ta tvrdnja mora odbaciti.

3.4. Zaključak

- (115) Na temelju navedenog i s obzirom na to da ponavljanje dampinškog izvoza iz predmetne zemlje nije vjerojatno, nije potrebno analizirati vjerojatnost ponavljanja štete ni interes Unije. Mjere na uvoz bioetanola podrijetlom iz Sjedinjenih Američkih Država stoga bi trebalo staviti izvan snage, a postupak prekinuti.

4. ZAKLJUČAK

- (116) Iz prethodno navedenih razmatranja proizlazi da bi, u skladu s člankom 11. stavkom 2. osnovne uredbe, antidampinške mjere koje se primjenjuju na uvoz bioetanola podrijetlom iz SAD-a i koje su uvedene Provedbenom uredbom (EU) br. 157/2013 trebalo staviti izvan snage.
- (117) Odbor osnovan člankom 15. stavkom 1. Uredbe (EU) 2016/1036 nije dostavio svoje mišljenje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Antidampinška pristojba na uvoz bioetanola, koji se ponekad naziva „etanol za gorivo”, tj. etilnog alkohola proizvedenog od poljoprivrednih proizvoda (kako su navedeni u Prilogu I. Ugovoru o funkcioniranju Europske unije), denaturiranog ili nedenaturiranog, isključujući proizvode s udjelom vode većim od 0,3 % (m/m) mjereno u skladu s normom EN 15376, ali uključujući etilni alkohol proizveden od poljoprivrednih proizvoda (kako su navedeni u Prilogu I. Ugovoru o funkcioniranju Europske unije) koji je sastojak mješavina s benzinom s udjelom etilnog alkohola većim od 10 % (v/v) namijenjenih za uporabu kao gorivo, koji je trenutačno obuhvaćen oznakama KN ex 2207 10 00, ex 2207 20 00, ex 2208 90 99, ex 2710 12 21, ex 2710 12 25, ex 2710 12 31, ex 2710 12 41, ex 2710 12 45, ex 2710 12 49, ex 2710 12 50, ex 2710 12 70, ex 2710 12 90, ex 3814 00 10, ex 3814 00 90, ex 3820 00 00 and ex 3824 99 92 (oznake TARIC 2207 10 00 12, 2207 20 00 12, 2208 90 99 12, 2710 12 21 11, 2710 12 25 92, 2710 12 31 11, 2710 12 41 11, 2710 12 45 11, 2710 12 49 11, 2710 12 50 11, 2710 12 70 11, 2710 12 90 11, 3814 00 10 11, 3814 00 90 71, 3820 00 00 11 i 3824 99 92 66) i podrijetlom je iz SAD-a, stavlja se izvan snage te se prekida postupak koji se odnosi na taj uvoz.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. svibnja 2019.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/766**od 14. svibnja 2019.**

o odstupanju od Provedbene uredbe (EU) br. 809/2014 u pogledu konačnog datuma za podnošenje jedinstvenog zahtjeva, zahtjevâ za potporu ili zahtjevâ za plaćanje, konačnog datuma za prijavu izmjena jedinstvenog zahtjeva ili zahtjeva za plaćanje i konačnog datuma za podnošenje zahtjevâ za dodjelu prava na plaćanje ili povećanje vrijednosti pravâ na plaćanje u okviru programa osnovnog plaćanja za godinu 2019.

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) br. 485/2008 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 78. prvi stavak točku (b) i drugi stavak,

budući da:

- (1) Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 809/2014 ⁽²⁾ utvrđuju se konačni datum za podnošenje jedinstvenog zahtjeva, zahtjevâ za potporu ili zahtjevâ za plaćanje, konačni datum za prijavu izmjena jedinstvenog zahtjeva ili zahtjeva za plaćanje i konačni datum za podnošenje zahtjevâ za dodjelu pravâ na plaćanje ili povećanje vrijednosti pravâ na plaćanje u okviru programa osnovnog plaćanja.
- (2) Zbog novih obveza nastalih u kontekstu Opće uredbe o zaštiti podataka ⁽³⁾ države članice uvode promjene u svoje administrativne sustave za plaćanja po površini, među ostalim, reorganiziraju sustave informacijskih tehnologija, mijenjaju postupke i provode aktivnosti podizanja razine svijesti korisnika kako bi ih obavijestile o novim zakonskim obvezama. Kao rezultat toga države članice suočene su s iznimnim administrativnim poteškoćama.
- (3) Ta je situacija utjecala na mogućnost korisnika da podnesu jedinstveni zahtjev, zahtjeve za potporu ili zahtjeve za plaćanje i zahtjeve za dodjelu pravâ na plaćanje ili na povećanje vrijednosti pravâ na plaćanje u okviru programa osnovnog plaćanja u rokovima predviđenima u članku 13. stavku 1. i članku 22. stavku 1. Provedbene uredbe (EU) br. 809/2014.
- (4) S obzirom na tu situaciju primjereno je predvidjeti odstupanje od članka 13. stavka 1. i članka 22. stavka 1. Provedbene uredbe (EU) br. 809/2014 kojim bi se državama članicama omogućilo da za 2019. godinu odrede kasniji konačni datum za podnošenje jedinstvenog zahtjeva, zahtjevâ za potporu ili zahtjevâ za plaćanje i kasniji konačni datum za podnošenje zahtjevâ za dodjelu pravâ na plaćanje ili povećanje vrijednosti pravâ na plaćanje u okviru programa osnovnog plaćanja od onih predviđenih u tim člancima. Budući da su datumi i razdoblja iz članka 11. stavka 4. i članka 15. stavaka 2. i 2.a Provedbene uredbe (EU) br. 809/2014 povezani s konačnim datumom propisanim člankom 13. stavkom 1. te uredbe, trebalo bi predvidjeti slično odstupanje za prijavu rezultata prethodnih provjera i izmjena jedinstvenog zahtjeva ili zahtjeva za plaćanje.
- (5) Budući da bi ta odstupanja trebala obuhvaćati jedinstveni zahtjev, zahtjeve za potporu i zahtjeve za plaćanje, izmjene jedinstvenog zahtjeva ili zahtjeva za plaćanje te zahtjeve za dodjelu pravâ na plaćanje za 2019., primjereno je da se ova Uredba primjenjuje na zahtjeve i zahtjeve za plaćanje koji se odnose na 2019. godinu.
- (6) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za upravljanje izravnim plaćanjima i Odbora za ruralni razvoj,

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 549.

⁽²⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 809/2014 od 17. srpnja 2014. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu integriranog administrativnog i kontrolnog sustava, mjera ruralnog razvoja i višestruke sukladnosti (SL L 227, 31.7.2014., str. 69.).

⁽³⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Odstupajući od članka 13. stavka 1. prvog podstavka Provedbene uredbe (EU) br. 809/2014, konačni datumi za 2019. godinu koje države članice određuju za podnošenje jedinstvenog zahtjeva, zahtjevâ za potporu ili zahtjevâ za plaćanje ne mogu biti kasniji od 15. lipnja.

Članak 2.

Odstupajući od članka 15. stavka 2. Provedbene uredbe (EU) br. 809/2014, u 2019. u državama članicama koje primjenjuju odstupanje utvrđeno u članku 1. ove Uredbe izmjene jedinstvenog zahtjeva ili zahtjeva za plaćanje u skladu s člankom 15. stavkom 1. Provedbene uredbe (EU) br. 809/2014 prijavljuju se nadležnom tijelu do 15. lipnja.

Članak 3.

Odstupanja iz članka 1. i 2. primjenjuju se u predmetnim državama članicama i u svrhu izračuna razdoblja od 26, 35 odnosno 10 kalendarskih dana nakon konačnog datuma za podnošenje jedinstvenog zahtjeva, zahtjevâ za potporu ili zahtjevâ za plaćanje i konačnog datuma za prijavu izmjena iz članka 11. stavka 4. i članka 15. stavka 2.a Provedbene uredbe (EU) br. 809/2014.

Članak 4.

Odstupajući od članka 22. stavka 1. Provedbene uredbe (EU) br. 809/2014, datum za 2019. godinu koji države članice određuju za podnošenje zahtjevâ za dodjelu pravâ na plaćanje ili povećanje vrijednosti pravâ na plaćanje u okviru programa osnovnog plaćanja ne može biti kasniji od 15. lipnja.

Članak 5.

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se na zahtjeve i zahtjeve za plaćanje koji se odnose na 2019. godinu.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. svibnja 2019.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

ODLUKE

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/767

od 31. srpnja 2018.

o državnoj potpori SA.36511 (2014/C) (ex 2013/NN) koju je provela Francuska za ograničenje pristojbe CSPE

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2018) 4975)

(Vjerodostojan je samo tekst na francuskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 2. podstavak 1.,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov članak 62. stavak 1. točku (a),

nakon poziva zainteresiranim stranama da dostave primjedbe u skladu s navedenim člancima ⁽¹⁾ i uzimajući u obzir te primjedbe,

budući da:

1. POSTUPAK

- (1) Slijedom preliminarnih kontakata između službi Komisije i Francuske tijekom 2013. Francuska je 11. listopada 2013. prijavila svoj sustav potpora sektoru vjetroenergije na kopnu koji se do tada financirao pristojbom na električnu energiju pod nazivom „doprinos za javnu uslugu opskrbe električnom energijom” („CSPE”).
- (2) Budući da je taj sustav već bio na snazi u trenutku prijave, spis je 29. studenoga 2013. dostavljen u registar neprijavljenih potpora.
- (3) Dopisom od 27. ožujka 2014. Komisija je obavijestila Francusku da nema primjedbi na potporu sektoru vjetroenergije na kopnu, ali da postoje dvojbe oko sukladnosti smanjenja pristojbe CSPE koja se odobravaju potrošačima vlastite energije, velikim potrošačima električne energije i elektroiintenzivnim potrošačima s unutarnjim tržištem. Stoga je obavijestila Francusku o svojoj odluci o pokretanju postupka predviđenog u članku 108. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”) u pogledu smanjenja pristojbe CSPE.
- (4) Odluka Komisije o pokretanju postupka („odluka o pokretanju postupka”) objavljena je u *Službenom listu Europske unije*. Komisija je pozvala zainteresirane strane da dostave svoje primjedbe na predmetne mjere i na moguću primjenu smjernica o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju za razdoblje 2014.–2020. ⁽²⁾ („smjernice iz 2014.”) na predmetna smanjenja pristojbe CSPE.
- (5) Komisija je primila primjedbe od pet zainteresiranih strana: i. društva Air Liquide dopisom od 3. studenoga 2014.; ii. društva EDF dopisom od 17. studenoga 2014.; iii. društva RATP dopisom od 2. prosinca 2014.; iv. društva SNCF dopisom od 3. prosinca 2014. i v. Saveza industrija potrošača energije (UNIDEN) dopisom od 3. studenoga 2014. Predmetne primjedbe odnosile su se ponajprije na postojanje državne potpore, a zatim na sukladnost mjera s UFEU-om i sa smjernicama iz 2014.

⁽¹⁾ SL C 348, 3.10.2014., str. 78.

⁽²⁾ SL C 200, 28.6.2014., str. 1.

- (6) Francuska je dostavila svoje primjedbe u napomeni od 5. svibnja 2014., popraćenoj dopisom od 22. listopada 2015. Nakon što je podsjetila na različita smanjenja pristojbe CSPE, Francuska je u toj korespondenciji prvo istaknula da smanjenja pristojbe CSPE od kojih ostvaruju korist proizvođači vlastite energije nisu potpora. Zatim je ocijenila da su ograničenje pristojbe CSPE po mjestu proizvodnje i ograničenje pristojbe CSPE na 0,5 % dodane vrijednosti u skladu s pravilima o državnim potporama.
- (7) Tijekom službenog istražnog postupka Komisija je od 21. kolovoza 2014. do 27. listopada 2017. podnijela sedam zahtjeva za informacije. Francuska tijela poslala su od 7. svibnja 2014. do 12. prosinca 2017. jedanaest napomena i informativnih dokumenata. Te razmjene informacija odnosile su se i. na pojašnjenje uplaćenih iznosa pristojbe CSPE i smanjenja odobrenih vrstama korisnika, ii. na kvalifikaciju mjera kao državnih potpora i pravnu analizu njihova poštovanja pravila o državnim potporama i iii. na predavanje plana prilagodbe kojim se razine odobrenih smanjenja pristojbe CSPE žele smanjiti na razine koje su u skladu s pravilima o državnim potporama. Prvi predloženi plan prilagodbe iznesen je u bilješci od 4. studenoga 2014. i dovršen bilješkom od 23. studenoga 2017.

2. OPIS MJERA

- (8) U ovom je odjeljku predstavljena pristojba CSPE, ali i smanjenja te pristojbe odobrena za razdoblje od 2003. – 2015., koja su predmet ove odluke.

2.1. Predstavljanje pristojbe CSPE

- (9) Pristojba CSPE uvedena je Zakonom br. 2003-8 od 3. siječnja 2003. o tržištima plina i električne energije i javnoj usluzi opskrbe električnom energijom („Zakon br. 2003-8”). Mehanizam opisan u toj odluci prethodi reformi pristojbe CSPE iz 2016., uvedenoj zakonom br. 2015-1786 od 29. prosinca 2015. o izmjenama i dopunama zakona o financijama za 2015. (LFR 2015).
- (10) Pristojba CSPE namijenjena je naknadi dodatnih troškova povezanih s troškovima javne službe za opskrbu električnom energijom, koje snose tradicionalni dobavljači električne energije (EDF i lokalna distribucijska poduzeća). Ti dodatni troškovi prije svega proizlaze iz financiranja četiriju vrsta politika:
- (a) ponajprije proizlaze iz obveze EDF-a ili lokalnih distribucijskih poduzeća (ELD) u pogledu otkupa električne energije iz određenih vrsta postrojenja koja proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora energije (energije vjetra, fotonaponske energije itd.). U cijelom razdoblju obuhvaćenome mjerama, od 2003. do 2015., taj dio čini 39 % naplaćene pristojbe CSPE;
- (b) odgovaraju financiranju visokoučinkovite kogeneracije u visini od 25 % naplaćene pristojbe CSPE u razdoblju od 2003. do 2015. U bilješci od 20. prosinca 2016. Francuska je navela da je pristojba CSPE namijenjena samo financiranju visokoučinkovite kogeneracije. U toj bilješci Francuska je pojasnila da se ta potpora sastoji od mehanizma ugovora o kupnji koji se provodio od 1997. do 2001. i u skladu s kojim se isplaćivala naknada kogeneracijskim postrojenjima čija je energetska učinkovitost iznad 65 % i od potpore kogeneracijskim postrojenjima na prirodni plin visoke učinkovitosti iznad 12 MW koja se isplaćuje od 2013.;
- (c) posljedica su naknade za električne generatore u područjima koja nisu povezana (Korzika ili prekomorski departmani) kako ne bi stvorila više troškove proizvodnje od troškova proizvodnje u kontinentalnoj Francuskoj i koji se odražavaju na cijenu električne energije koju plaća krajnji potrošač, a koji su nižizbog manjih troškova nuklearne energije. Ta stavka čini 31 % ukupne naplaćene pristojbe CSPE u cijelom predmetnom razdoblju, odnosno od 2003. do 2015. Taj sustav održavanja tarifa električne energije jednakima tarifama koje se primjenjuju u kontinentalnoj Francuskoj, na Korzici i u prekomorskim departmanima naziva se još „izjednačavanje tarifa”;
- (d) u visini od 3 % stvaraju se primjenom socijalne cijene, takozvanog „osnovnog proizvoda”, kao i dio troškova koje snose dobavljači električne energije zbog toga što financijski sudjeluju u programu namijenjenom socijalno ugroženim osobama.

- (11) Komisija ističe da se osim tih politika koje se financiraju pristojbom CSPE njome u manjoj mjeri financiraju i druge politike. Te mjere čine manje od 2 % naplaćene pristojbe CSPE i većinom se odnose na sljedeće:
- (1) na potporu koja se od 2003. do 2015. odobravala za proizvodnju električne energije spaljivanjem otpada iz kućanstava. EDF i lokalna distribucijska poduzeća tada su imali obvezu kupovati električnu energiju koju proizvode ta postrojenja po tarifi utvrđenoj ministarskom odlukom. Dodatni troškovi tih operatora nadoknađivali su se pristojbom CSPE: Francuska je smatrala da udio obnovljive energije koju proizvode ta postrojenja iznosi 50 %, u skladu s pravilima o energetske statistici IEA-e i Eurostata.
  - (2) na potporu tehnološki naprednim postrojenjima koja pridonose sigurnosti opskrbe. Riječ je uglavnom o dizelskim postrojenjima izgrađenima u devedesetim godinama 20. stoljeća. Aktiviraju se tijekom manjeg broja sati, ovisno o potrebama električnog sustava.
  - (3) na potpore različitim mjerama (221 milijun eura u razdoblju 2003. – 2015.), odnosno financiranje ponajprije takozvanih ugovora sa zajamčenom snagom kojima se želi potaknuti neovisna proizvodnja (postrojenja za proizvodnju električne energije snage manje od 8 000 kVA, postrojenja osnovana radi iskorištavanja kalorijske snage gradskog otpada), koje je Francuska predstavila kao „dodatno korisne” za javnu uslugu opskrbe električnom energijom. Drugo, financiranje ugovora s različitim proizvođačima za ugovore o otkupu njihovih proizvoda.
- (12) Člankom L121-7. predviđeno je da se naknada troškova pripisivih zadaćama javne službe za opskrbu električnom energijom osigurava doprinosima koje su dužni plaćati krajnji potrošači električne energije koji imaju sjedište/prebivalište na državnom području. Tako svi navedeni elementi zajedno čine samo jedan dodatni trošak za francuske potrošače. Doprinos plaćaju svi krajnji potrošači električne energije razmjerno potrošenim kilovatsatima, uključujući i proizvođače vlastite energije. Od 2003. do 2015. pristojba CSPE mijenjala se na sljedeći način:

Varijacije naplaćene pristojbe CSPE – 2003.–2015.

(EUR/MWh)

	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
CSPE	3,0	3,3	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	9,0	10,5	13,5	16,5	19,5

Izvor: Izvješće Revizorskog suda 2017.

- (13) Doprinosi prihvatljivih krajnjih potrošača, koji su iskoristili prava odobrena. člankom 22. stavkom III. Zakona br. 2000-108 od 10. veljače 2000. o modernizaciji i razvoju javne usluge opskrbe električnom energijom (u daljnjem tekstu: Zakon br. 2000-108), a koji se napajaju putem javne prometne mreže ili javne distribucijske mreže, naplaćuje operator zadužen za upravljanje mrežom na koju su potrošači spojeni i to u obliku dodatnog terećenja uz tarife za upotrebu mreže.
- (14) Doprinosi koje je naplatio taj operator ponovno se preko Caisse des dépôts et consignations (CDC, Fond za depozite i pologe) uplaćuju operatorima koji snose troškove javne službe. CDC taj doprinos četiri puta godišnje vraća operatorima koji snose troškove na koje se odnose prikupljena sredstva. On nacionalnom posredniku za energiju 1. siječnja svake godine isplaćuje iznos jednak visini njegova proračuna.
- (15) CDC knjiži te raznovrsne operacije na poseban račun. Ministri nadležni za gospodarstvo i energetiku svake godine utvrđuju troškove upravljanja fondom Caisse de dépôts et consignation. Ako iznos prikupljenih doprinosa ne odgovara utvrđenom iznosu godišnjih troškova, to se ispravlja sljedeće godine u okviru troškova za tu godinu koje treba platiti. Ako iznosi koje treba platiti ne budu plaćeni tijekom godine, oni se pribrajaju iznosu troškova za sljedeću godinu ⁽³⁾.
- (16) Commission de régulation de l'énergie (CRE, Komisija za regulaciju energije) svake godine u svojem godišnjem izvješću ocjenjuje funkcioniranje mehanizma predviđenih troškova javne službe za opskrbu električnom energijom. Izmijenjenom Uredbom br. 2004-90 (Uredba br. 2004-90 od 28. siječnja 2004. o naknadi troškova javne službe za opskrbu električnom energijom) uređen je način na koji funkcionira naknada: svake godine do 15. listopada CRE ministru nadležnom za energetiku iznosi prijedlog planiranih troškova za sljedeću godinu te jedinični doprinos po kilovatsatu u Francuskoj kojim bi se ti troškovi financirali. Prijedlog CRE-a temelji se na

⁽³⁾ ECLI:EU:C:2013:851

prijavi troškova utvrđenih za prethodnu godinu (N – 1) i na temelju prijave troškova predviđenih za sljedeću godinu (N + 1). Prijave podnose operatori koji snose troškove. Kao što je objašnjeno u uvodnim izjavama 14. i 15., mehanizam naplate centraliziran je na razini CDC-a.

- (17) CRE provjerava iznos utvrđenih troškova. Kad je riječ o troškovima povezanim s potporom za obnovljivu energiju, oni odgovaraju razlici između iznosa potpore i tržišne cijene koju za prodaju te energije dobiju obvezni operatori. Dakle, iznos naknade određuje se u odnosu na tržišnu cijenu. CRE je pojasnio metodu određivanja te tržišne cijene. Ona ne odgovara stvarnoj tržišnoj vrijednosti koju je iz nje izvukao obvezni operator, već je riječ o referentnoj vrijednosti utvrđenoj prema različitim parametrima (terminska tržišna cijena i promptna cijena s različitim ponderacijama prema sektorima, tržišna cijena unutar jednog dana, cijena obračuna odstupanja) koji najbliže odražavaju ponašanje uspješnog tržišnog dionika kako bi se obvezne operatore potaknulo na uspješnost.
- (18) Ne dovodeći u pitanje primjenu sankcija predviđenih zakonom, u slučaju neplaćanja ili neurednog plaćanja doprinosa u roku od dva mjeseca od dana njegova dospelja, CTR šalje opomenu i kaznu zbog zakašnjenja u visini od 10 % od iznosa dugovanog doprinosa. Konačno, u slučaju da porezni obveznik ne plati predviđene doprinose, ministar nadležan za energetiku donosi administrativnu sankciju pod uvjetima predviđenima člankom 41.
- (19) Između 2003. i 2015. iznos CSPE-a koji je naplatio operator nadležan za mrežu porastao je na 36,9 milijardi eura. Raspodijeljen je na sljedeći način:

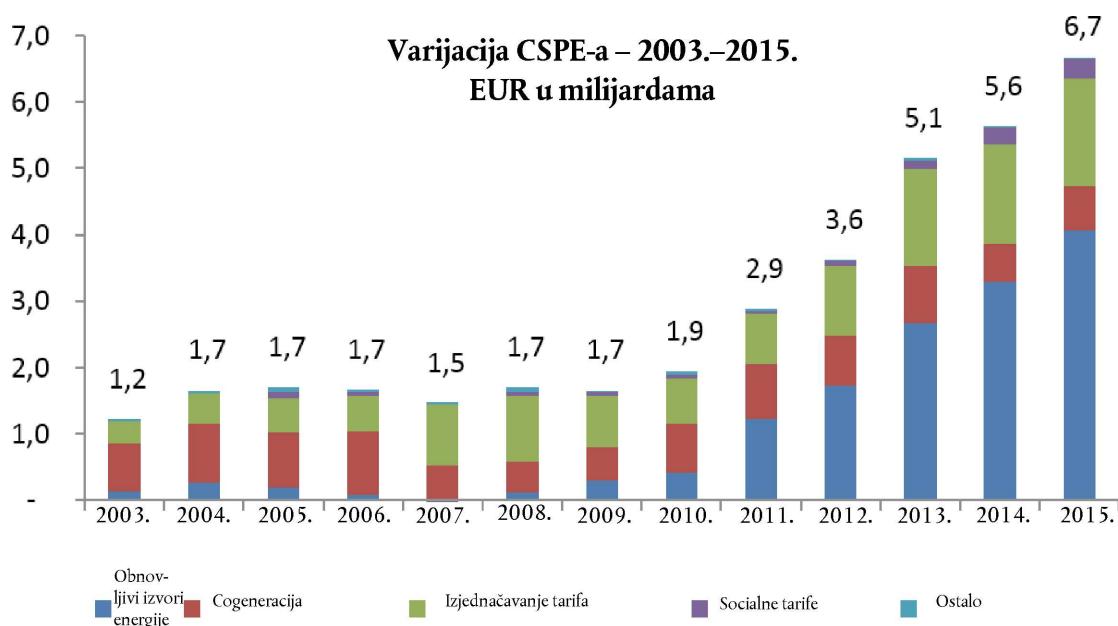
Iznosi koje je EDF naplatio s osnova pristojbe CSPE

(EUR u milijunima)

	Obnovljiv i izvori energije	Kogeneracija	Izjednačavanje tarifa	Socijalne tarife	Razno	Ukupno
2003.	129	689	332	0	69	1 219
2004.	261	835	470	0	89	1 655
2005.	186	810	501	98	99	1 694
2006.	72	944	540	49	66	1 671
2007.	(5)	560	921	(12)	2	1 466
2008.	121	488	995	49	41	1 694
2009.	293	499	780	42	42	1 656
2010.	411	769	678	57	21	1 936
2011.	1 231	784	767	32	68	2 882
2012.	1 724	741	1 063	70	29	3 627
2013.	2 667	823	1 462	134	60	5 146
2014.	3 286	545	1 495	251	46	5 623
2015.	4 057	626	1 618	304	58	6 663
	14 433	9 113	11 622	1 074	690	36 932

Izvor: Bilješka francuskih tijeka upućena službama Komisije - 20. prosinca 2016.

(20) Od 2003. do 2015. sastav pristojbe CSPE mijenjao se na sljedeći način:

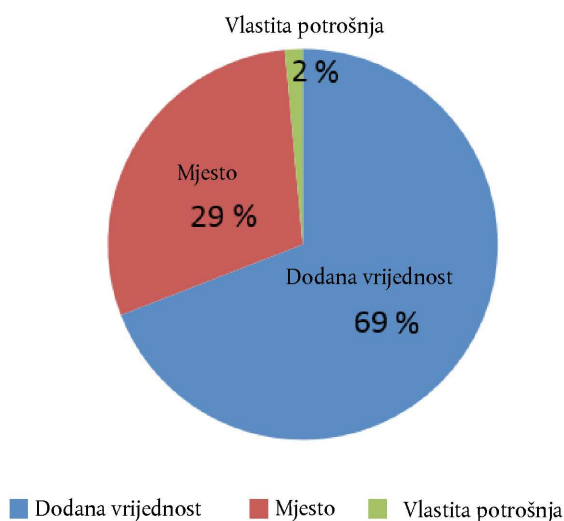

Izvor: Francuska – obavijest od 20. prosinca 2016.

2.2. Smanjenja pristojbe CSPE

- (21) Zakonom su predviđene tri kategorije smanjenja pristojbe CSPE za određene potrošače. Ta su smanjenja kumulativna i prikazana su u nastavku:
- za industrijske klijente koji troše više od 7 GWh, iznos doprinosa ograničen je na 0,5 % dodatne vrijednosti (DV) poduzeća (članak 121.-21. Zakona o energiji);
  - člankom L.121-12. Zakona o energiji na najviše 627 783 eura (*) utvrđen je iznos doprinosa po mjestu potrošnje koji su dužni platiti krajnji potrošači. Ta se gornja granica svake godine do 2013. ažurirala za vrijednost inflacije. Gornja se granica 2014. i 2015. povećavala istim ritmom kao i jedinični doprinos, uz ograničenje od 5 % godišnje;
  - plaćanja pristojbe CSPE mogu biti oslobođeni i proizvođači koji proizvode električnu energiju za vlastitu uporabu, uz ograničenje od 240 GWh godišnje i po mjestu proizvodnje (članak L.121-11. Zakona o energiji).
- (22) Od 2003. do 2015. ta su različita smanjenja pristojbe CSPE, osim cestovnih prijevoznika, porasla na 6,8 milijardi eura i raspoređena su na sljedeći način:

Raspodjela smanjenja pristojbe CSPE odobrenih po kategoriji – 2003.–2015. (6,8 milijardi eura)

Izvor: Francuska – 15.11.2017.

(*) Iznos utvrđen 1. siječnja 2015. Taj se iznos postupno revidirao. Godine 2013. iznosio je 569 418 eura.

- (23) Podroban opis tih gornjih granica prikazan je u nastavku.

2.2.1. *Gornja granica doprinosa na 0,5 % dodane vrijednosti (članak L.121-21. Zakona o energiji uveden člankom 67. Zakona br. 2005-781 od 13. srpnja 2005. o programu kojim se utvrđuju smjernice energetske politike)*

- (24) Gornja granica od 0,5 % dodane vrijednosti, koja se primjenjuje na industrijske potrošače koji troše više od 7 GWh godišnje, uvedena je 2005. u okviru Zakona br. 2005-781 od 13. srpnja 2005. o programu kojim se utvrđuju smjernice energetske politike, a stvarno se počela primjenjivati 2006.
- (25) Francuska je navela da je svrha te gornje granice zaštititi konkurentnost elektrointenzivnih poduzeća koja uglavnom djeluju u sektorima metalurgije, proizvodnje papira, kemijske industrije itd., odnosno u sektorima izloženima međunarodnoj konkurenciji, osobito onih čija je razina potrošnje iznad 7 GWh godišnje, uz istodobno ograničavanje zahvaljujući pragu od 7 GWh, njezina utjecaja na druge kategorije potrošača.
- (26) Ograničenje pristojbe CSPE na 0,5 % dodane vrijednosti prijavljuje se CRE-u koji nakon provjere odlučuje o povratu plaćenih iznosa. Ti se iznosi vraćaju tek nakon što bude poznata dodana vrijednost poduzeća (odnosno najranije tijekom godine $N + 1$ za iznose naplaćene u godini N).
- (27) Francuska je navela da je od 6,8 milijardi eura smanjenja ukupno odobrenih od 2003. do 2015., ograničenje pristojbe CSPE na 0,5 % dodane vrijednosti činilo 69 % (4,7 milijardi eura) ukupnih izuzeća. Prema informacijama koje je dostavila Francuska tom gornjom granicom u razdoblju 2003. – 2015. bilo je obuhvaćeno ukupno 1 636 poduzeća.

2.2.2. *Gornja granica doprinosa po mjestu (članak L.121-12. Zakona o energiji i članak 5. Zakona br. 2000-108).*

- (28) Ta je gornja granica uvedena u trenutku nastanka pristojbe CSPE na temelju članka 37. prethodno navedenog zakona br. 2003-8 od 3. siječnja 2003. (kojim je izmijenjen članak 5. zakona br. 2000-108). Stupila je na snagu 2003. Ograničenje pristojbe CSPE po mjestu prvo je bilo utvrđeno na 500 000 eura. Zatim je ta gornja granica bila povećana na 550 000 eura na temelju članka 37. Zakona br. 2010-1657 od 29. prosinca 2010. o financijama za 2011. Tim je člankom bilo predviđeno ažuriranje gornje granice razmjerno predviđenoj stopi rasta indeksa potrošačkih cijena osim duhana, u vezi sa zakonom o financijama za tu godinu. Parlament je 2013. odredio gornju granicu na 569 418 eura te na temelju članka 59. zakona o izmjenama i dopunama zakona o financijama za 2013. donio novo pravilo za ažuriranje gornje granice: otada se gornja granica ažurira svake godine razmjerno promjeni iznosa jediničnog doprinosa CSPE-a, uz ograničenje povećanja na 5 % godišnje. Na dan 1. siječnja 2015. iznosila je 627 783 eura.
- (29) Francuska tvrdi da se ograničenjem pristojbe CSPE po mjestu gornja granica od 0,5 % dodane vrijednosti primjenjuje više na razini mjesta potrošnje nego na razini društva. Francuska je pojasnila i da se gornjom granicom na razini mjesta omogućuje obuhvaćanje poduzeća koja troše mnogo električne energije na razini mjesta, ali nisu elektrointenzivna.
- (30) Francuska je navela da je ograničenje pristojbe CSPE po mjestu iznosilo 29 % (2,0 milijarde eura) ukupnog iznosa od 6,8 milijardi eura smanjenja odobrenog od 2003. do 2015. Prema tvrdnjama Francuske 522 poduzeća iskoristila su tu gornju granicu.

2.2.3. *Prag izuzeća od 240 GWh (članak L.121-11. zakona o energiji i članak 5. zakona br. 2000-108).*

- (31) Oslobođenje za električnu energiju koju korisnici sami proizvedu naslijeđe je Fonda javne službe za proizvodnju električne energije (FSPPE, mehanizam koji je prethodio pristojbi CSPE). Taj je Fond osnovan člankom 5. zakona od 10. veljače 2000. o modernizaciji i razvoju javne usluge opskrbe električnom energijom. U njega su uplaćivali proizvođači, dobavljači električne energije, uvoznici električne energije te proizvođači električne energije za vlastitu uporabu, iznad godišnje proizvedene količine električne energije utvrđene uredbom. Uredbom br. 2001-1157 od 6. prosinca 2001. o Fondu javne službe za proizvodnju električne energije ta je količina utvrđena na 240 GWh na temelju članka 5. Zakona br. 2000-108.
- (32) Proizvođač električne energije tako može biti oslobođen plaćanja doprinosa u visini broja proizvedenih kWh koje je sam potrošio do najviše 240 GWh po mjestu proizvodnje. Taj proizvođač može osloboditi plaćanja doprinosa samo jednog potrošača na istom mjestu sve dok broj kWh oslobođenih na temelju potrošnje vlastite energije i prodanih tom potrošaču ne premašuje prag od 240 GWh po mjestu proizvodnje.

- (33) Francuska je navela da je svrha izuzeća odobrenog s osnove električne energije proizvedene za vlastitu uporabu ograničiti oporezivanje potrošača vlastite energije koji su, financirajući vlastita postrojenja, odabrali da neće pridonositi nacionalnoj energetskej politici, ali da se njome neće ni koristiti.
- (34) To je izuzeće stupilo na snagu 2002. Bilo je važeće u vrijeme nastanka pristojbe CSPE (kao zamjene za FSPPE) 2003., u skladu s člankom 37. zakona br. 2003-8: „Električna energija koju je proizvođač proizveo za vlastitu uporabu ili ona koju je krajnji potrošač kupio za vlastitu uporabu od treće osobe koja upravlja postrojenjem za proizvodnju na mjestu potrošnje uzima se u obzir za potrebe izračuna doprinosa tek od 240 milijuna kilovatsati godišnje po mjestu proizvodnje”.
- (35) Francuska je pojasnila da se u praksi to izuzeće načelno odnosilo na industrijske pogone koji većinom posjeduju kogeneracijska postrojenja (osim proizvodnje električne energije) te da privatne osobe nisu imale pravo na to izuzeće.
- (36) Oslobođenje zbog vlastite potrošnje 2011. je dobilo 88 mjesta, a oslobođena količina iznosila je 11 TWh. Potom je 2012., 2013. i 2014. oslobođeno redom 94,8 TWh, 84,6 TWh i 87,4 TWh ⁽⁵⁾.
- (37) Francuska tvrdi da je u cijelom razdoblju 2003. – 2015. oslobođeno 88 mjesta. Izuzeće je činilo približno 2 % ukupnih odobrenih smanjenja u iznosu od 6,8 milijardi eura.

2.3. Iznos odobrenih smanjenja pristojbe CSPE

- (38) U cijelom predmetnom razdoblju 2003. – 2015. smanjenja pristojbe CSPE dosegla su 6,8 milijardi eura. Raščlamba tih smanjenja po vrsti prikazana je u odjeljcima 2.2.1. do 2.2.3.

2.4. Korisnici mjera

- (39) Društva korisnici smanjenja pristojbe CSPE veliki su potrošači električne energije koji su raspodijeljeni u približno 227 sektora pod šiframa NACE-a (Statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici). Glavna područja djelatnosti u kojima posluju jesu metalurgija, kemijska i petrokemijska industrija, društva za proizvodnju plina, papira, nuklearna industrija, zrakoplovna industrija, elektronička industrija, automobilska industrija, poljoprivredni sektor i promet. Jedno društvo može istodobno imati pravo na više kriterija oslobođenja.
- (40) Navedeni korisnici mjera prihvatljivi su za primjenu jednog ili višeograničenja pristojbe CSPE. Prema informacijama koje je dostavila Francuska u cijelom predmetnom razdoblju 2003.–2015. pravo na smanjenja pristojbe CSPE iskoristila su 1 664 poduzeća, a ta su smanjenja raščlanjena na sljedeći način: Na temelju ograničenja pristojbe CSPE na 0,5 % dodane vrijednosti oslobođeno ih je 1 636, 552 je bilo prihvatljivo s obzirom na gornju granicu pristojbe CSPE po mjestu, a 88 ⁽⁶⁾ na temelju oslobođenja zbog vlastite potrošnje. Neka su poduzeća uspjela ostvariti više vrsta smanjenja.

2.5. Trajanje mjera i reforma iz 2016.

- (41) Pristojba CSPE uvedena je 2003. Njezin iznos i raspodjela prikazani su u odjeljcima od 2.2.1. do 2.2.3.
- (42) Godine 2015. zamijenjena je novim mehanizmom. Zakonom br. 2015-1786 od 29. prosinca 2015. o izmjenama i dopunama zakona o financijama za 2015. (LFR 2015) uvedena je reforma sustava oporezivanja energije, koja se prije svega odnosila na financiranje troškova javne službe za opskrbu električnom energijom i plinom. Pristojba CSPE ukinuta je za potrošnju ostvarenu nakon 31. prosinca 2015.
- (43) Politike koje su se prije financirale pristojbom CSPE, od 1. siječnja 2016. financiraju se iz proračuna države.

2.6. Isključenje iz područja primjene odluke o smanjenjima pristojbe CSPE odobrenih prijevoznicima

- (44) S obzirom na poseban standard koji se primjenjuje na željezničke prijevoznike ⁽⁷⁾, smanjenja pristojbe CSPE koja se odobravaju željezničkim prijevoznicima nisu obuhvaćena ovim postupkom i o njima će Komisija donijeti posebnu odluku. Stoga nisu obuhvaćena područjem primjene ove Odluke.

⁽⁵⁾ Odgovor Francuske od 5. svibnja 2014.

⁽⁶⁾ Bilješka francuskih tijela od 23. studenoga 2017. i prilog.

⁽⁷⁾ Smjernice Zajednice o državnim potporama za željezničke prijevoznike, SL C 184, 22.7.2008., str. 13.

- (45) Iznos smanjenja pristojbe CSPE navedenih u odjeljku 2.2. stoga ne sadržava smanjenja odobrena željezničkim prijevoznicima.

2.7. Opis razloga koji su doveli do pokretanja postupka

- (46) Komisija je u svojoj odluci o pokretanju postupka ⁽⁸⁾ ocijenila da te mjere čine državnu potporu čija spojivost s unutarnjim tržištem nije u dovoljnoj mjeri dokazana.

2.7.1. Postojanje potpora

- (47) Komisija je smatrala da su odobrena smanjenja pristojbe CSPE državna potpora.
- (48) Prvo je ocijenila da se različitim smanjenjima pristojbe CSPE predviđenima zakonom daje selektivna povlastica poduzeća koja su potrošači vlastite energije, veliki potrošači električne energije i elektrointenzivni potrošači: prvo, oslobođenje od plaćanja pristojbe CSPE odobreno poduzećima koja su proizvođači i potrošači vlastite energije, kako je izneseno u uvodnoj izjavi 144. odluke o pokretanju postupka, jest selektivna potpora. Drugo, Komisija je zaključila da postoji povlastica koja se odobrava korisnicima ograničenja pristojbe CSPE po mjestu, a koja se zapravo odobrava samo određenim gospodarskim sektorima. Konačno, ograničenje pristojbe CSPE na 0,5 % dodane vrijednosti odnosi se samo na industrijska poduzeća koja premašuju određeni prag potrošnje te stoga tim poduzećima omogućuje povlasticu.
- (49) Komisija je zatim primijetila da se povlastice koje proizlaze iz smanjenja pristojbe CSPE, ali i sama pristojba CSPE, financiraju iz državnih sredstava i da su pripisive državi. Budući da je pristojba CSPE sredstvo državnog podrijetla, smanjenja pristojbe CSPE *a fortiori* predstavljaju odricanje o sredstava državnog podrijetla.
- (50) Konačno, Komisija je ocijenila i da bi različita smanjenja pristojbe CSPE mogla imati utjecaj na trgovinu među državama članicama i dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja zbog razlike u postupanju prema korisnicima mjera i njihovim konkurentima koji nemaju mogućnosti ostvariti korist od njih.

2.7.2. Spojivost potpore

- (51) Kada je riječ o spojivosti mjera s unutarnjim tržištem, Komisija je istaknula da na datum odluke o pokretanju postupka pristojba CSPE nije bila ni usklađeni porez za zaštitu okoliša u smislu točke (153) smjernica ni ⁽⁹⁾ neusklađeni porez za zaštitu okoliša u smislu točke 151., u vezi s točkom 70(14) tih smjernica iz 2008.
- (52) U tom pogledu istaknula je da posebna porezna osnovica nema nužno negativan učinak na okoliš s obzirom na to da se pristojba CSPE djelomično plaća za obnovljivu električnu energiju. Zbog tog se razloga ne može smatrati ni da je njezina svrha uključiti davanja za zaštitu okoliša u iznos pristojbe CSPE. Među ostalim, njezina namjena nije usmjeriti proizvođače i krajnje potrošače na aktivnosti kojima se dodatno štiti okoliš. Naprotiv, smanjenje potrošnje dovelo bi do potrebe za povećanjem pristojbe CSPE kako bi se pokrili troškovi proizvodnje obnovljive energije. Stoga se poglavlje 4. ⁽¹⁰⁾ smjernica iz 2008. ne treba primjenjivati.
- (53) Međutim, Komisija je ocijenila da se mjere za smanjenje pristojbe CSPE mogu analizirati prema članku 107. stavku 3. točki (c) UFEU-a, pozivajući Francusku da pojasni njezine oblike.
- (54) Komisija je primijetila i da je postupak revizije smjernica iz 2008. u tijeku te da nacrt smjernica iz 2014. sadržava sljedeće:

„(180) Financiranje potpore za energiju iz obnovljivih izvora naknadama samo po sebi nije usmjereno na negativne vanjske učinke i stoga nema izravan utjecaj na okoliš. Međutim, ono može dovesti do povećanja cijene električne energije. Povećanje cijene može biti eksplicitno ako se od potrošača električne energije ubire posebna naknada povrh cijene električne energije ili neizravno, dodatnim davanjima nametnutim dobavljačima električne energije u okviru obveze kupovanja energije iz obnovljivih izvora koja se potom prenose na njihove kupce, potrošače električne energije. Tipičan je primjer obveza dobavljača da kupuju određenu količinu električne energije iz obnovljivih izvora s pomoću zelenih certifikata za koje dobavljač ne dobiva nadoknadu.

⁽⁸⁾ SL C 348, 3.10.2014., str. 78.

⁽⁹⁾ Točke (154) i (155) odluke o pokretanju postupka.

⁽¹⁰⁾ Poglavlje 4.: „Potpore u obliku smanjenja ili izuzeća od poreza za zaštitu okoliša”.

- (181) U načelu bi svi potrošači energije trebali snositi troškove financiranja potpora za obnovljivu energiju. Međutim, možda su potrebna neka smanjenja kako bi se osigurala dovoljna osnovica za financiranje potpora za obnovljivu energiju (84). Kako bi se spriječilo stavljanje poduzetnika posebno pogođenih financiranjem potpora za obnovljivu energiju u težak položaj na tržištu, države članice mogu odobriti djelomičnu nadoknadu dodatnih troškova kako bi olakšale ukupno financiranje potpora za energiju iz obnovljivih izvora i spriječile curenje ugljika. Bez naknade za posebno pogođene poduzetnike prihvaćanje donošenja ambicioznih mjera potpore za obnovljivu energiju u javnosti može biti ograničeno. No ako je takva naknada previsoka ili bude dodijeljena prevelikom broju potrošača električne energije, prihvaćanje potpora za obnovljivu energiju u javnosti također može biti ograničeno.”
- (55) Komisija je na kraju istaknula da je nacrtom smjernica za 2014. (točka (229)) predviđeno da se potpore u obliku smanjenja doprinosa za financiranje potpore za energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora ocjenjuju na temelju novih smjernica o potporama za okoliš i energiju nakon što budu donesene (čak i ako su potpore odobrene prije stupanja na snagu smjernica iz 2014.).
- (56) Budući da je Francuska dostavila vrlo malo dokaza o cilju smanjenja i njihovu obrazloženju, Komisija je izrazila i dvojbe u pogledu spojivosti potpore s unutarnjim tržištem. Stoga je zatražila od Francuske da pojasni sljedeće: i. cilj od zajedničkog interesa kojem služi ta mjera, ii. njezinu prikladnost, iii. njezin učinak poticaja i iv. način na kojim se njome dostatno sprečavaju neželjeni negativni učinci na trgovinu.
- (57) Dakle, Komisija je u svojoj odluci o pokretanju postupka zaključila da Francuska nije u dovoljnoj mjeri opravdala spojivost mjera za smanjenje pristojbe CSPE nekim korisnicima s unutarnjim tržištem.

2.8. Donošenje smjernica iz 2014.

- (58) Smjernice iz 2014. stupile su na snagu 1. srpnja 2014. Njima se uvodi odjeljak 3.7.2. „*Potpore u obliku smanjenja doprinosa za financiranje potpore za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora*”.
- (59) U tom se odjeljku prvo priznaje da davanja namijenjena financiranju energetske politike nemaju izravan učinak na okoliš i ne predstavljaju porez za zaštitu okoliša u strogom smislu riječi, čija je svrha povećati trošak ponašanja kojim se šteti okolišu. Međutim, mogu neizravno pridonijeti zaštiti okoliša time što omogućuju financiranje sustava potpora koje pridonose zaštiti okoliša.
- (60) Drugo, te smjernice ukazuju na to da je u nekim slučajevima sustav financiranja tih mjera potpore naknadom za električnu energiju dopušten samo ako poduzetnici posebno pogođeni troškovima financiranja potpore za obnovljivu energiju mogu imati pravo na smanjenja.
- (61) Treće, tim se smjericama utvrđuju razine smanjenja koje se smatraju prihvatljivima kako bi se zaštitila financijska prihvatljivost mjera potpore i istodobno izbjegava prekomjerno prenošenje opterećenja na druge potrošače.
- (62) Konačno, u odjeljku 3.7.3. smjernica iz 2014. predviđena je mogućnost donošenja plana prilagodbe kako bi se postupno razine smanjenja predviđene nacionalnom mjerom pretvorile u razine smanjenja spojive s uvjetima iz smjernica i proporcionalne u pogledu propisa u području državnih potpora.

3. PRIMJEDBE ZAINTERESIRANIH STRANA

- (63) Osim prijevozničkih poduzeća, kojima se pristupa odvojeno, odluka o pokretanju postupka dovela je do sljedećih primjedbi.

3.1. EDF

- (64) EDF je svoje primjedbe poslao Komisiji 17. studenoga 2014. Prema toj grupi, gotovo [...] posto izuzeća koja je iskoristila odnosilo se na potrošnju vlastite električne energije za potrebe proizvodnje električne energije koja se predaje u javnu mrežu. Prema EDF-u vlastita potrošnja se odnosi na potrošnju električne energije pomoćne opreme u elektranama i na potrošnju reverzibilnih hidroelektrana, kojom ih u potonjem slučaju opskrbljuju nuklearne elektrane.

- (65) Grupa smatra da potrošnja vlastite električne energije mora biti potpuno izuzeta od pristojbe CSPE u skladu s Direktivom Vijeća 2003/96/EZ ⁽¹⁾, navedenom u stavku 51., čijim je člankom 14. stavkom 1. točkom (a) predviđeno da države članice oslobađaju trošarina energente i električnu energiju koji se koriste za proizvodnju električne energije te električnu energiju koja se koristi za održavanje sposobnosti proizvodnje električne energije, ali i u skladu s odlukom kojom se, u smislu državne potpore, potvrđuje njemački mehanizam „EEG doplatak” uveden Zakonom „EEG 2014” ⁽¹²⁾.
- (66) EDF je dodatno istaknuo potrebu da se osigura dosljednost među sustavima izuzeća od troškova povezanih s energijom među različitim državama članicama, a koji osobito pogoduju elektointenzivnoj industriji. Razlika u postupanju prema tim izuzećima među državama članicama mogla bi posljedično povećati jaz u pogledu konkurentnosti koji trenutačno postoji na različitim tržištima.

3.2. ALFI

- (67) ALFI (Air Liquide France Industrie) poslao je svoje primjedbe Komisiji 3. studenoga 2014. Grupa najprije ističe da njezini troškovi povezani s energijom čine [...] do [...] posto troškova proizvodnje. Drugo, ALFI tvrdi da bi preveliko povećanje troška električne energije potaknulo različite industrije (kemijska, čelična, petrokemija, staklo) koje upotrebljavaju industrijske plinove da preuzmu njihovu proizvodnju, ali u manjoj mjeri, što bi dovelo do povećanja potrošnje energije na svjetskoj razini.
- (68) ALFI zatim osporava stajalište da smanjenja pristojbe CSPE dovode korisnike pristojbe u povlašten položaj. Ta grupa tvrdi da smanjenja pristojbe CSPE samo odgovaraju „zadaci javne službe” za opskrbu i stoga ne mogu biti potpora bez jasnog navođenja pravne osnove.
- (69) Na kraju, ALFI smatra da bi, ne dovodeći u pitanje nepostojanje potpore, kao što je istaknuto u prethodnoj uvodnoj izjavi, ta smanjenja pristojbe CSPE, u slučaju da se okvalificiraju državnim potporom, bila u skladu s odjeljkom 3.7.2. smjernica iz 2014., koje pod određenim uvjetima priznaju spojivost diferencijacije i ciljanih smanjenja u korist elektointenzivnih industrijskih poduzeća. Stoga bi vraćanje potpore, ako bi njezino postojanje bilo potvrđeno, u svakom slučaju trebalo isključiti.

3.3. UNIDEN

- (70) UNIDEN, udruga koja zastupa interese industrija velikih potrošača energije u Francuskoj, svoje je primjedbe dostavila Komisiji 3. studenoga 2014. Prema toj udruzi smanjenje pristojbe CSPE ima više ciljeva od zajedničkog interesa, što mjere čini spojivima u smislu članka 107. stavka 3. UFEU-a i smjernica iz 2014.
- (71) Prvo, cilj mjera bila je zaštita konkurentnosti industrijskih sektora izloženih svjetskom tržišnom natjecanju. Drugo, mjere imaju socijalni cilj. Treće, cilj mjera jest gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija, koja se prije svega očituje u zaštiti potrošača koji su u najnepovoljnijem položaju. Konačno, cilj je mjera energetska učinkovitost, koji je u cijelosti usklađen s pravom Europske unije.

4. KOMENTARI FRANCUSKE

- (72) Francuska je dostavila primjedbe i o kvalifikaciji mjera i o njihovoj usklađenosti s unutarnjim tržištem.

4.1. Ograničenja pristojbe CSPE po mjestu i na 0,5 % dodane vrijednosti nisu državna potpora

- (73) Glavni argumenti koje je iznijela Francuska kako bi obrazložila nepostojanje potpore odnose se na nepostojanje selektivnosti i na nepostojanje narušavanja tržišnog natjecanja.

4.1.1. Mjere nisu selektivne

- (74) Prema tvrdnjama Francuske mjere nisu selektivne zbog triju glavnih razloga:

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije (SL L 283, 31.10.2003., str. 51.).

⁽¹²⁾ SA.38632 – Reforma zakona o obnovljivoj energiji u Njemačkoj.

- (75) prvo, prema sudskoj praksi smanjenja dodatnih troškova koja uvode države članice nisu dovoljna da se utvrdi selektivnost pod uvjetom, ili pod pretpostavkom, da poduzeća koja premašuju utvrđene pragove nisu u istoj činjeničnoj situaciji kao druga poduzeća. Sudskom praksom Suda tako je utvrđeno da ograničenje po mjestu nije dovoljno da ga se proglasi selektivnom mjerom i da ograničenja poreza zapravo ne moraju predstavljati selektivnu potporu⁽¹³⁾. Kad je riječ o ograničenju pristojbe CSPE na 0,5 % dodane vrijednosti, Francuska se oslanja na odluku koju je donio Conseil constitutionnel⁽¹⁴⁾ (Ustavno vijeće) kako bi podsjetila da je sud, smatrajući pristojbu CSPE usklađenom s načelom porezne jednakosti, prihvatio da se korisnici tog ograničenja nalaze u drugačijoj činjeničnoj situaciji nego druga poduzeća, što pokazuje da selektivna potpora ne postoji.
- (76) Drugo, kad je riječ o potrošnji vlastite energije, Francuska smatra da se izuzeće od plaćanja pristojbe CSPE odobreno potrošačima vlastite energije odnosi na korisnike koji se nalaze u drugačijoj činjeničnoj situaciji od drugih uplatitelja pristojbe CSPE i stoga isključuje selektivnost potpore.
- (77) Treće, nepostojanje selektivnosti opravdano je prirodom francuskog poreznog sustava iz kojeg proizlaze mjere i koji nije nimalo selektivan. Prema tvrdnjama Francuske, ograničenja pristojbe CSPE proizlaze iz same prirode poreznog sustava kojim se predviđa da se pri određivanju poreznog opterećenja u obzir moraju uzeti sposobnosti plaćanja svakog pojedinca.
- (78) Naposljetku, za potrošače vlastite energije koji proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora energije („ENR”) ili kogeneracijom, a koji uglavnom djeluju u kemijskom sektoru, metalurgiji i petrokemiji, Francuska ističe da je logično da proizvedena i potrošena vlastita električna energija bude izuzeta od dijela pristojbe CSPE kojim se financiraju obnovljivi izvori energije ili potpora za kogeneraciju, pod uvjetom da za tu električnu energiju nije primljena nikakva javna potpora koja se financira pristojbom CSPE, iako ona ipak pridonosi cilju zaštite okoliša koji se želi postići potporom obnovljivim izvorima energije i kogeneraciji koja se financira pristojbom CSPE na isti način kao i električna energija predana u mrežu (koja ima pravo na potporu koja se financira pristojbom CSPE). Francuska ističe da zbog toga izuzeće potrošača vlastite energije koji upotrebljavaju obnovljive izvore energije ili kogeneraciju nije selektivna prednost.

4.1.2. Ne narušava se tržišno natjecanje

- (79) Francuska ističe da je slična mjera postojala prije stupanja na snagu pristojbe CSPE 2003. Francuska zato smatra da je učinak potpore na gospodarsko stanje i konkurentni položaj poduzeća u Francuskoj bio malen.

4.2. Pod pretpostavkom da je kvalifikacija mjere kao potpore potvrđena, ograničenja pristojbe CSPE po mjestu i na 0,5 % dodane vrijednosti predstavljaju spojivu potporu

- (80) Pod pretpostavkom da se kvalifikacija mjere kao potpore ipak potvrdi, Francuska predlaže analizu spojivosti pristojbe CSPE prema trima različitim pristupima:
- (81) prvo, spojivost mjera proizlazi iz činjenice da se njima poštuju odredbe predviđene Direktivom 2003/96 (vidjeti odjeljak 4.2.1.).
- (82) Drugo, s obzirom na to da se pristojba CSPE može smatrati porezom za zaštitu okoliša, njezina su smanjenja zbog toga u potpunosti spojiva s okvirom Zajednice za državne potpore za zaštitu okoliša⁽¹⁵⁾ (u nastavku „smjernice iz 2001.”), smjernicama iz 2008. i smjernicama iz 2014. (vidjeti odjeljak 4.2.2.).
- (83) Treće, da se pristojba CSPE ne može kvalificirati kao porez za zaštitu okoliša, tada bi ta ograničenja bila spojiva sa smjernicama iz 2014. u dijelu pristojbe CSPE kojim se financira obnovljiva energija i sa člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a za ostale dijelove pristojbe CSPE (vidjeti odjeljak 4.2.3.).

4.2.1. Spojivost mjera proizlazi iz poštovanja odredbi Direktive 2003/96/EZ

- (84) Francuska ističe da su prema Direktivi 2003/96/EZ dopuštena određena oslobođenja:

⁽¹³⁾ Presuda Suda od 15. studenoga 2011., Komisija protiv Gibraltara i Ujedinjene Kraljevine, C-106/09 P, ECLI:EU:C:2011:732.

⁽¹⁴⁾ Odluka 2005-516 DC od 7. srpnja 2005.

⁽¹⁵⁾ Komunikacija Komisije – Okvir Zajednice za državne potpore za zaštitu okoliša (SL C 37, 3.2.2001., str. 3.).

- (85) prvo, prema članku 14. stavku 1. točki (a) Direktive dopušteno je oslobođenje od plaćanja troškova povezanih s električnom energijom koja se upotrebljava za proizvodnju električne energije ili za održavanje sposobnosti proizvodnje. To izuzeće velikim dijelom obuhvaća izuzeće na temelju potrošnje vlastite energije predviđeno u okviru predmetnih mjera.
- (86) drugo, člankom 15. stavkom 1. točkom (e) Direktive dopuštena su oslobođenja od davanja za potrošnju vlastite električne energije i električne energije proizvedene kogeneracijom.
- (87) konačno, člankom 17. stavkom 1. točkom (a) dopuštena su djelomična oslobođenja za poduzeća koja su „veliki potrošači energije”, definirana kao poslovne jedinice u kojima nabava energenata i električne energije iznosi najmanje 3,0 % vrijednosti proizvodnje ili nacionalni energetska porez koji se naplaćuje iznosi najmanje 0,5 % dodane vrijednosti.

4.2.2. *Pod pretpostavkom da je pristojba CSPE porez za zaštitu okoliša, ograničenja pristojbe CSPE spojiva su s pravilima koja se primjenjuju na državne potpore*

- (88) U korespondenciji s Komisijom Francuska je tvrdila da se pristojba CSPE može smatrati porezom za zaštitu okoliša kako je definiran u točki (70) (14) smjernica iz 2008. Francuska je zapravo smatrala da porezna osnovica ima negativne učinke na okoliš, iako joj je svrha financirati obnovljivu energiju, što taj sustav čini povoljnim za okoliš. Posljedica je te kvalifikacije procjena spojivosti mjera s unutarnjim tržištem na tri uzastopne osnove spojivosti.
- (89) Prvo, za razdoblje od 2003. do 2008. spojivost smanjenja pristojbe CSPE mora se procijeniti s obzirom na smjernice iz 2001. Prema tvrdnjama Francuske tu spojivost jamči činjenica da korisnici plaćaju znatan dio pristojbe CSPE, odnosno najmanje 20 %, u skladu s točkama 51.1.a. i 51.1.b. smjernica iz 2001.
- (90) Drugo, Francuska smatra da su mjere sukladne sa smjernicama iz 2008. za razdoblje 2008. – 2014. Francuska smatra da je pristojba CSPE porez za zaštitu okoliša, a točkom (4) smjernica iz 2008. predviđeno je da su porezi za zaštitu okoliša spojivi s unutarnjim tržištem. Stoga bi spojivost mjera s unutarnjim tržištem tako bila dokazana u dovoljnoj mjeri.
- (91) Naposljetku, Francuska smatra da su dva ograničenja pristojbe CSPE spojiva sa smjernicama iz 2014., koje su se primjenjivale od 1. srpnja 2014. do kraja mjera 2015. te da su u skladu osobito s njihovom točkom (170).

4.2.3. *Ta se spojivost obrazlaže s obzirom na odjeljak 3.7.2. smjernica iz 2014. i na članak 107. stavak 3. točku (c) UFEU-a*

- (92) Francuska je u svojem priopćenju od 22. listopada 2015. ipak prihvatila razmotriti mogućnost da se pristojba CSPE ne smatra porezom za zaštitu okoliša i iz toga izvesti zaključke u pogledu analize njezine spojivosti s unutarnjim tržištem s obzirom na odjeljak 3.7.2. smjernica iz 2014. i članak 107. stavak 3. točku (c) UFEU-a.

4.2.3.1. *Smanjenje pristojbe CSPE s obzirom na to da se njome omogućuje financiranje obnovljive energije*

- (93) Prema tvrdnjama Francuske dokazana je spojivost mjera sa smjernicama iz 2014. Francuska izričito upućuje na odjeljak 3.7.2. kao na pravnu osnovu za procjenu spojivosti predmetnih mjera ⁽¹⁶⁾ s unutarnjim tržištem.
- (94) Prvo, Francuska ističe da se sve potpore dodijeljene prije 1. siječnja 2011. u obliku smanjenja doprinosa kojima se financira pomoć za energiju iz obnovljivih izvora mogu proglasiti spojivima s unutarnjim tržištem, kako je predviđeno u točki (248) smjernica iz 2014.
- (95) Drugo, za razdoblje nakon 2011. Francuska smatra da se potpore mogu dodjeljivati pod uvjetom da podliježu planu prilagodbe kojim se na temelju objektivnih kriterija jamči konvergencija odobrenih razina smanjenja u okviru predmetnih mjera na razine odobrene u odjeljku 3.7.2. smjernica iz 2014.

⁽¹⁶⁾ Bilješka od 22. listopada 2015.

- (96) Francuska ističe da se 50 % potpore za spaljivanje mora kvalificirati kao potpora za proizvodnju obnovljive energije s obzirom na to da je 50 % spaljenog otpada biorazgradivi otpad, kako proizlazi iz statističkih podataka IEA-a i Eurostata.

4.2.3.2. Smanjenje pristojbe CSPE s obzirom na to da se njome omogućuje financiranje kogeneracije, izjednačavanja tarifa i socijalnih cijena

- (97) Za dio pristojbe CSPE koji se ne odnosi na financiranje proizvodnje električne energije iz obnovljivih energija, Francuska je dostavila detaljnu analizu spojivosti, koju Komisija opisuje u nastavku.

4.2.4. Ograničenja kao cilj od zajedničkog interesa

- (98) Francuska smatra da Ugovor predstavlja dovoljnu pravnu osnovu za obrazloženje spojivosti mjere s unutarnjim tržištem, u dijelu ograničenja pristojbe CSPE koji se odnosi na „druge politike osim razvoja obnovljivih energija, ograničenja koja se odnose na dio pristojbe CSPE iz kojeg se financira razvoj obnovljivih energija [...] koje [...] koji podliježu smjernicama 2014.”.

- (99) Francuska najprije ističe da europsko zakonodavstvo omogućuje da se smatra legitimnim da elektrointenzivna poduzeća ne snose prekomjerne troškove opskrbe električnom energijom zbog ciljeva od zajedničkog interesa, a to su i. kogeneracija, ii. teritorijalna kohezija najudaljenijih regija te iii. socijalna kohezija i borba protiv isključenja.

(1) Prvo, potporu za kogeneraciju opravdava Direktiva 2004/8/EC Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁷⁾ te odluka Europskog vijeća od 7. i 8. ožujka 2007. kojom se utvrđuje cilj smanjenja potrošnje energije, u kojem kogeneracija ima važnu ulogu. Francuska navodi da dio pristojbe CSPE koji se odnosi na potporu za kogeneraciju može uključivati potporu spaljivanju otpada koji nije biorazgradiv pod uvjetom da se taj otpad upotrebljava za visokoučinkovitu kogeneraciju.

(2) Drugo, izjednačavanje tarifa pridonosi cilju Zajednice o teritorijalnoj koheziji, priznatim u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). Francuska nadalje tvrdi da se cilj od zajedničkog interesa u pogledu te politike temelji na članku 174. UFEU-a i članku 349. UEU-a te na članku 107. stavku 3. točki (a) UFEU-a.

(3) Treće, Francuska tvrdi da se cilj od zajedničkog interesa u pogledu socijalnih cijena temelji na članku 3. UEU-a i na članku 174. UFEU-a. Francuska podsjeća na to da se cilj te politike može opravdati i člankom 1. Povelje o temeljnim pravima. Francuska zatim spominje uvodnu izjavu 45. Direktive 2009/72 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁸⁾ prema kojoj „države članice trebale bi poduzeti potrebne mjere za zaštitu ugroženih kupaca u kontekstu tržišta”. Francuska ističe da socijalne cijene električne energije time što jamče pristup temeljnom dobru, pridonose zaštiti dostojanstva ljudi.

- (100) Francuska smatra da dva ograničenja pristojbe CSPE, po mjestu i na 0,5 % dodane vrijednosti, na drugom mjestu imaju cilj zaštite konkurentnosti poduzeća, koji se temelji na članku 173. stavku 1. UFEU-a. Francuska dodatno ističe da se Direktivom 2003/96/EZ također daje državama članicama ovlast da primjenjuju oslobođenja u korist poduzeća velikih potrošača energije kako bi se zaštitila njihova konkurentnost, što je mogućnost koja je također priznata u smjernicama iz 2014. (odjeljak 3.7.2.) za financiranje obnovljivih energija. Ako taj cilj zaštite konkurentnosti nije dovoljan da bi se opravdalo postojanje zajedničkog interesa, Francuska smatra da on pridonosi opravdanosti tog cilja od zajedničkog interesa.

4.2.4.1. Nužnost

- (101) Prema tvrdnjama Francuske, nužnost mjera propisno je opravdana jer one pridonose jačanju konkurentnosti poduzeća korisnika i stoga sprečavanju rizika od premještanja. Osim toga, s obzirom na to da su mjere ispravno usmjerene, a ograničenja ispravno utvrđena, one nisu diskriminacijske. Francuska prema tome ističe usklađenost pragova odabranih između dvije skupine oslobođenja, po mjestu i po dodanoj vrijednosti, s time da je ograničenje po mjestu samo varijanta ograničenja na 0,5 % dodane vrijednosti po mjestu. Konačno, korisnici se odabiru prema transparentnim i objektivnim kriterijima kojima se žele obuhvatiti poduzeća najizloženija gubitku konkurentnosti.

⁽¹⁷⁾ Direktiva 2004/8/Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o promicanju kogeneracije na temelju potražnje korisne topline na unutarnjem tržištu energije i o izmjeni Direktive 92/42/EEZ (SL L 52, 21.2.2004., str. 50.).

⁽¹⁸⁾ Direktiva 2009/72 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ (SL L 211, 14.8.2009., str. 55.).

- (102) Francuska obrazlaže nužnost mjera i činjenicom da bi dovođenje u pitanje tih smanjenja dovelo do dodatnih troškova, koji se procjenjuju na 12 % do 24 % dodane vrijednosti. Francuska osim toga tvrdi da se povećanjem od 2 eura/MWh računa za energiju za 2 % povećavaju troškovi proizvodnje, što je više od „neto marže” tih poduzeća. U tom bi kontekstu, prema Francuskoj, dodatni financijski napor, prouzročen ukidanjem smanjenja pristojbe CSPE, samo bi povećao rizik od premještanja elektrointenzivnih poduzeća i doveo uopasnost financiranje predmetnih politika prenoseći teret na druge potrošače.

4.2.4.2. Prikkladnost potpore

- (103) Francuska također smatra da je primjerenost mjera opravdana Direktivom 2003/96/EZ kojom se poduzećima koja uplaćuju iznos energetskog poreza u visini od 0,5 % svoje dodane vrijednosti priznaje pravo na oslobođenja iznad tog praga zbog neusklađenosti poreza i zbog rizika od gubitka konkurentnosti na međunarodnoj razini.
- (104) Smanjenja pristojbe CSPE stoga su, prema tvrdnjama Francuske, prikladna u kontekstu nepostojanja potpune usklađenosti poreza i s obzirom na osjetnu narušenost europske konkurentnosti.

4.2.4.3. Proporcionalnost

- (105) Francuska ističe da su smanjenja pristojbe CSPE proporcionalna. Odgovaraju prosječnom doprinosu od 31 % do 34 % ukupnog doprinosa, odnosno od 5,1 do 5,6 EUR/MWh (procjena iz 2014.), u usporedbi s pristojbom CSPE koja na isti datum iznosi 16,5 EUR/MWh. Francuska ističe da je taj postotak od 31 % do 34 % veći od najmanjeg postotka odobrenog u smjernicama iz 2008., ali i u odjeljcima 3.7.1. i 3.7.2. smjernica iz 2014., te je stoga proporcionalan.
- (106) Dakle, prema tvrdnjama Francuske, smanjenja se mogu smatrati proporcionalnima zato što nakon njih preostaje dovoljno velik dio pristojbe CSPE koji njihovi korisnici moraju platiti.
- (107) Francuska je dostavila iznose pristojbe CSPE po korisniku za 2014. godinu. Komisija tako ističe da su samo 2014. najmanje 124 korisnika platila razinu pristojbe CSPE po stopi manjoj od 15 % koja je predviđena točkom (188) smjernica iz 2014.

4.2.4.4. Poticajnost mjera

- (108) Francuska smatra da se taj uvjet ne može primijeniti u ovom konkretnom slučaju. Ističe da svrha mjera nije potaknuti korisnike da promijene svoje ponašanje, već se njima preventivno želi spriječiti slabljenje njihove konkurentnosti.

4.2.4.5. Ograničenje distorzivnog učinka na tržišno natjecanje i pozitivan omjer troškova i dobiti

- (109) Francuska u tom pogledu tvrdi da uvedena oslobođenja od pristojbe CSPE omogućuju upravo ograničavanje narušavanja tržišnog natjecanja. U svojim primjedbama napominje da je unatoč ograničenjima pristojbe CSPE, razlika u cijeni između Francuske i Sjeverne Amerike za elektrointenzivna poduzeća i dalje velika, točnije 10 EUR/MWh. Francuska navodi i studiju ICF-a kako bi naglasila da Francuska odobrava manje oslobođenja nego Njemačka, Italija i Danska ⁽¹⁹⁾.

4.2.4.6. Spojivost ograničenja pristojbe CSPE kada je ta pristojba namijenjena drugim ciljevima, a ne financiranju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitom kogeneracijom ili potpori za izjednačavanje tarifa i socijalne cijene.

- (110) Konačno, kada je riječ o drugim dijelovima pristojbe CSPE, opisanim u uvodnim izjavama od 11. 1. do 11. 3., Francuska je iznijela sljedeće:

- (1) kad je riječ o potpori spaljivanju biorazgradivog otpada, Francuska ističe postojanje zajedničkog interesa u pogledu dijela spaljivanja koji se odnosi na obnovljivu energiju. U pogledu spaljivanja koje se odnosi na otpad koji nije biorazgradiv, Francuska ističe da je cilj potpore poboljšanje energetske učinkovitosti. Francuska je pojasnila da su mjere proporcionalne ako kupovna cijena omogućuje postizanje stope povrata od 6 do 7 %. Konačno, mjere nemaju distorzivni učinak ako su sva postrojenja za spaljivanje prihvatljiva za mehanizam.

⁽¹⁹⁾ ICF International, „An International comparison of energy and climate change policies impacting energy intensive industries in selected countries”, July 2012.

- (2) Potpora tehnološki naprednim postrojenjima pridonosi cilju od zajedničkog interesa u pogledu sigurnosti opskrbe. Potpora je potrebna za ostvarivanje ulaganja. Francuska je ustvrdila da ograničena snaga predmetnih postrojenja (78 MW 2014.) ograničava njihov distorzivni učinak.
- (3) Konačno, kada je riječ o financiranju ugovora sa zajamčenom snagom, Francuska nije pojasnila je li ta potpora nužna ni je li primjerena.

4.3. Oslobođenja od pristojbe CSPE odobrena potrošačima vlastite električne energije nisu državna potpora

- (111) Francuska ističe da je to oslobođenje, kad je riječ o potrošnji vlastite energije radi proizvodnje električne energije, u potpunosti u skladu s Direktivom 2003/96/EZ kojom je predviđeno da mali proizvođači električne energije mogu biti oslobođeni poreza na električnu energiju pod uvjetom da se proizvodi upotrijebljeni za proizvodnju te električne energije oprezuju drugdje.
- (112) Kad je riječ o postojanju potpore, Francuska objašnjava da oslobođenja od pristojbe CSPE nisu selektivna potpora. Francuska ističe da to oslobođenje ne ovisi o djelatnosti korisnika i da se u načelu primjenjuje na sva poduzeća, do kapaciteta od najviše 240 GWh. Osim toga, ti korisnici ne predstavljaju nikakav trošak za električni sustav u dijelu koji se odnosi na potrošnju vlastite električne energije. Stoga je legitimno da se s njima postupa drugačije nego s potrošačima koji kupuju svu svoju električnu energiju.
- (113) Francuska smatra i da oslobođenje od pristojbe CSPE odobreno poduzećima potrošačima vlastite električne energije ne dovodi do narušavanja tržišnog natjecanja jer istu vrstu oslobođenja primjenjuje više zemalja, i u Europskoj uniji. Stoga to oslobođenje ne može biti državna potpora.
- (114) U pogledu spojivosti oslobođenja Francuska smatra da, pod pretpostavkom da se potrošnja vlastite energije utvrdi kao potpora, ona služi cilju od zajedničkog interesa time što pridonosi sigurnosti opskrbe ublažavanjem posljedica vrhunaca potrošnje električne energije.

4.4. Plan prilagodbe nakon donošenja smjernica iz 2014.

- (115) Nakon što je razmotrila pretpostavku o osnovi spojivosti s unutarnjim tržištem u skladu s odjeljkom 3.7.2. smjernica iz 2014. i člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a, kako je izloženo u odjeljku 4.2.3., Francuska je svoje zaključke iznijela u dopisu koji je 27. listopada 2017. uputila Komisiji. Francuska je tijekom korespondencije dostavila novu verziju plana prilagodbe u skladu s odjeljkom 3.7.3. smjernica iz 2014., u kojem je prema objektivnim pravilima željela smanjenja odobrena u okviru mjera svesti na razine oslobođenja spojive sa smjernicama, kako su utvrđene u njihovu odjeljku 3.7.2.
- (116) U ovoj fazi izračuna pristojbe CSPE koja se dodjeljuje za različite ciljeve moguće je izračun iznosa koji trebaju platiti korisnici smanjenja pristojbe CSPE u okviru plana prilagodbe. Riječ je o iznosu između već plaćenog iznosa pristojbe CSPE i iznosa koji je izračunan primjenom smjernica. Iznos pristojbe CSPE koji treba platiti izračunava se različito, ovisno o predmetnim dijelovima pristojbe CSPE, a utvrđuje se na način naveden u odjeljku 4.4.1.

4.4.1. Izravna primjena odjeljka 3.7.3. za dio pristojbe CSPE „financiranje obnovljivih energija”

- (117) Za dio pristojbe CSPE koji služi za financiranje obnovljivih energija, uključujući spaljivanje biorazgradivog otpada, Francuska predviđa plan prilagodbe koji bi doveo do toga da postupno, na teoretski datum 1. siječnja 2019., s obzirom na to da je pristojba CSPE ukinuta 1. siječnja 2016., iznos pristojbe CSPE koji se mora platiti 1. siječnja 2019. bude izračunan u skladu sa smjernicama iz 2014.:
- (118) Ako poduzeće i. pripada sektoru djelatnosti navedenom u Prilogu 3. smjernicama iz 2014., a njegov električni intenzitet veći je od 20 % ili ii. ako mu električni intenzitet iznosi najmanje 20 %, a izloženost međunarodnoj trgovini mu je veća od 4 % (ili se nalazi u Prilogu 5. smjernicama), tada mora plaćati manju od dvije vrijednosti između iznosa 15 % davanja i 0,5 % dodane vrijednosti.
- (119) Ako poduzeće pripada sektoru navedenom u Prilogu 3. smjernicama iz 2014., a električni intenzitet manji mu je od 20 %, tada ono mora plaćati manju od dvije vrijednosti između iznosa 15 % davanja i 4 % svoje dodane vrijednosti.

(120) U drugim slučajevima, ako poduzeće i. pripada sektoru djelatnosti koji nije naveden u Prilogu 3. smjernicama ili ii. ako je njegov sektor naveden u Prilogu 5., ali mu je električni intenzitet manji od 20 % i iii. imao je pravo na potporu prije 1. srpnja 2014., tada ono mora platiti najmanje 20 % davanja.

(121) Konačno, u svim ostalim slučajevima razina pristojbe CSPE na dan 1. siječnja 2019. iznosi 100 %.

4.4.2. *Primjena po analogiji odjeljka 3.7.3. za dijelove pristojbe CSPE „kogeneracija”, „izjednačavanje tarifa” i „socijalne cijene”.*

(122) Za kogeneraciju, izjednačavanje tarifa i socijalne cijene planom prilagodbe predviđa se da najkasnije 2019. plaćeni iznos pristojbe CSPE iznosi:

— 15 % ako je riječ o elektrointenzivnom poduzeću u smislu točaka (185) i (186) smjernica iz 2014. Ako je električni intenzitet poduzeća iznad 20 % i ako je njegov sektor jedan od sektora navedenih u Prilogu 3. ili Prilogu 5. predmetnim smjernicama, tada se iznos pristojbe CSPE može ograničiti na 0,5 % dodane vrijednosti poduzeća i na 4 % ako električni intenzitet poduzeća ne iznosi 20 % ili više.

— Za ostala poduzeća 100 %.

(123) Francuska smatra da je taj plan prilagodbe opravdan zbog istih razloga iznesenih u odjeljku 3.7.3. smjernica iz 2014. u pogledu smanjenja davanja za financiranje obnovljive energije. Plan prilagodbe konkretno omogućuje da se spriječi prenaplo povećanje davanja koje bi dovelo do neposredne primjene kriterija navedenih u točkama od (185) do (189) smjernica iz 2014. U tom smislu plan pridonosi financijskoj održivosti pristojbe CSPE jer osigurava prihvatljivost potpore i oblike njezina financiranja.

4.4.3. *Neprimjenjivost plana prilagodbe na ostale dijelove pristojbe CSPE*

(124) Međutim, kada je riječ o smanjenju pristojbe CSPE koje se odobrava za ciljeve opisane u uvodnim izjavama 110. 1. i 110. 2., Francuska ih nije namjeravala uključiti u plan prilagodbe. Francuska je potvrdila da je pristojba CSPE dodijeljena za te ciljeve trebala biti u cijelosti plaćena za predmetno razdoblje 2003. – 2015. ⁽²⁰⁾, a odobreni iznosi smanjenja pristojbe CSPE, za pristojbu CSPE dodijeljenu za te ciljeve, bit će u potpunosti vraćeni.

4.4.4. *Datum početka planova prilagodbe*

(125) Za dijelove koji se odnose na obnovljivu energiju i kogeneraciju, Francuska je 2011. pokrenula plan prilagodbe. Francuska se po tom pitanju oslanja na točku (248) smjernica iz 2014. i na odluke Komisije od 15. lipnja 2017. (SA.38635 ⁽²¹⁾) i od 21. rujna 2017. (SA.47887 ⁽²²⁾).

(126) Za ostale dijelove koji se financiraju pristojbom CSPE, Francuska je, nakon sumnji koje je Komisija iznijela u svojoj odluci o pokretanju postupka, 2004. pokrenula plan prilagodbe. Francuska smatra da je taj datum opravdan zbog roka zastare od 10 godina koji je primjenjiv u ovom slučaju na osnovu desetogodišnjeg roka zastare predviđenog u članku 17. Uredbe Vijeća (EU) 2015/1589 ⁽²³⁾.

4.4.5. *Postupanje prema potrošnji vlastite energije u okviru plana prilagodbe*

4.4.5.1. *Oslobođenje od pristojbe CSPE za potrošnju električne energije koja se upotrebljava za proizvodnju električne energije.*

(127) Francuska tvrdi da u skladu s člankom 14. Direktive 2003/96/EZ, kojim je predviđeno da je potrošnja električne energije koja se koristi za proizvodnju električne energije električne energije koja se koristi za održavanje sposobnosti proizvodnje električne energije u potpunosti oslobođena oporezivanja, korisnici oslobođenja na temelju potrošnje vlastite energije koji su proizvođači električne energije (oznaka NACE 3511) mogu biti oslobođeni pristojbe CSPE na potrošenu vlastitu električnu energiju. Francuska smatra da stoga te korisnike nije potrebno uključiti u plan prilagodbe.

⁽²⁰⁾ Bilješka francuskih tijela od 23. studenoga 2017.

⁽²¹⁾ SL C 336, 6.10.2017., str. 2.

⁽²²⁾ SL L 258, 6.10.2017., str. 127.

⁽²³⁾ Uredba Vijeća (EU) 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 248, 24.9.2015., str. 9.)

4.4.5.2. Proizvodnja i potrošnja vlastite električne energije iz obnovljivih izvora energije

- (128) Za korisnike oslobođenja koji proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora energije, proizvedena i potrošena vlastita električna energija može biti oslobođena dijela pristojbe CSPE kojim se financiraju obnovljivi izvori energije ako za nju nije primljena nikakva javna potpora dok se pristojbom CSPE dijelom financirala potpora obnovljivim izvorima energije.
- (129) Međutim, Francuska je u plan prilagodbe uključila oslobođenje koje se odnosi na preostali dio pristojbe CSPE, osim ako je odgovarajuća povlastica manja od gornje granice potpora *de minimis*.

4.4.5.3. Proizvodnja i potrošnja vlastite električne energije kogeneracijom

- (130) Jednako tako, za korisnike oslobođenja koji proizvode električnu energiju kogeneracijom, proizvedena i potrošena vlastita električna energija može biti oslobođena dijela pristojbe CSPE kojim se financira kogeneracija ako za nju nije primljena nikakva javna potpora.
- (131) Međutim, Francuska je u plan prilagodbe uključila oslobođenje koje se odnosi na preostali dio pristojbe CSPE, osim ako je odgovarajuća povlastica manja od gornje granice potpora *de minimis*.

4.4.6. Metodologija raspodjele po politikama pristojbe CSPE koja se treba platiti u teoriji, bez oslobođenja

- (132) Za pristojbu CSPE bez oslobođenja koju treba platiti Francuska radi izračun za svako poduzeće na temelju godišnje stope i potrošnje poduzeća. Taj teoretski iznos pristojbe CSEP raspodjeljuje se po politikama u skladu s raspodjelom koju dostavlja CRE, o kojoj je Komisija obaviještena 20. prosinca 2016.

	Obnovljiva energija (%)	Spaljivanje (%)	Kogeneracija (%)	Izjednačavanje tarifa (%)	Socijalne tarife (%)	Proizvodnja u razdoblju (%)	Razno (%)
2003.	11	2	57	27	0	2	1
2004.	16	3	50	28	0	2	1
2005.	11	2	48	30	6	3	1
2006.	4	1	57	32	3	2	1
2007.	0	- 3	38	63	- 1	2	1
2008.	7	- 1	29	59	3	3	1
2009.	18	0	30	47	3	1	1
2010.	21	- 1	40	35	3	1	1
2011.	43	1	27	27	1	0	1
2012.	48	0	20	29	2	0	0
2013.	52	1	16	28	3	0	0
2014.	58	1	10	27	4	0	0
2015.	61	1	9	24	5	0	0
Ukupno	41,9	0,6	23,0	30,5	2,9	0,7	0,5

Godišnja vrijednost svake politike - bilješka francuskih tijela od 20. prosinca 2016.

- (133) Francuska ističe da obnovljivi izvori energije, kogeneracija, izjednačavanje tarifa i socijalne cijene čine 98,2 % iznosa pristojbe CSPE koja se plaća od 2003.

- (134) U pogledu spaljivanja Francuska naglašava da statistički podaci Međunarodne agencije za energiju i Eurostata dopuštaju tumačenje da se polovina energije koju proizvodi sektor UIOM (Odjel za spaljivanje otpada iz kućanstva), oporabljena u obliku topline ili električne energije, knjiži kao obnovljiva. Stoga je 50 % pristojbe CSPE odobrene za potporu za spaljivanje uključeno u dio pristojbe namijenjen obnovljivim izvorima energije. Osim toga, potpora za spaljivanje otpada koji nije biorazgradiv, a upotrebljava se za visokoučinkovitu kogeneraciju, uključena je u dio pristojbe CSPE za kogeneraciju. Zbog te je pretpostavke Francuska odabrala sljedeći način raspodjele:

	Obnovljiva energija (%)	Kogeneracija (%)	Izjednačavanje + Socijalni programi (%)	Spaljivanje otpada koji nije biorazgradiv (%)	Razno (%)
2003.	12	57	27	1	3
2004.	17	50	28	2	2
2005.	12	48	35	1	4
2006.	5	57	35	1	3
2007.	- 2	38	62	- 2	3
2008.	6	29	62	- 1	4
2009.	18	30	50	0	2
2010.	21	40	38	- 1	2
2011.	43	27	28	1	1
2012.	48	20	31	0	1
2013.	52	16	31	0	0
2014.	59	10	31	0	0
2015.	61	9	29	0	0

4.4.6.1. Primjena pragova *de minimis*

- (135) Francuska pojašnjava da je za svako odobreno smanjenje pristojbe CSPE primijenjen prag *de minimis* predviđen Uredbom Komisije (EU) br. 1407/2013 ⁽²⁴⁾. Za svakog korisnika iznos odobrene potpore u posljednje tri pomicne godine uspoređuje se s iznosom od 200 000 eura. Ako je iznos odobrene potpore u posljednje tri pomicne godine manji od 200 000 eura, tada je iznos povrata tijekom te tri godine jednak nuli. Francuska navodi da će uzeti u obzir i odluku N7/2009 ⁽²⁵⁾ Europske komisije kojom se predviđa povišenje praga *de minimis* na 500 000 eura za 2009. i 2010. godinu s obzirom na ondašnju gospodarsku krizu.

4.4.7. Progresija plana prilagodbe

- (136) Za korisnike koji se ne mogu kvalificirati kao elektointenzivna poduzeća u smislu točaka od 185. do 187. smjernica iz 2014. ili koja nisu u potpunosti u skladu s odredbama odjeljka 3.7.2. tih smjernica, Francuska je dostavila plan prilagodbe koji vodi do postupnog povećanja njihova doprinosa (vidjeti uvodne izjave 117. i 118.).
- (137) Taj je plan prilagodbe zajednički svim sastavnim elementima pristojbe CSPE. Njime se korigiraju sva ograničenja i oslobođenja odobrena u okviru mjere. Njime se ujedno pokrivaju politike koje se financiraju pristojbom CSPE.

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore (SL L 352, 24.12.2013., str. 1.).

⁽²⁵⁾ SL C 91, 21.4.2009., str. 3.

- (138) Polazište plana prilagodbe je pristojba CSPE koju korisnici stvarno plaćaju tijekom godine u kojoj je plan pokrenut (2004. ili 2011., ovisno o slučaju).
- (139) Taj plan prilagodbe koji se odnosi na različita odobrena smanjenja pristojbe CSPE mora dovesti do toga da najkasnije 1. siječnja 2019. plaćeni iznosi dosegnu najmanje razine doprinosa sukladne propisima u području državnih potpora. Potrebno je dosegnuti iznos pristojbe CSPE propisan pravilima opisanima u uvodnim izjavama od 118. do 122.
- (140) To se povećanje ostvaruje primjenom sljedećeg pravila postupnosti:
- (141) Godišnji iznos koji treba platiti po financiranoj politici = plaćeni iznos
- (142) $+ (\text{iznos koji treba platiti} - \text{plaćeni iznos}) \times [(e^n - 1) / (e^N - 1)]$
- gdje je n: broj godine plana prilagodbe (primjer: za plan koji počinje 2011., a potpuno se primjenjuje 2019., 2011. n = 0, 2012 n = 1, ..., 2019. n = 8)
- a N je: broj godina plana (primjer: za prethodni primjer, N = 8)
- (143) Prema tom pravilu iznos pristojbe CSPE koji treba platiti s vremenom se približava teoretskoj razini pristojbe CSPE koju treba platiti do 2019. Budući da je pristojba CSPE bila ukinuta 2016., plan prilagodbe neće se provoditi nakon 2015.
- (144) Funkcija koja se primjenjuje kako bi se išlo od polazišne točke do teoretske odredišne točke postupna je.

4.4.8. Izračun iznosa za povrat

- (145) Planom prilagodbe predviđen je povrat oslobođenih iznosa pristojbe CSPE koji su iznad razina odobrenih tim planom.
- (146) Iznos koji treba vratiti razlika je između pristojbe CSPE koju treba platiti, opisane u odjeljcima od 4.4.1. do 4.4.7. i ii. pristojbe CSPE koju korisnici stvarno plaćaju. Taj se iznos izračunava za svakog korisnika i za svaku godinu.
- (147) U slučaju korisnika oslobođenja na temelju potrošnje vlastite energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije ili kogeneracijom, najniža razina pristojbe CSPE jednaka je nuli za pristojbu CSPE kojom se financiraju obnovljivi izvori energije i kogeneracija.
- (148) Pod pretpostavkom da je za jednog korisnika i za određenu godinu plaćeni iznos za određenu politiku viši ili jednak iznosu koji treba platiti na najnižoj propisanoj razini pristojbe CSPE, tada je zadržani iznos za plan prilagodbe najmanja propisana razina pristojbe CSPE koju treba platiti za tu godinu. U tom slučaju plaćeni višak ne odbija se od iznosa povrata koji duguje taj korisnik, a koji proizlazi iz obračuna izvršenog za ostale godine.
- (149) Francuska je u svojoj bilješci od 11. listopada dostavila preliminarnu procjenu iznosa povrata, a riječ je o 31 milijun eura. Postupkom povrata bilo bi obuhvaćeno približno 700 poduzeća. Međutim, Francuska je pojasnila da će se konačna procjena tog iznosa napraviti kada budu prikupljene informacije o smanjenjima po korisniku za sve godine.

5. OCJENA KOMISIJE

5.1. Postojanje državne potpore

- (150) U skladu s člankom 107. stavkom 1. UFEU-a, potpore koje odobravaju države s pomoću državnih sredstava u bilo kojem obliku, a koje narušavaju ili bi mogle narušiti tržišno natjecanje davanjem prednosti određenim poduzećima ili proizvodnjama, nespojive su s unutarnjim tržištem ako utječu na trgovinu među državama članicama.
- (151) Komisija je ispitala mogu li se različita smanjenja pristojbe CSPE okvalificirati kao potpora s obzirom na sljedeće odredbe:

5.1.1. Kvalifikacija ograničenja pristojbe CSPE po mjestu i na 0,5 % dodane vrijednosti kao državne potpore

5.1.1.1. Potpora pripisiva državi članici i financirana državnim sredstvima

- (152) Komisija je u odjeljku 3.1.1. odluke o pokretanju postupka iz 2014. zaključila da je pristojba CSPE državno sredstvo.
- (153) Komisija prvo navodi da niti jedna zainteresirana strana ne osporava zaključak Komisije naveden u prethodnoj uvodnoj izjavi.
- (154) Komisija ističe da se prema sudskoj praksi Suda Europske unije jedino povlastice koje su dodijeljene izravno ili neizravno iz javnih sredstava mogu smatrati državnim potporama u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a.
- (155) Sama činjenica da se određena povlastica ne financira izravno sredstvima državnog podrijetla nije dovoljna da bi se isključilo sudjelovanje državnih sredstava. Iz sudske prakse Suda Europske unije zapravo proizlazi da nije potrebno utvrditi da je došlo do prijenosa sredstava iz proračuna opće države ili javnog tijela kako bi se povlastica odobrena jednom ili više poduzeća mogla smatrati državnim potporom u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a ⁽²⁶⁾
- (156) Na temelju sudske prakse i ustaljene prakse donošenja odluka Komisije, proizvodi dobiveni zahvaljujući državnim sredstvima, kojima se upravlja i koja se dodjeljuju prema nacionalnim zakononskim propisima, državna su potpora u smislu članka 107 stavka 1. UFEU-a, bez obzira na to upravlja li njima javni ili privatni subjekt (*Essent* ⁽²⁷⁾, *Vent de Colère* ⁽²⁸⁾).
- (157) No, kada je riječ o pristojbi CSPE, Sud je već imao priliku potvrditi da je riječ o državnom sredstvu. Naime, u spisu koji je bio predmet odluke Suda od 19. prosinca 2013., *Association Vent de Colère!* ⁽²⁹⁾, koji se odnosio na obvezu otkupa električne energije iz vjetrovne opisanu u prethodno navedenoj uvodnoj izjavi 10. a koja se financira pristojbom CSPE, Sud je zaključio da je pristojba CSPE državno sredstvo.
- (158) Treće, Komisija ističe da je povlastica pripisiva državi jer ograničenja proizlaze iz zakona i upravnih akata koji se primjenjuju, a kojima se određuje sustav i način primjene povlastice.
- (159) Državna narav pristojbe CSPE potvrđena je i mehanizmima za njezino prikupljanje koje primjenjuje Francuska. Kao što je objašnjeno u uvodnim izjavama 14. i 15., prikupljanje pristojbe CSPE centralizirano je u javnom tijelu *Caisse des dépôts et consignations* (CDC). To znači da je za financijsko upravljanje pristojbom CSPE zaduženo javno tijelo, a sve kontrolira država, čime se učvršćuje kvalifikacija pristojbe kao državnog sredstva.
- (160) Stoga Komisija potvrđuje zaključke koje je iznijela u svojoj odluci o pokretanju postupka. Pristojba CSPE i *a fortiori* njezina ograničenja pripisivi su državi i financirani državnim sredstvima.

5.1.1.2. Gospodarska prednost i selektivnost

- (161) Kada je riječ o ocjeni postojanja prednosti, Komisija primjećuje da u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije postoje mjere koje u različitim oblicima ublažavaju davanja određenog poduzeća i koje su, iako nisu potpora u strogoj smislu riječi, po svojoj prirodi slične državnim potporama i stoga se smatraju državnim potporama ⁽³⁰⁾.

⁽²⁶⁾ Vidjeti odluke od 16. svibnja 2002., *Francuska protiv Komisije*, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, stavak 36. od 17. srpnja 2008., *Essent Netwerk Noord i drugi*, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, stavak 70.; od 19. prosinca 2013., *Association Vent De Colère! i drugi*, C-262/12, ECLI:EU:C:2013:851, stavci od 19. do 21., i od 13. rujna 2017., *ENEA*, C-329/15, ECLI:EU:C:2017:671, stavak 25. Vidjeti također odluku *Doux Elevage*, navedenu u nastavku pod bilješkom 25., stavak 34. odluke C-399/10 P i C-401/10 P *Bouygues Telecom protiv Komisije*, stavak 100.

⁽²⁷⁾ Odluka od 17. srpnja 2008., *Essent Netwerk Noord i drugi*, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413.

⁽²⁸⁾ Odluka od 19. prosinca 2013., *Vent De Colère i drugi*, C-262/12 ECLI:EU:C:2013:851, stavak 25.

⁽²⁹⁾ Odluka od 19. prosinca 2013., *Vent De Colère i drugi*, C-262/12 ECLI:EU:C:2013:851.

⁽³⁰⁾ Presude C-387/92 *Banco Exterior de España* [1994] ECR I-877, stavak 13., ECLI:EU:C:1994:100, i C-75/97 *Belgija protiv Komisije* [1999] ECR I-3671, stavak 23., ECLI:EU:C:1999:311.

- (162) Komisija u ovom slučaju ističe da je člankom 5. Zakona br. 2000-108 (kako je izmijenjen člankom 37. Zakona br. 2003-8) propisano da su pristojbu CSPE dužni plaćati krajnji potrošači električne energije koji imaju sjedište/prebivalište na francuskom državnom području i da se iznos pristojbe CSPE izračunava razmjerno količini potrošene električne energije. Oslobodivši potrošenu električnu energiju pristojbe CSPE za sve što premašuje gornju granicu po mjestu ili za elektrointenzivna poduzeća 0,5 % njihove dodane vrijednosti, država je ublažila davanja u okviru pristojbe CSPE koju bi poduzeća korisnici inače trebala platiti. Ograničenja po mjestu i na dodanu vrijednost stoga su povlastice za poduzeća korisnike.
- (163) Kada je riječ o postojanju selektivne prednosti, Sud je u presudi od 21. prosinca 2016. u predmetima Komisija protiv World Duty Free Group i Komisija protiv Banco Santander i Santusa ⁽³¹⁾ podsjetio da je za utvrđivanje selektivnosti porezne mjere ili davanja potrebno utvrditi uvodi li ona među subjektima koji se, s obzirom na cilj predmetnog općeg poreznog sustava, nalaze u činjenično i pravno usporedivoj situaciji razliku koja nije opravdana prirodom i strukturom tog sustava.
- (164) No, pojmom potpore nisu obuhvaćene mjere koje uvode razliku između poduzeća u pogledu davanja ako ta razlika proizlazi iz naravi i strukture predmetnog sustava davanja. U tom slučaju država članica koja je uvela takvu razliku među poduzetnicima u području davanja mora dokazati da je ona uistinu opravdana prirodom i strukturom predmetnog sustava ⁽³²⁾.

Referentni sustav

- (165) Komisija ističe da je člankom 5. Zakona br. 2000-108 (kako je izmijenjen člankom 37. Zakona br. 2003-8) propisano da su pristojbu CSPE dužni plaćati krajnji potrošači električne energije koji imaju sjedište/prebivalište na francuskom državnom području i da se iznos pristojbe CSPE izračunava razmjerno količini potrošene električne energije. Pristojbom CSPE financiraju se sljedeće mjere:
- (a) obveza EDF-a ili lokalnih distribucijskih poduzeća da u pogledu otkupa električne energije iz određenih vrsta postrojenja koja proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora energije.
  - (b) Financiranje visokoučinkovite kogeneracije;
  - (c) Naknada proizvođačima električne energije u područjima koja nisu povezana (Korzika ili prekomorski departmani) kako ne bi stvorili više troškove proizvodnje od troškova proizvodnje u kontinentalnoj Francuskoj na cijenu električne energije koju plaća krajnji potrošač („izjednačavanje tarifa”);
  - (d) Primjena socijalne cijene, takozvanog „osnovnog proizvoda”, kao i dio troškova koje snose dobavljači električne energije zbog toga što financijski sudjeluju u programu uspostavljenom za pomoć ugroženim osobama.
  - (e) Ostali ciljevi, potpora spaljivanju, prije svega naprednoj proizvodnji, u visini od najmanje 2 % naplaćene pristojbe CSPE.

Razlikovanje među poduzećima koja su u činjenično i pravno usporedivoj situaciji s obzirom na cilj predmetnih mjera

- (166) Komisija ističe da se poduzeća koja imaju pravo na ograničenja pristojbe CSPE na 0,5 % dodane vrijednosti i po mjestu nalaze u istoj činjeničnoj situaciji kao ostali krajnji potrošači u pogledu ciljeva pristojbe CSPE. Doista je riječ o potrošačima električne energije i ni zbog čega se ne može smatrati da su ti potrošači koji imaju pravo na ograničenja drugačiji od potrošača koji na njih nemaju pravo s obzirom na ciljeve financiranja potpore za obnovljive izvore energije, kogeneraciju, izjednačavanje tarifa i socijalne cijene. Stoga bi ti potrošači trebali pridonositi financiranju javne službe za opskrbu električnom energijom u istom omjeru kao i ostali konačni potrošači.

⁽³¹⁾ Presuda od 21. prosinca 2016., *Komisija protiv World Duty Free Group*; spojeni predmeti C-20/15 P i C-21/15 P, ECLI:EU:C:2016:981, stavak 60.; presuda od 21. prosinca 2016., *Komisija protiv Hansestadt Lübeck (Lübeck Airport)*, C-524/14 P, ECLI:EU:C:2016:971, stavci 55. i 58.

⁽³²⁾ Odluke C-159/01 *Nizozemska protiv Komisije* [2004] ECR I-4461, stavak 42., ECLI:EU:C:2004:246 i C-279/08 P, *NOx emission trading scheme*, stavak 62., ECLI:EU:C:2011:551.

- (167) Uz to, kriteriji prihvatljivosti za ograničenja na 0,5 % dodane vrijednosti ili po mjestu dovode do dodatne diskriminacije u skupini poduzeća na koja bi se mogla odnositi ova ograničenja.
- (168) Prvo, ograničenje na 0,5 % dodane vrijednosti, koje bi se trebalo odnositi na elektrointenzivna poduzeća, zapravo je namijenjeno samo najvećim poduzećima zbog najnižeg praga potrošnje od 7 GWh godišnje koji je uvjet za prihvatljivost. Tako elektrointenzivna poduzeća za koja pristojba CSPE prelazi 0,5 % dodane vrijednosti, ali čija je godišnja potrošnja manja, nisu prihvatljiva za ograničenje na dodanu vrijednost iako imaju jednak električni intenzitet i obavljaju djelatnost u istom sektoru. Uz to, ograničenje na dodanu vrijednost namijenjeno je industrijskim poduzećima, osim, na primjer, elektrointenzivnih poduzeća koja posluju u sektoru usluga. Komisija iz toga zaključuje da razlikovanje nije opravdano prirodom i ciljem pristojbe CSPE.
- (169) Drugo, kada je riječ u ograničenju po mjestu, Zakonom br. 2000-108 (kako je izmijenjen člankom 37. Zakona br. 2003-8) postavljeno je ograničenje pristojbe CSPE na 500 000 eura po mjestu potrošnje, što je početni iznos. Komisija primjećuje da prema dodatnim informacijama koje je dostavila Francuska ta gornja granica, koja se temelji na vrijednosti gornje granice i pristojbe CSPE iz 2013., odgovara godišnjoj potrošnji od 42 GWh (gigavatsat). Takvu potrošnju ostvaruje samo nekolicina gospodarskih sektora, kao što potvrđuje Francuska u informacijama dostavljenima o predmetnim sektorima. Stoga ova gornja granica pruža selektivnu prednost određenim poduzećima ili sektorima i ne može se objasniti logikom pristojbe CSPE. Komisija iz toga zaključuje da u pogledu drugog ograničenja niti jedno od razlikovanja uvedenih zakonom nije opravdano prirodom i ciljem pristojbe CSPE.
- (170) Kada je riječ o argumentu koji je Francuska iznijela u uvodnoj izjavi 77. da su ograničenja pristojbe CSPE opravdana primjenom načela prema kojem se davanja naplaćuju ovisno o sposobnosti plaćanja poreznog obveznika, Komisija navodi da Francuska nije dokazala da je to načelo pozadinsko načelo pristojbe CSPE. Francuska također nije dokazala da su poduzeća koja nemaju pravo na ograničenje sposobna plaćati pristojbu, što je potrebno kako bi se dokazalo da su ta ograničenja u skladu s logikom sustava. Konačno, Francuska nije dokazala da poduzeća koja imaju pravo na ograničenje nisu sposobna plaćati veći iznos pristojbe CSPE ⁽³³⁾.
- (171) Uz to, ograničenje po mjestu primjenjuje se bez ikakve poveznice sa sposobnošću plaćanja poreznog obveznika. U stvarnosti, iako se može priznati da postoji veza između sposobnosti plaćanja i prometa ili dodane vrijednosti poduzeća, ograničenje po mjestu dovodi do oslobođenja od pristojbe CSPE iznad gornje granice, neovisno o rastu prometa ili dodane vrijednosti. Stoga argument koji je iznijela Francuska u uvodnoj izjavi 77. nije prihvatljiv.
- (172) Konačno, kada je riječ o ograničenju na dodanu vrijednost, Komisija primjećuje da se čini da je ono stvarno povezano sa sposobnošću plaćanja predmetnog poduzeća. Međutim, čak i pod pretpostavkom da se pristojba CSPE temelji na načelu sposobnosti plaćanja, što Francuska nije dokazala, ograničenje na dodanu vrijednost nije time manje selektivno jer se ne primjenjuje nediskriminacijski na sva poduzeća koja se nalaze u istoj činjeničnoj i pravnoj situaciji. Naime, ograničenje na dodanu vrijednost odnosi se samo na industrijska poduzeća, a neindustrijska poduzeća njime nisu obuhvaćena. No, ta bi poduzeća mogla imati takvu potrošnju električne energije koja bi opravdala pravo na ograničenje na 0,5 % dodane vrijednosti. Osim toga, ograničenje na dodanu vrijednost odnosi se jedino na poduzeća koja su dovoljno velika da mogu ostvariti godišnju potrošnju od 7 GWh, a isključena su manja poduzeća koja ne ostvaruju taj prag potrošnje čak i ako pristojba CSPE iznosi 0,5 % njihove dodane vrijednosti.
- (173) Komisija zbog tih razloga zaključuje da različite gornje granice predviđene zakonom predstavljaju selektivnu prednost za određena poduzeća ili gospodarske sektore i time potvrđuje svoju analizu iznesenu u odluci o pokretanju postupka od 16. rujna 2014. Mjere stvarno predstavljaju povlasticu za njihove korisnike u odnosu na referentni sustav kojim je predviđeno da svi krajnji potrošači moraju sudjelovati u sustavu kako bi financirali ciljeve pristojbe CSPE. Komisija u tom smislu ne dijeli ni stajalište ALFI-ja izloženo u uvodnoj izjavi 68. ni stajalište Francuske izloženo u uvodnim izjavama od 74. do 78.
- (174) Konačno, kako je izloženo u uvodnoj izjavi 164., Francuska nije dokazala da ta razlika u postupanju proizlazi iz sustava davanja. Teret dokazivanja u ovom slučaju počiva na državi članici.

⁽³³⁾ Presude Suda kojima je u tim okolnostima dokazano da je mjera selektivna: Austrija/Komisija, (T-251/11, ECLI: EU: T: 2014: 1060), i Njemačka/Komisija (T-47/15, ECLI:EU:T:2016:281)

5.1.1.3. Utjecaj na tržišno natjecanje i trgovinu među državama članicama

- (175) Poduzeća kojima pogoduju ograničenja pristojbe CSPE po mjestu i na dodanu vrijednost konkuriraju poduzećima drugih država članica (metalurgija, proizvodnja papira, poljoprivredno-prehrambeni sektor, kemijska industrija itd.). Posljedično, ograničenja po mjestu i po dodanoj vrijednosti mogu imati utjecaj na tržišno natjecanje i trgovinu među državama članicama.
- (176) Stoga Komisija ne dijeli stajalište Francuske iz uvodne izjave 79.

5.1.1.4. Zaključak o postojanju državne potpore

- (177) Zbog razloga navedenih u uvodnim izjavama od 48. do 50., Komisija potvrđuje zaključke koje je iznijela u svojoj odluci o pokretanju postupka i smatra ograničenja po mjestu i na dodanu vrijednost državnim potporom.

5.1.2. Oslobođenja od pristojbe CSPE za potrošnju vlastite energije namijenjenu proizvodnji električne energije

5.1.2.1. Potpora pripisiva državi članici i financirana državnim sredstvima

- (178) Zbog istih razloga koji su izneseni u odjeljku 5.1.1.1., Komisija potvrđuje da su ta oslobođenja pripisiva državi i da su financirana državnim sredstvima.

5.1.2.2. Utjecaj na tržišno natjecanje i trgovinu među državama članicama

- (179) Poduzeća koja imaju pravo na oslobođenje od pristojbe CSPE (ponajprije proizvođači električne energije koji upotrebljavaju nuklearne elektrane i reverzibilne hidroelektrane) konkuriraju poduzećima drugih država članica. Posljedično, ta oslobođenja mogu imati utjecaj na tržišno natjecanje i trgovinu među državama članicama.
- (180) Francuska smatra i da oslobođenje od pristojbe CSPE odobreno poduzećima potrošačima vlastite električne energije ne dovodi do narušavanja tržišnog natjecanja jer više zemalja, i u Europskoj uniji, primjenjuje istu vrstu oslobođenja, kako je pojašnjeno u uvodnoj izjavi 79.
- (181) Prema ustaljenoj sudskoj praksi mjera koju provodi država članica smatra se distorzivnom ako poboljšava konkurentski položaj korisnika u odnosu na njegove konkurente⁽³⁴⁾. Takav je slučaj i s mjerom kojom se smanjuju davanja koja uobičajeno ima poduzeće. Uz to, Sud je već odlučio da se pojedinačne mjere kojima država članica usklađuje uvjete tržišnog natjecanja u nekom sektoru s uvjetima u drugim državama članicama ne mogu po potrebi izuzeti od kvalifikacije državne potpore⁽³⁵⁾.

5.1.2.3. Gospodarska prednost i selektivnost

- (182) Komisija primjećuje da se izuzeće na prvi pogled čini kao povlastica za potrošače vlastite energije. Kako je već navedeno u uvodnoj izjavi 162., pristojbu CSPE dužni su plaćati krajnji potrošači električne energije koji imaju sjedište/prebivalište na francuskom državnom području, a iznos pristojbe CSPE izračunava se razmjerno količini potrošene električne energije. Oslobođanjem od pristojbe CSPE dijela potrošnje vlastite energije država je ublažila davanja za CSPE koja bi poduzeća korisnici inače trebala platiti.
- (183) Komisija je zatim ispitala je li ta povlastica selektivna. Komisija prvo ističe da je referentni sustav, pristojba CSPE, opisan u uvodnoj izjavi 165. Sastoji se od davanja koje su svi krajnji potrošači električne energije dužni plaćati na svoju potrošnju električne energije. Davanje se naplaćuje kako bi se njime financirale mjere potpore s posebnim ciljevima.
- (184) Drugo, Komisija mora provjeriti jesu li korisnici oslobođenja na temelju potrošnje vlastite energije za potrebe proizvodnje električne energije u skladu s logikom sustava davanja za električnu energiju. Potrošnja električne energije radi proizvodnje električne energije predstavlja (krajnju) potrošnju električne energije. Po toj osnovi potrošnja električne energije proizvođača električne energije ne razlikuje se od potrošnje električne energije drugog potrošača u pogledu ciljeva pristojbe CSPE i čini se da djelomično oslobođenje na temelju potrošnje vlastite energije za potrebe proizvodnje električne energije dovodi do neopravdane razlike u pogledu cilja pristojbe CSPE. Komisija stoga zaključuje da se mjera *prima facie* čini selektivnom jer uvodi razliku između poduzeća koja su u istoj činjeničnoj i pravnoj situaciji s obzirom na cilj pristojbe CSPE.

⁽³⁴⁾ Vidjeti odluku od 17. rujna 1980., *Phillip Morris*, predmet 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, stavak 11.

⁽³⁵⁾ Odluka od 3. ožujka 2005., *Wolfgang Heiser v Finanzamt Innsbruck*, C-172/03, ECLI:EU:C:2005:130.

- (185) Međutim, Francuska tvrdi da se oslobođenjem želi izbjeći dvostruko oporezivanje, što je u načelu prihvaćeno u poreznim sustavima.
- (186) Naime, kad ne bi bilo oslobođenja, električna energija koju potroši krajnji potrošač dva bi puta sadržavala pristojbu CSPE: jedanput na električnu energiju A koja se upotrebljava za proizvodnju električne energije B i jedanput na električnu energiju B proizvedenu iz električne energije A.
- (187) Komisija je već priznala da je namjera sprečavanja dvostrukog oporezivanja načelo koje se uglavnom nalazi u sustavima davanja za potrošnju električne energije ⁽³⁶⁾, ali i u ostalim poreznim sustavima ⁽³⁷⁾. Usto, riječ je o načelu koje je dovelo do donošenja članka 14. stavka 1. točke (a) Direktive 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. Komisija stoga odobrava argument koji je Francuska iznijela u uvodnoj izjavi 111.
- (188) Komisija stoga smatra da su oslobođenja odobrena društvima potrošačima vlastite električne energije za potrebe proizvodnje električne energije opravdana prirodom i strukturom sustava davanja u okviru pristojbe CSPE.
- (189) Stoga Komisija smatra da oslobođenja u korist potrošnje vlastite električne energije namijenjene proizvodnji električne energije nisu selektivna prednost. Zaključuje da oslobođenja od pristojbe CSPE odobrena mjestima na kojima se vlastita električna energija upotrebljava za proizvodnju električne energije nisu državna potpora.

5.1.2.4. Zaključak o postojanju državne potpore

- (190) Zbog razloga navedenih u uvodnim izjavama od 178. do 189. Komisija zaključuje da oslobođenja od pristojbe CSPE odobrena za potrošnju vlastite energije namijenjene proizvodnji električne energije nisu državna potpora.
- (191) Komisija time potvrđuje zaključke Francuske, iznesene u uvodnoj izjavi 127., prema kojima za te korisnike nije potreban nikakav plan prilagodbe.

5.1.3. Oslobođenja od pristojbe CSPE odobrena za potrošnju vlastite električne energije koja se proizvodi visokoučinkovitom kogeneracijom i iz obnovljivih izvora energije za dio pristojbe CSPE koja se dodjeljuje za financiranje tih ciljeva.

5.1.3.1. Potpora pripisiva državi članici i financirana državnim sredstvima

- (192) Zbog istih razloga koji su izneseni u odjeljku 5.1.2.1., Komisija potvrđuje da su ta oslobođenja pripisiva državi i da su financirana državnim sredstvima.

5.1.3.2. Gospodarska prednost i selektivnost

- (193) Kao što je već navedeno u uvodnim izjavama do 182. do 189., Komisija na prvi pogled smatra da djelomično oslobođenje od pristojbe CSPE koje se odobrava potrošačima vlastite energije za njih predstavlja povlasticu.
- (194) Komisija je zatim ispitala je li ta povlastica selektivna za potrošnju vlastite električne energije proizvedene visokoučinkovitom kogeneracijom i iz obnovljivih izvora energije.
- (195) Prvo, referentni sustav opisan je u uvodnoj izjavi 165. Referentni sustav, pristojba CSPE, odnosno davanje koje financiraju potrošači električne energije i koje ima posebne ciljeve.
- (196) Drugo, kada je riječ o oslobođenju od pristojbe CSPE za potrošnju vlastite energije proizvedene u postrojenjima koja upotrebljavaju obnovljivu energiju ili visokoučinkovitu kogeneraciju, za dio pristojbe CSPE kojim se financira obnovljiva energija i visokoučinkovita kogeneracija Komisija smatra da su korisnici tog oslobođenja u istoj činjeničnoj i pravnoj situaciji kao ostali obveznici pristojbe CSPE s obzirom na cilj koji ima pristojba CSPE, a kojim je predviđeno da svi krajnji potrošači električne energije moraju sudjelovati u sustavu radi financiranja ciljeva pristojbe CSPE.
- (197) Komisija navodi da proizvođači vlastite energije koji su odlučili upotrebljavati obnovljivu energiju ili visokoučinkovitu kogeneraciju za potrošnju vlastite električne energije izravno pridonose ciljevima dviju mjera koje se moraju financirati pristojbom CSPE, odnosno potpori proizvodnji obnovljive energije i proizvodnji električne energije u postrojenjima visokoučinkovite kogeneracije. No, Francuska je potvrdila da proizvođači vlastite energije

⁽³⁶⁾ SA.46526, stavak 94.

⁽³⁷⁾ U spojenim predmetima C-78/08 do C-80/08, *Paint Graphos i drugi* [2011], *Sud je uputio na mogućnost oslanjanja na prirodu ili nacionalni porezni sustav kako bi se opravдалo stanje u kojem se zadruge koje svu dobit raspodjeljuju svojim članovima ne oporezuju kao zadruge ako se porez naplaćuje pojedinačno od članova (stavak 71.)*. ECLI:EU:C:2011:550

nemaju pravo na mjere potpore za energiju koju sami potroše. Potporu koja se financira pristojbom CSPE mogu dobiti samo za električnu energiju koja je predana u mrežu. Budući da proizvodnja vlastite električne energije iz obnovljivih izvora energije ili visokoučinkovitom kogeneracijom pridonosi ciljevima zaštite okoliša i energetske učinkovitosti koji se žele ostvariti mjerama potpore koje se financiraju pristojbom CSPE na isti način kao i električna energija predana u mrežu, Komisija smatra da logika i priroda pristojbe CSPE nalažu da se proizvođači vlastite energije koji upotrebljavaju obnovljivu energiju ili visokoučinkovitu kogeneraciju za potrošnju vlastite električne energije (a koji za tu električnu energiju nemaju pravo ni na kakvu drugu potporu koja se financira pristojbom CSPE) oslobode od plaćanja dijela pristojbe CSPE koji je namijenjen za financiranje mjera potpore za obnovljive izvore energije i kogeneraciju ⁽³⁸⁾. Stoga to oslobođenje nije selektivna prednost.

- (198) Ako je opravdano proizvođača vlastite energije koji upotrebljava visokoučinkovitu kogeneraciju osloboditi plaćanja dijela pristojbe CSPE kojim se financira potpora za kogeneraciju, isto ne vrijedi za dio pristojbe CSPE kojim se financira potpora za obnovljivu energiju, osim ako postrojenje za kogeneraciju upotrebljava i obnovljivu energiju. Jednako tako, ako je opravdano proizvođača vlastite energije koji upotrebljava obnovljivu energiju osloboditi plaćanja dijela pristojbe CSPE kojim se financira potpora za obnovljivu energiju, isto ne vrijedi za dio pristojbe CSPE kojim se financira potpora za kogeneraciju, osim ako je riječ o postrojenju koje je ujedno i postrojenje za visokoučinkovitu kogeneraciju.
- (199) Uz to, nije opravdano niti proizvođača vlastite energije koji upotrebljava visokoučinkovitu kogeneraciju ili obnovljivu energiju osloboditi plaćanja dijela pristojbe CSPE kojim se financiraju drugi ciljevi (osobito socijalne cijene i izjednačavanje tarifa). Zapravo, u pogledu financiranja tih drugih ciljeva proizvođači vlastite energije koji upotrebljavaju visokoučinkovitu kogeneraciju ili obnovljivu energiju u činjeničnoj su i pravnoj situaciji koja je usporediva sa situacijom ostalih potrošača električne energije s obzirom na to da njihova proizvodnja vlastite energije ne pridonosi tim drugim ciljevima.
- (200) Komisija nadalje ističe da se oslobođenja od pristojbe CSPE koja se odobravaju mjestima koja troše vlastitu energiju ne mogu opravdati ciljem od zajedničkog interesa poboljšanja upravljanja razdobljima najveće potražnje, kako tvrdi Francuska, jer taj cilj od zajedničkog interesa nije cilj povezan s referentnim sustavom koji predstavlja pristojba CSPE. Uz to, čak i uz pretpostavku da se pristojba CSPE temelji na takvom cilju, oslobođenje na temelju potrošnje vlastite energije ne bi samo po sebi omogućilo upravljanje razdobljima najveće potražnje. Zapravo, potrošači vlastite energije i dalje su spojeni na mrežu kako bi u nju mogli predavati višak proizvedene energije, ali i kako bi se mogli koristiti električnom energijom iz mreže u slučaju održavanja ili kvara svojih postrojenja ili jednostavno kao nadopunom uz svoje postrojenje za potrošnju vlastite energije. No, oslobođenje ne podliježe uvjetu da se u slučaju visoke potrošnje ne troši električna energija iz mreže.
- (201) Francuska je iznijela i mišljenje da je djelomično oslobođenje na temelju vlastite proizvodnje opravdano zbog toga što su proizvođači vlastite energije odlučili da se neće koristiti javnom službom za opskrbu električnom energijom. Međutim, Komisija ističe da Francuska nije utvrdila da je pristojba CSPE uvedena prema stupnju upotrebe javne službe za opskrbu električnom energijom. Time je Francuska potvrdila da su svi proizvođači vlastite energije koji imaju pravo na djelomično oslobođenje na temelju vlastite proizvodnje spojeni na javnu mrežu, tako da imaju mogućnost koristiti se mrežom po potrebi kako bi višak svoje proizvedene električne energije predali u mrežu ili kako bi trošili električnu energiju iz mreže ako je njihovo postrojenje neispravno ili se održava. Komisija uostalom navodi da su, kada je riječ o dijelu pristojbe CSPE namijenjenom financiranju izjednačavanja tarifa s prekomorskim područjima, proizvođači vlastite energije i krajnji potrošači u kontinentalnoj Francuskoj u istoj situaciji jer se ni jedni ni drugi ne koriste tom uslugom, ali je zbog solidarnosti moraju financirati.
- (202) Konačno, Francuska je ocijenila da je (djelomično) oslobođenje opravdano na temelju Direktive 2003/96 kojom je predviđeno da mali proizvođači električne energije mogu biti oslobođeni poreza na električnu energiju pod uvjetom da se proizvodi upotrijebljeni za proizvodnju te električne energije oporezuju drugdje (vidjeti uvodne izjave 76. i 111.). Komisija po tom pitanju ističe da Direktiva 2003/96 sama po sebi nije primjenjiva na pristojbu CSPE, što je Francuska već navela u svojim dopisima prije pokretanja službenog istražnog postupka. Uz to, kada bi bila primjenjiva ili kada bi na pristojbu CSPE po analogiji trebalo primijeniti načela Direktive 2003/96, treba zaključiti da oslobođenje nije opravdano. Budući da se pristojba CSPE naplaćuje samo na električnu energiju, ona se ne primjenjuje na proizvode (osim električne energije) koji se upotrebljavaju za proizvodnju te električne energije. Tako bi primjena Direktive 2003/96 u stvarnosti značila potvrdu da se pristojba CSPE uistinu treba naplaćivati na električnu energiju.

⁽³⁸⁾ U istom smislu vidjeti SA.38632, stavak 168. i SA.46526 (SL C 158, 4.5.2018.).

5.1.3.3. Utjecaj na tržišno natjecanje i trgovinu među državama članicama

- (203) Poduzeća kojima pogoduju ta oslobođenja od pristojbe CSPE konkuriraju poduzećima drugih država članica. Potrošači vlastite energije koji su predmet ovog dokumenta nisu proizvođači električne energije, već industrijska poduzeća koja su aktivna u sljedećim sektorima: uglavnom kemijski sektor, metalurgija i petrokemija, kako je iznijela Francuska i podsjetila u uvodnoj izjavi 78. Posljedično, ta oslobođenja mogu imati utjecaj na tržišno natjecanje i trgovinu među državama članicama.

5.1.3.4. Zaključak o postojanju državne potpore

- (204) Komisija zaključuje da oslobođenja od pristojbe CSPE odobrena za potrošnju vlastite električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitom kogeneracijom, namijenjene proizvodnji električne energije, nisu državna potpora u onom dijelu pristojbe CSPE koji je namijenjen za financiranje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije. No, oslobođenje od dijela pristojbe CSPE namijenjenog financiranju drugih elemenata pristojbe CSPE koji nisu potpore za obnovljive izvore energije i za visokoučinkovitu kogeneraciju jest državna potpora.
- (205) Komisija tako odobrava zaključke koje je Francuska iznijela u uvodnim izjavama od 128. do 131.

5.1.4. Oslobođenja odobrena za potrošnju vlastite energije proizvedene iz drugih izvora osim visokoučinkovite kogeneracije i obnovljive energije

5.1.4.1. Potpora pripisiva državi članici i financirana državnim sredstvima

- (206) Zbog istih razloga koji su izneseni u odjeljku 5.1.2.1., Komisija potvrđuje da su ta oslobođenja pripisiva državi i da se financiraju državnim sredstvima.

5.1.4.2. Gospodarska prednost i selektivnost

- (207) Kao što je već navedeno u uvodnoj izjavi 193., Komisija smatra da djelomično oslobođenje od pristojbe CSPE koje se odobrava potrošačima vlastite energije za njih predstavlja povlasticu.
- (208) Komisija smatra i da oslobođenja odobrena potrošačima vlastite energije, ako potrošnja vlastite energije nije namijenjena i. proizvodnji električne energije ili ako proizvedena i potrošena vlastita električna energija ne potječe ii. iz obnovljivih izvora energije ni iz visokoučinkovite kogeneracije, pružaju selektivnu povlasticu njihovim korisnicima u odnosu na obveznike pristojbe CSPE koji se nalaze u istoj činjeničnoj situaciji kao i njihov konkurent koji je oslobođen plaćanja pristojbe CSPE.
- (209) Referentni sustav opisan je u uvodnoj izjavi 165. Dakle, pristojba CSPE davanje je koje se načelno primjenjuje na svu potrošnju električne energije u Francuskoj i koje je namijenjeno financiranju mjera koje imaju posebne ciljeve.
- (210) Ako je korisnik oslobođenja potrošač vlastite energije koji vlastitu energiju ne koristi za proizvodnju električne energije ili ako proizvedena i potrošena vlastita električna energija ne potječe iz obnovljivih izvora energije ni iz visokoučinkovite kogeneracije, on je u istoj činjeničnoj i pravnoj situaciji kao i ostali potrošači s obzirom na cilj pristojbe CSPE. Konkretno, on troši električnu energiju, a njegova proizvodnja vlastite energije ne pridonosi niti jednom od ciljeva mjera koje se financiraju pristojbom CSPE.
- (211) Komisija ističe i da se oslobođenja od pristojbe CSPE koja se odobravaju mjestima koja troše vlastitu energiju ne mogu opravdati služenjem cilju od zajedničkog interesa poboljšanja upravljanja razdobljima najveće potražnje, kako tvrdi Francuska, jer taj cilj od zajedničkog interesa nije cilj povezan s referentnim sustavom koji predstavlja pristojba CSPE. Uz to, čak i uz pretpostavku da se pristojba CSPE temelji na takvom cilju, oslobođenje na temelju potrošnje vlastite energije ne bi samo po sebi omogućilo upravljanje razdobljima najveće potražnje. Zapravo, potrošači vlastite energije i dalje su spojeni na mrežu kako bi u nju mogli predavati višak proizvedene energije, ali i kako bi se mogli koristiti električnom energijom iz mreže u slučaju održavanja ili kvara svojih postrojenja ili jednostavno kao nadopunom uz svoje postrojenje za potrošnju vlastite energije. No, oslobođenje ne podliježe uvjetu da se u slučaju visoke potrošnje ne troši električna energija iz mreže.
- (212) Francuska je iznijela i mišljenje da je djelomično izuzeće na temelju vlastite proizvodnje opravdano zbog toga što su proizvođači vlastite energije odlučili da se neće koristiti javnom službom za opskrbu električnom energijom. Međutim, Komisija ističe da Francuska nije utvrdila da je pristojba CSPE uvedena prema stupnju upotrebe javne službe za opskrbu električnom energijom. Francuska je usto potvrdila da su svi proizvođači vlastite energije koji imaju pravo na djelomično izuzeće na temelju vlastite proizvodnje spojeni na javnu mrežu, tako da imaju mogućnost koristiti se mrežom po potrebi kako bi višak svoje proizvedene električne energije predali u mrežu ili kako bi trošili električnu energiju iz mreže ako je njihovo postrojenje neispravno ili se održava. Komisija

uostalom primjećuje da je pristojba CSPE ujedno namijenjena financiranju izjednačavanja tarifa s prekomorskim područjima. No, u odnosu na cilj financiranja izjednačavanja tarifa s prekomorskim područjima, proizvođači vlastite energije i krajnji potrošači u kontinentalnoj Francuskoj u istoj su situaciji jer se ni jedni ni drugi ne koriste tom uslugom, ali je zbog solidarnosti moraju financirati. Uz to, ovdje obuhvaćeni potrošači vlastite energije ne pridonose ni ciljevima razvoja obnovljive energije ili kogeneracije, već je njihova proizvodnja, koja je po definiciji fosilnog podrijetla i ne upotrebljava kogeneraciju, čak suprotna tim ciljevima.

- (213) Francuska je iznijela i tvrdnju da se djelomično oslobođenje na temelju proizvodnje vlastite energije do 240 GWh primjenjuje na sve. Komisija po tom pitanju ističe da je Francuska potvrdila da se oslobođenje zapravo odnosi samo na neke sektore gospodarstva (vidjeti uvodne izjave 35. i 36.). Osim toga, Sud je u presudi od 21. prosinca 2016. (Komisija protiv World Duty Free Group) ⁽³⁹⁾ podsjetio da su porezna mjera ili opterećenje selektivni ako je utvrđeno da se njima među subjektima koji se, s obzirom na cilj predmetnog općeg poreznog sustava nalaze u činjenično i pravno usporedivoj situaciji, uvodi razlikovanje koje nije opravdano po naravi i strukturi tog sustava, a u uvodnim izjavama 161. i 162. dokazano je da oslobođenje među subjektima koji se, s obzirom na cilj odnosnog općeg poreznog sustava nalaze u činjenično i pravno usporedivoj situaciji, uvodi razlikovanje koje nije opravdano po naravi i strukturi tog sustava.
- (214) Dakle, Komisija ne dijeli mišljenje koje zastupa Francuska, navedeno u uvodnim izjavama 111. i 112.

5.1.4.3. Utjecaj na tržišno natjecanje i trgovinu među državama članicama

- (215) Poduzeća kojima pogoduju ta oslobođenja od pristojbe CSPE konkuriraju poduzećima drugih država članica. Potrošači vlastite energije koji su predmet ovog dokumenta nisu proizvođači električne energije već industrijska poduzeća koja su aktivna u sljedećim sektorima: uglavnom kemijski sektor, metalurgija i petrokemija, kako je iznijela Francuska i podsjetila u uvodnoj izjavi 78. ove odluke. Posljedično, ta oslobođenja mogu imati utjecaj na tržišno natjecanje i trgovinu među državama članicama.

5.1.4.4. Zaključak o postojanju državne potpore

- (216) Komisija zaključuje da su oslobođenja od pristojbe CSPE odobrena na temelju potrošnje vlastite energije koja nije namijenjena proizvodnji električne energije i nije proizvedena iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitom kogeneracijom državna potpora.

5.1.5. Opći zaključak o postojanju potpore za različite elemente pristojbe CSPE i o procjeni njezina iznosa

- (217) Ograničenja pristojbe CSPE po mjestu i na 0,5 % dodane vrijednosti čine državnu potporu.
- (218) Oslobođenja odobrena mjestima potrošačima vlastite energije čine državnu potporu, osim ako je vlastita električna energija potrošena za proizvodnju električne energije i ako se oslobođenje odnosi na vlastitu proizvodnju električne energije iz obnovljive energije ili visokoučinkovitom kogeneracijom, za dio pristojbe CSPE kojim se financiraju obnovljivi izvori energije i visokoučinkovita kogeneracija.

5.2. Nezakonitost potpora

- (219) Budući da su smanjenja pristojbe CSPE uvedena prije nego što je o njima bila obaviještena Komisija, francuska nadležna tijela nisu ispunila svoje obveze koje proizlaze iz članka 108. stavka 3. UFEU-a.
- (220) Komisija stoga zaključuje da je u pogledu ograničenja pristojbe CSPE na 0,5 % dodane vrijednosti i po mjestute oslobođenja odobrenih potrošačima vlastite energije koja čine državnu potporu riječ o nezakonitoj potpori.

⁽³⁹⁾ Presuda od 21. prosinca 2016., *Komisija protiv World Duty Free Group*; spojeni predmeti C-20/15 P i C-21/15 P, ECLI:EU:C:2016:981, uvodna izjava 60.; presuda od 21. prosinca 2016., *Komisija protiv Hansestadt Lübeck (Lübeck Airport)*, C-524/14 P, ECLI:EU:C:2016:971, uvodne izjave 55. i 58.

5.3. Analiza mjera potpore na temelju odredbi smjernica koje se primjenjuju na smanjenja poreza za zaštitu okoliša

(221) Komisija je najprije provjerila može li se pristojba CSPE smatrati porezom za zaštitu okoliša u smislu odjeljka 3.7.1. smjernica iz 2014., točke (151) smjernica iz 2008. i točke (6) smjernica iz 2001.

5.3.1. *Pristojba CSPE nije porez za zaštitu okoliša u smislu odjeljka 3.7.1. smjernica iz 2014., točke (151) smjernica iz 2008. i točke (6) smjernica iz 2001.*

(222) Svrha je poreza za zaštitu okoliša u smislu smjernica iz 2014. (točka (167)) povećati trošak ponašanja kojim se šteti okolišu kako bi se takvo ponašanje obeshrabilo (i time povećala razina zaštite okoliša). Kvalifikacija poreza za zaštitu okoliša u smislu točke (167) u vezi s točkom (19)-15 smjernica stoga ukazuje na to da se mjerama mijenja ponašanje na način koji je manje štetan za okoliš i obuhvaća ekološke troškove predmetnog proizvoda ili usluge. Slična definicija pojma poreza za zaštitu okoliša također se nalazi u smjernicama iz 2008. (vidjeti točku (70) (14) u vezi s točkom (151) smjernica) i u smjernicama iz 2001. (točka (6)).

(223) U tom slučaju iznos pristojbe CSPE nije određen učinkom poticaja kojim se žele smanjiti ponašanja kojima se onečišćuje okoliš niti se žele obuhvatiti učinci koje na okoliš ima potrošena električna energija. Posebna porezna osnovica nema nužno negativan učinak na okoliš jer se pristojba CSPE plaća i za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije. U stvarnosti je pristojbu CSPE potrebno plaćati za svu potrošnju električne energije, bez obzira na utjecaj koji potrošena električna energija ima na okoliš. Osim toga, smisao pristojbe CSPE nije usmjeriti proizvođače ili potrošače na aktivnosti kojima se dodatno štiti okoliš. Naprotiv, smanjenje potrošnje dovelo bi do potrebe za povećanjem pristojbe CSPE kako bi se pokrili troškovi proizvodnje obnovljive energije i drugih politika koje treba financirati.

(224) Komisija usto ističe da se u točki (181) smjernica iz 2014. izričito navodi da „*financiranje potpore za energiju iz obnovljivih izvora* naknadama samo po sebi nije usmjereno na negativne vanjske učinke na okoliš.”

(225) Stoga pristojba CSPE nije porez za zaštitu okoliša u smislu točaka (167) i (181) smjernica iz 2014. ni u smislu točaka (70)-14 i (151) smjernica iz 2008. ni odjeljka E.3.2. smjernica iz 2001. iako bi pristojba CSPE dovela do povećanja cijena električne energije.

(226) Stoga Komisija ne dijeli mišljenje Francuske o prirodi pristojbe CSPE navedeno u uvodnoj izjavi (82).

5.3.2. *Francuska nije dokazala da je pristojba CSPE usklađeni porez za zaštitu okoliša u smislu Direktive 2003/96/EZ*

(227) Komisija ističe da Francuska ni u jednom trenutku nije potvrdila ili dokazala da je pristojba CSPE usklađeni porez za zaštitu okoliša u smislu Direktive 2003/96/EZ. Naprotiv, Francuska tvrdi da bi se odredbe Direktive 2003/96/EZ primjenjivale analogijom, čime je, kao i prije pokretanja postupka, priznala da pristojba CSPE nije usklađeni porez na energiju u smislu Direktive 2003/96/EZ.

(228) Uz to, Komisija navodi da se pristojba CSPE ne može smatrati usklađenim porezom za zaštitu okoliša u smislu Direktive 2003/96/EZ jer se prikupljeni prihodi ne uplaćuju u opći proračun.

(229) Komisija tako potvrđuje zaključke koje je iznijela u uvodnoj izjavi 155. odluke o pokretanju postupka. Komisija ne odobrava ni zaključke koje je Francuska iznijela u uvodnim izjavama 81. i od 84. do 87.

5.3.3. *Neprimjenjivost odjeljka 3.7.1. smjernica iz 2014. i prethodnih smjernica kao osnove za spojivost mjere s unutarnjim tržištem*

5.3.3.1. *Neprimjenjivost odjeljka 3.7.1. smjernica iz 2014. i prethodnih smjernica kao osnove za spojivost mjere*

(230) Budući da pristojba CSPE nije porez za zaštitu okoliša, ne primjenjuje se odjeljak 3.7.1. smjernica iz 2014. o smanjenjima poreza za zaštitu okoliša.

(231) Jednako tako ne primjenjuje se točka (151) smjernica iz 2008. kojom se utvrđuju uvjeti spojivosti smanjenja poreza za zaštitu okoliša prije stupanja na snagu Smjernica iz 2014.

(232) Dakle, Komisija se ne slaže s primjedbama Francuske iznesenima u uvodnim izjavama 88. i 90.

5.3.3.2. Izravna neprimjenjivost i neprimjenjivost po analogiji točaka od (173) do (175) smjernica iz 2014., točaka (152) – (153) smjernica iz 2008. i točke (49) smjernica iz 2001. kao osnove za spojivost mjere s unutarnjim tržištem

(233) Budući da nije dokazano da je pristojba CSPE usklađeni porez za zaštitu okoliša ni da je porez za zaštitu okoliša, kako je izneseno u odjeljku 5.3.2., točke od (173) do (175) smjernica iz 2014., točke (152) – (153) smjernica iz 2008. i točka (49) smjernica iz 2001. ne primjenjuju se na pristojbu CSPE jer se primjenjuju jedino na usklađene poreze za zaštitu okoliša.

(234) Čak i da se pristojba CSPE trebala analizirati kao porez za zaštitu okoliša, ona bi tada bila neusklađeni porez za zaštitu okoliša za koji se u točkama (176) do (178) smjernica iz 2014. navode posebni kriteriji spojivosti. Stoga se točke od (173) do (175) smjernica iz 2014. ne mogu ni u kojem slučaju primijeniti po analogiji.

(235) Zbog istih razloga točke (152) i (153) smjernica iz 2008. o smanjenjima usklađenih poreza, koje su se primjenjivale do 1. srpnja 2014., ne mogu biti valjana osnova za spojivost s unutarnjim tržištem smanjenja pristojbe CSPE, koja nisu usklađeni porez za zaštitu okoliša. Smjernice iz 2008. sadržavale su i kriterije spojivosti za neusklađene poreze za zaštitu okoliša. Dakle, čak i pod pretpostavkom da se pristojba CSPE može smatrati porezom za zaštitu okoliša, budući da nije usklađen, trebalo bi je analizirati ne po analogiji s točkama (152) – (153) smjernica iz 2008., već s točkama (154) – (159) smjernica iz 2008.

5.3.4. Nesukladnost mjera s točkama od (176) do (178) smjernica iz 2014. i prethodnim smjernicama pod pretpostavkom da se pristojba CSPE smatra neusklađenim porezom za zaštitu okoliša

(236) Komisija tvrdi da, kad bi se pristojba CSPE okvalificirala kao neusklađeni porez za zaštitu okoliša, što Francuska u ovom konkretnom slučaju nije dokazala, smanjenja pristojbe CSPE ipak se ne bi mogla smatrati spojivima.

5.3.4.1. Nesukladnost s točkama od (176) do (178) smjernica iz 2014.

(237) Prvo, nije dokazano, kako se navodi u točki (177) (a) smjernica iz 2014., da je odobrena potpora na jednak način primjenjiva na sve konkurente u istom sektoru ako se nalaze u istoj činjeničnoj situaciji. Ograničenje pristojbe CSPE na 0,5 % dodane vrijednosti, koje je primjenjivo samo na industrijske klijente koji troše iznad 7 GWh, stvara diskriminaciju između konkurenata u istom tržišnom sektoru: iako pristojba CSPE predstavlja isto opterećenje u odnosu na njihovu dodanu vrijednost, oslobođenje se odobrava tek nakon što potrošnja dosegne određeni prag koji *de facto* isključuje najmanja poduzeća u određenom sektoru iz povlastice oslobođenja.

(238) Drugo, kako se navodi u točki (177) (b) smjernica iz 2014., učinak doplatka za zaštitu okoliša bez smanjenja na povećanje troškova proizvodnje, izraženog razmjerno bruto dodanoj vrijednosti po korisniku i za cijelo razdoblje 2003. – 2015., u ovom konkretnom slučaju nije dovoljno izmjeren. Općenito nije dokazano, kako se navodi u točki (177) (c) smjernica iz 2014., da se to povećanje troškova ne može prenijeti dalje, a da ne dovede do znatnog smanjenja prodaje.

(239) Treće, smanjenja pristojbe CSPE ne jamče plaćanje najniže razine od 20 % propisane u točki (178) (a). Naprotiv, čini se da se u velikom broju slučajeva najniža razina od 20 % nije plaćala. Na primjer, informacije koje je poslala Francuska pokazuju da su 2014. godine 203 korisnika platila razinu pristojbe CSPE manju od 20 %.

(240) Čak i pod pretpostavkom da se pristojba CSPE okvalificira kao neusklađeni porez na energiju, sukladnost smanjenja pristojbe CSPE s odjeljkom 3.7.1-2. smjernica iz 2014. nije utvrđena.

5.3.4.2. Nesukladnost sa smjernicama iz 2008.

- (241) Prvo, Komisija smatra da nisu bile poštovane odredbe iznesene u točki (155) tih smjernica prema kojima Francuska mora za svakog korisnika dostaviti popis sektora s njihovim podrobnim opisom te opisom situacije u kojoj se nalaze korisnici.
- (242) Drugo, nije dokazano, kako je navedeno u točki (158) (a) smjernica iz 2008., da je odobrena potpora na jednak način primjenjiva na sve konkurente iz istog sektora koji se nalaze u istoj činjeničnoj situaciji. Ograničenje pristojbe CSPE na 0,5 % dodane vrijednosti, koje je primjenjivo samo na industrijske klijente koji troše iznad 7 GWh, stvara diskriminaciju između konkurenata u istom sektoru ili tržištu (vidjeti također uvodnu izjavu 237.).
- (243) Treće, nije dokazano, kako je navedeno u točki (158) (b) smjernica iz 2008., da bi porez bez smanjenja doveo do znatnog povećanja troškova proizvodnje za svaki sektor ili za svaku kategoriju pojedinačnih korisnika koji imaju pravo na ograničenje po mjestu.
- (244) Četvrto, nije dokazano, kako se navodi u točki (158) (c) smjernica iz 2008., da se povećanje troškova koje proizlazi iz primjene pristojbe CSPE ne bi moglo prenijeti dalje na prodajne cijene, a da ne dovede do znatnog smanjenja prodaje.
- (245) Peto, nije dokazano, kako se navodi u točki (159) (a) smjernica iz 2008., da je iznos pristojbe CSPE koji plaćaju korisnici potpore jednak ekološkoj učinkovitosti svakog korisnika u odnosu na učinkovitost povezanu s najučinkovitijom tehnikom, niti da svi korisnici plaćaju najmanje 20 % pristojbe CSPE. Naprotiv, dokazano je da su neki korisnici plaćali manje od 20 % pristojbe CSPE, protivno odredbama točke (178) (a). Na primjer, informacije koje je poslala Francuska pokazuju da su 2014. brojni korisnici već nekoliko godina plaćali manje od 20 % pristojbe CSPE.
- (246) Dakle, Komisija se ne slaže s primjedbama Francuske iznesenima u uvodnoj izjavi 90.

5.3.4.3. Nesukladnost sa smjernicama iz 2001. ⁽⁴⁰⁾

- (247) Prvo, s obzirom na razine pristojbe CSPE koju plaćaju korisnici, koje su ponekad vrlo niske, Komisija smatra da smanjenja pristojbe CSPE nisu u skladu s odredbama stavka (51).(1) (b) tih smjernica, u kojemu je navedeno da „*poduzeća korisnici smanjenja ipak moraju platiti znatan dio nacionalnog poreza*”. Na primjer, za godine za koje je Francuska poslala detaljne informacije po korisniku, čini se da su 202 korisnika platila manje od 20 % pristojbe CSPE.
- (248) Drugo, predmetni porez mora imati pozitivan učinak u pogledu zaštite okoliša, kako je predviđeno u stavku (51). (2) (b). Naime, pristojba CSPE, odnosno barem dio te pristojbe koji služi financiranju izjednačavanja tarifa i socijalnih cijena, nije namijenjena isključivo stvaranju pozitivnog učinka u pogledu zaštite okoliša. Uz to, porez sam po sebi nema pozitivan učinak na okoliš, nego ga imaju samo mjere koje se dijelom financiraju iz pristojbe CSPE, tako da točka (51) i sljedeće točke smjernica iz 2001. nisu primjenjive u ovom konkretnom slučaju.
- (249) Treće, kada je riječ o ograničenju pristojbe CSPE na 0,5 % dodane vrijednosti, koje je uvedeno nakon uvođenja pristojbe CSPE, Francuska nije dokazala da je odluka o oslobodenju donesena tijekom izrade pristojbe CSPE niti da je opravdana zbog znatne promjene gospodarskih uvjeta, koja dovodi poduzeća u osobito težak konkurentni položaj. Iznos smanjenja pristojbe CSPE ne premašuje povećanje davanja koje proizlazi iz promjene gospodarskih uvjeta nakon uvođenja davanja. Prema tome, nije dokazano da su smanjenja pristojbe CSPE koja je odobrila Francuska za razdoblje 2003. – 2011. u skladu sa stavkom (51) (2) (b) smjernica iz 2001. Uz to, kada je riječ o ograničenju pristojbe CSPE po mjestu, ono nije bilo ograničeno na deset godina kako je predviđeno stavkom 51(1) smjernica iz 2001.
- (250) Dakle, Komisija se ne slaže s primjedbama Francuske iznesenima u uvodnoj izjavi 89.

⁽⁴⁰⁾ Komunikacija Komisije – Okvir Zajednice za državne potpore za zaštitu okoliša (SL C 37, 3.2.2001., str. 3.).

5.4. Sukladnost smanjenja pristojbe CSPE s odjeljkom 3.7.2. smjernica iz 2014. i s člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a

- (251) Komisija je ocijenila sukladnost smanjenja u odnosu na to da pristojba CSPE služi za financiranje obnovljivih izvora energije na temelju odjeljka 3.7.2. („Potpore u obliku smanjenja financiranja potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora”) i odjeljka 3.7.3. („Prijelazna pravila za potpore dodijeljene radi smanjenja opterećenja povezanog s financiranjem potpore za energiju iz obnovljivih izvora”) smjernica iz 2014. Jednako tako, ocijenila je sukladnost smanjenja pristojbe CSPE s obzirom na to da pristojba CSPE služi financiranju mjera pomoći koje nisu pomoć za energiju iz obnovljivih izvora na temelju članka 107. stavka 3. UFEU-a.

5.4.1. Sukladnost smanjenja pristojbe CSPE s obzirom na to da se pristojbom CSPE financira proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora energije

- (252) U odjeljku 3.7.2. smjernica iz 2014. navedeno je kako Komisija analizira spojivost s unutarnjim tržištem potpora u obliku smanjenja doprinosa kojima se financira potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora. S obzirom na to da se pristojbom CSPE dijelom financira proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora, Komisija je analizirala spojivost smanjenja pristojbe CSPE dodijeljene za financiranje proizvodnje iz obnovljivih izvora energije u skladu s odjeljcima 3.7.2. i 3.7.3. smjernica iz 2014.

- (253) U točki (182) smjernica iz 2014. pojašnjeno je da ako se troškovi financiranja potpore za obnovljivu energiju naplaćuju potrošačima energije, trebalo bi to činiti tako da se ne radi razlika među potrošačima energije i tako da se neka ciljana smanjenja tih troškova ipak mogu pokazati potrebnima za osiguranje dostatne osnove za financiranje potpore za energiju iz obnovljivih izvora, čime se pridonosi ostvarivanju ciljeva u pogledu energije postavljenih na razini EU-a. Kako bi se spriječilo da poduzetnici posebno pogođeni troškovima financiranja potpore za obnovljivu energiju trpe znatne poteškoće na tržištu, države članice mogu odobriti djelomičnu naknadu za te dodatne troškove. Bez tih naknada financiranje pomoći za energiju iz obnovljivih izvora moglo bi biti neodrživo te bi javno prihvaćanje donošenja ambicioznih mjera pomoći za energiju iz obnovljivih izvora moglo biti ograničeno.

5.4.1.1. Smanjenja dijela pristojbe CSPE kojim se financiraju obnovljivi izvori energije

- (254) Komisija ponajprije ističe da Francuska tvrdi da potpora proizvodnji električne energije spaljivanjem otpada mora iznositi 50 % kako bi je se moglo smatrati potporom obnovljivim izvorima energije. Komisija se slaže s tom analizom jer je Francuska taj postotak dokazala s pomoću javno dostupnih statističkih podataka (Međunarodne agencije za energiju i Eurostata), kako je izloženo u uvodnoj izjavi (134), navodeći da spaljeni otpad predstavlja 50 % biorazgradivog otpada i da prema tome predstavlja izvor obnovljive energije u smislu stavka (19) točke 5. i stavka (19) točke 6. smjernica iz 2014.

- (255) Stavkom (184) smjernica iz 2014. propisano je da države članice, kako bi osigurale da potpora služi za olakšavanje financiranja potpora za energiju iz obnovljivih izvora, moraju pokazati da dodatni troškovi, koji se očituju u višim cijenama električne energije s kojima se suočavaju korisnici potpora, proizlaze jedino iz potpora za energiju iz obnovljivih izvora. Ti dodatni troškovi nastali zbog dijela pristojbe CSPE kojim se financiraju obnovljivi izvori energije stoga ne smiju premašivati iznos sredstava potpora za financiranje energije iz obnovljivih izvora.

- (256) U ovom konkretnom slučaju CRE je provjerio jesu li doprinosi prikupljeni od krajnjih potrošača na osnovi potpore obnovljivim izvorima energije viši od troška potpore za obnovljive izvore energije (i sve ostale politike koje se financiraju iz pristojbe CSPE), kako je pojašnjeno u uvodnim izjavama (14) i (15). ECR je osobito provjerio premašuju li davanja koja su prijavili obvezni otkupljivači s osnova financiranja potpore za obnovljive izvore energije troškove potpore, odnosno razliku između iznosa koje su uplatili obvezni otkupljivači proizvođačima obnovljive energije i tržišne cijene koju su obvezni otkupljivači postigli prodajom električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije. CRE je čak razvio metodu za određivanje referentne tržišne cijene kojom se subjekte potiče na učinkovitu prodaju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora. Prema tome, Komisija zaključuje da su se poštovale odredbe stavka (184) smjernica iz 2014.

5.4.1.2. Potpora ograničena na elektointenzivne sektore i poduzeća koji su izloženi međunarodnoj trgovini

- (257) U točkama (185) i (186) smjernica iz 2014. pojašnjeno je da bi potpora trebala biti ograničena na sektore izložene riziku u pogledu zadržavanja položaja na tržištu koji prouzročuje trošak financiranja električne energije iz obnovljivih izvora.

- (258) Osim toga, potpora se može odobriti jedino ako poduzeće pripada jednom od sektora s popisa u Prilogu 3. smjernicama iz 2014. ili ako je njegov električni intenzitet najmanje 20 %, a izloženost međunarodnoj trgovini najmanje 4 % na razini Europske unije.
- (259) Popis rudarskih i prerađivačkih sektora koji nije naveden u Prilogu 3. smjernicama iz 2014. s izloženošću međunarodnoj trgovini od najmanje 4 % nalazi se u Prilogu 5. smjernicama iz 2014.
- (260) Komisija primjećuje da je Francuska priznala da su poduzeća ostvarivala korist na smanjenja ili oslobođenja od pristojbe CSPE iako nisu bila prihvatljiva s obzirom na kriterije utvrđene smjernicama iz 2014. zato što nisu aktivnae ni u jednom sektoru navedenom u Prilozima 3. i 5. smjernicama iz 2014. ili zato što su aktivna u nekom od sektora iz Priloga 5. smjernicama iz 2014, ali im je električni intenzitet manji od 20 %.

5.4.1.3. Razmjernost s obzirom da odjeljak 3.7.2. smjernica iz 2014.

- (261) Točkom (188) smjernica iz 2014. utvrđeno je da će se potpora smatrati razmjernom ako korisnici potpore plaćaju najmanje 15 % dodatnih troškova bez smanjenja.
- (262) Uz to, točkom (189) smjernica iz 2014. prihvaća se da, zbog znatnog povećanja dodatnih troškova za financiranje obnovljivih izvora energije, doprinos od 15 % dodatnog troška može biti veći od iznosa koji bi posebno opterećeni poduzetnici mogli snositi. Prema tome, države članice imaju mogućnost ograničiti iznos dodatnog troška na 4 % njegove dodane vrijednosti ako je električni intenzitet poduzeća manji od 20 %, odnosno na 0,5 % dodane vrijednosti ako je električni intenzitet tog poduzeća najmanje 20 %.
- (263) Komisija u ovom slučaju utvrđuje da su samo 2014. godine 124 korisnika platila razinu pristojbe CSPE (namijenjene financiranju potpore obnovljivim izvorima energije) po stopi manjoj od 15 % te stoga nisu u skladu s točkom (188) smjernica iz 2014. Uz to, Francuska je odobrila smanjenja pristojbe CSPE od 0,5 % dodane vrijednosti prema kriteriju potrošnje, a ne prema izričitom kriteriju električnog intenziteta. Nadalje, kriterij ograničenja pristojbe CSPE po mjestu ne odgovara kriteriju električnog intenziteta iz smjernica iz 2014. Prema tome, Komisija zaključuje da Francuska nije dokazala da su se pravila razmjernosti utvrđena smjernicama iz 2014. u potpunosti poštovala. Dakle, Komisija ne odobrava primjedbe koje je iznijela Francuska i koje su sažeto navedene u uvodnim izjavama 105. i 106.

5.4.1.4. Plan prilagodbe

- (264) Točkama (193) i (194) smjernica iz 2014. predviđeno je da države članice moraju primijeniti kriterije prihvatljivosti i razmjernosti utvrđene u odjeljku 3.7.2. smjernica iz 2014. najkasnije do 1. siječnja 2019. Komisija navodi da je Francuska predstavila plan prilagodbe kojim je predviđeno postupno povećanje najniže razine doprinosa koju treba platiti kako bi smanjenje primijenjeno na dio pristojbe CSPE namijenjen financiranju potpore obnovljivim izvorima energije najkasnije 1. siječnja 2019. bilo u skladu s uputama iz odjeljka 3.7.2. smjernica iz 2014. Osim toga, 2016. odlučila je ukinuti pristojbu CSPE.
- (265) Točkom (195) smjernica iz 2014. dopušteno je da taj plan prilagodbe uključuje postupnu prilagodbu na razine potpore proizišle iz primjene kriterija prihvatljivosti i razmjernosti iz odjeljka 3.7.2. Smjernica iz 2014. kako bi se izbjeglo naglo povećanje dodatnog troška za pojedinačna poduzeća.
- (266) Uz to, točkom (196) smjernica iz 2014. propisano je da se, ako je potpora bila dodijeljena za razdoblje prije stupanja na snagu smjernica iz 2014, planom mora predvidjeti i postupna primjena kriterija prihvatljivosti i razmjernosti za to razdoblje.
- (267) Na temelju točke (197) smjernica iz 2014., ako je prije datuma početka primjene smjernica iz 2014. potpora u obliku smanjenja ili oslobođenja od opterećenja povezanog s financiranjem potpore proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora dodijeljena poduzetnicima koji nisu prihvatljivi prema odjeljku 3.7.2. smjernica iz 2014., ta se potpora svejedno može ocijeniti spojivom pod uvjetom da je planom prilagodbe predviđeno ostvarivanje doprinosa od najmanje 20 % najkasnije do 1. siječnja 2019.

- (268) Informacije koje je poslala Francuska, samo za određene godine za koje ima statističke podatke, omogućile su dokazivanje da je za te godine znatan broj korisnika dobio smanjenja veća od razina smanjenja odobrenih smjernicama iz 2014. Tako su, na primjer, 2004. godine 124 korisnika ograničenja pristojbe CSPE na 0,5 % dodane vrijednosti platila pristojbu CSEPE manju od 15 %, a 202 korisnika platila su pristojbu CSPE ispod 20 % svoje najviše razine. Uz to, 27 korisnika ograničenja po mjestu platilo je manje od 15 % pristojbe CSPE, a 39 korisnika platilo je manje od 20 % pristojbe CSPE. Uz to, Komisija navodi da su 934 korisnika ograničenja pristojbe CSPE na 0,5 % dodane vrijednosti raspodijeljena u 135 različitih sektora djelatnosti (131 oznaka NACE), što čini bazu veću od one koja je dopuštena Prilogom 3. (68 oznaka NACE) smjernicama iz 2014.
- (269) Posljedično, Francuska je dostavila plan prilagodbe kojim bi se razine smanjenja odobrenih u okviru predmetnih mjera dovele na razine sukladne smjernicama iz 2014. i kojim bi se utvrdile razine pristojbe CSPE koje treba platiti. Pojednostiti i oblici tog plana prilagodbe predstavljeni su u odjeljku 4.4. Komisija prvo smatra da je taj plan prilagodbe u skladu s odredbama članka 3.7.3. smjernica iz 2014. Francuska se osobito trudila provjeriti je li za korisnike koji pripadaju jednom od sektora navedenih u Prilogu 3. smjernicama iz 2014. i za korisnike čiji električni intenzitet iznosi najmanje 20 % i ujedno pripadaju jednom od sektora navedenih u Prilogu 5. smjernicama iz 2014., plaćeni iznos pristojbe CSPE za financiranje obnovljivih izvora energije odgovara najmanje sljedećim vrijednostima:
- 15 % iznosa pristojbe CSPE za financiranje potpore obnovljivim izvorima energije;
  - 4 % dodane vrijednosti poduzeća ako je njegov električni intenzitet manji od 20 %;
  - 0,5 % dodane vrijednosti poduzeća ako je njegov električni intenzitet 20 % ili više.
- (270) Ako to nije slučaj, obvezala se provjeriti doseže li plaćeni iznos pristojbe CSPE za financiranje potpore obnovljivim izvorima energije najmanje razinu doprinosa potrebnu prema planu prilagodbe koji se temelji na formuli za izračun postupnosti opisanom u uvodnoj izjavi 140. Konačno, Francuska je objasnila da ako doprinos koji je platio korisnik ne odgovara iznosu potrebnom prema planu prilagodbe, razlika između doprinosa koji je već plaćen i doprinosa koji treba platiti s osnova plana prilagodbe morat će se vratiti.
- (271) U skladu sa stavkom (197) Smjernica iz 2014. Francuska se obvezala provjeriti plaćaju li korisnici koji nisu prihvatljivi na temelju odjeljka 3.7.2. smjernica iz 2014., ali koji su imali pravo na smanjenja pristojbe CSPE prije 1. srpnja 2014., najmanje 20 % pristojbe CSPE za financiranje potpore obnovljivim izvorima energije. U tom slučaju nije potrebna nikakva dodatna prilagodba. Ako nije tako, primijenit će se plan prilagodbe kojim će se postupno povećati godišnji iznos pristojbe CSPE koji je potrebno platiti kako bi se najkasnije 1. siječnja 2019. dosegla stopa od 20 % pristojbe CSPE namijenjene financiranju obnovljivih izvora energije. Ako doprinos koji je platio korisnik ne odgovara iznosu potrebnom prema planu prilagodbe, Francuska predviđa isplatu razlike između već plaćenog doprinosa i doprinosa koji treba platiti na temelju plana prilagodbe. Budući da je Francuska odlučila 2016. ukinuti pristojbu CSPE, primjena plana prilagodbe može se prekinuti 31. prosinca 2015.
- (272) Korisnici koji nisu prihvatljivi na temelju odjeljka 3.7.2. smjernica iz 2014. i koji nisu imali pravo na smanjenja pristojbe CSPE prije 1. srpnja 2014. moraju najkasnije do 1. siječnja 2019. platiti 100 % pristojbe CSPE namijenjene financiranju potpore za obnovljive izvore energije.
- (273) Komisija ističe da se verzija plana prilagodbe koji je Francuska predložila 23. studenoga 2017., a koji je izložen u odjeljku 4.4., temelji na opširnoj i detaljnoj analizi situacije svakog korisnika u pogledu pristojbe CSPE. Komisija stoga smatra da je Francuska poštovala stavke od (198) do (200) smjernica iz 2014.
- (274) Konačno, Komisija navodi da je stavkom (248) smjernica iz 2014. dopušten početak plana prilagodbe 2011. Na temelju istog stavka Komisija smatra da se smanjenja koja su se primjenjivala na dio pristojbe CSPE namijenjen financiranju potpore za obnovljive izvore energije prije 1. siječnja 2011. mogu smatrati spojivima s unutarnjim tržištem.

5.4.1.5. Zaključak o spojivosti mjere s unutarnjim tržištem

- (275) Na temelju sadržaja uvodnih izjava od (115) do (148) Komisija zaključuje da je plan prilagodbe koji je predstavila Francuska i koji je opisan u odjeljku 4.4. spojiv s odjeljkom 3.7.3. smjernica iz 2014. s obzirom na to da se odnosi na dio pristojbe CSPE namijenjen financiranju obnovljivih izvora energije. Nadalje, oslobođenja od pristojbe CSPE s obzirom na to da se pristojbom CSPE financira proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora energije sukladna su s odjeljkom 3.7.3. Smjernica iz 2014. i s člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a uz uvjet da odobrena smanjenja ne premašuju smanjenja dopuštena na temelju plana prilagodbe i da je plaćen najmanji iznos dijela pristojbe CSPE namijenjen financiranju potpore za obnovljivu energiju kako je opisano u uvodnim izjavama od 269. do 272.
- (276) Naprotiv, Komisija zaključuje da se svaki iznos potpore veći od razina odobrenih planom prilagodbe smatra nespojivim s unutarnjim tržištem i da se mora vratiti. Komisija po toj osnovi potvrđuje načine primjene tog plana prilagodbe kako ih je Francuska utvrdila u odjeljku 4.4. te odluke,

5.4.2. Spojivost smanjenja pristojbe CSPE s unutarnjim tržištem s obzirom na to da se njome financiraju druge energetske politike osim razvoja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije

- (277) Komisija prvo ističe da se spojivost smanjenja pristojbe CSPE s unutarnjim tržištem s obzirom na to da se njome financiraju drugi programi potpore osim razvoja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije ne može ocijeniti ni prema odjeljku 3.7.1. smjernica iz 2014. ni prema odjeljcima 3.7.2. i 3.7.3. tih smjernica:
- (278) Komisija smatra da se smanjenja pristojbe CSPE odobrena za programe potpore za kogeneraciju, izjednačavanje tarifa i socijalne cijene ne mogu kvalificirati kao „porez za zaštitu okoliša” zbog razloga iznesenih u uvodnim izjavama od 223. do 225.
- (279) S druge strane, odjeljci 3.7.2. i 3.7.3. smjernica primjenjuju se samo na smanjenja troškova za financiranje potpore obnovljivim izvorima energije. Stoga ne pokrivaju smanjenja dodatnih troškova namijenjenih financiranju mjera potpore za kogeneraciju, izjednačavanje tarifa i socijalne cijene.
- (280) Budući da se na smanjenja odobrena na te elemente pristojbe CSPE ne može primijeniti niti jedna smjernica, Komisija je ispitala njihovu spojivost s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a. Komisija bi mogla proglasiti mjeru potpore spojivom izravno na temelju članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a ako ona pridonosi cilju od zajedničkog interesa, ako je primjerena, razmjerna i potrebna za ostvarivanje tog cilja te ako njezini pozitivni učinci premašuju negativne učinke na tržišno natjecanje i trgovinu.
- (281) Komisija je već zaključila da se za oslobođenja od troškova osim onih koja su namijenjena financiranju obnovljivih izvora energije može smatrati da pridonose ostvarivanju cilja od zajedničkog interesa. Komisija je u svojim odlukama SA.38635 ⁽⁴¹⁾ i SA.42393 ⁽⁴²⁾ posebno istaknula da se za smanjenja davanja za električnu energiju namijenjenih financiranju visokoučinkovite kogeneracije može smatrati da pridonose cilju od općeg interesa, kao primjerena i potrebna za njegovo ostvarivanje, ako su potrebna za održavanje davanja kojima se osigurava financiranje potpore toj politici koja je i sama politika od zajedničkog interesa.
- (282) Komisija je provjerila služi li dio pristojbe CSPE kojim se financiraju visokoučinkovita kogeneracija, izjednačavanje tarifa i socijalne cijene, ostvarenju cilja od zajedničkog interesa i jesu li smanjenja potrebna za održavanje stabilnosti financiranja tih politika:

5.4.2.1 Cilj od zajedničkog interesa

Visokoučinkovita kogeneracija

- (283) U članku 38. Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴³⁾ utvrđeno je da kogeneracija omogućuje uštede energije, koje se izračunavaju na temelju Priloga II. toj direktivi. Prema tom prilogu visokoučinkovita kogeneracija mora ispunjavati dva kriterija. Prvo, kogeneracijska proizvodnja trebala bi osigurati uštede primarne energije od najmanje 10 % u odnosu na referentne vrijednosti za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije. Drugo, proizvodnja iz malih kogeneracijskih i mikrokogeneracijskih jedinica kojom se osiguravaju uštede primarne energije može se smatrati visokoučinkovitom kogeneracijom.

⁽⁴¹⁾ SL C 336, 6.10.2017.

⁽⁴²⁾ SL L 258, 6.10.2017.

⁽⁴³⁾ Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012., str. 1.)

- (284) U ovom slučaju, kako je izneseno u uvodnoj izjavi 10.b, Francuska je pojasnila da su kogeneracijska postrojenja koja se financiraju pristojbom CSPE kogeneracijska postrojenja čija je energetska učinkovitost iznad 65 % visokoučinkovita kogeneracijska postrojenja na prirodni plin iznad 12 MW. Francuska je potvrdila da sva ta postrojenja ispunjavaju kriterije visokoučinkovitih postrojenja kako su definirana Direktivom 2012/27/EU ⁽⁴⁴⁾.
- (285) Osim toga, Komisija dijeli mišljenje Francuske da se potpora za spaljivanje otpada koji nije biorazgradiv, ali se koristi visokoučinkovita kogeneracija, također može uklopiti u potporu za visokoučinkovitu kogeneraciju (vidjeti i uvodnu izjavu 134.).
- (286) Komisija tvrdi da je promicanje visokoučinkovite kogeneracije priznato kao cilj od zajedničkog interesa jer pridonosi učinkovitosti proizvodnje energije i smanjuje emisije ugljika, ali da se ti pozitivni učinci ne mogu u potpunosti prenijeti na cijenu, tako da se visokoučinkovita kogeneracija uglavnom ne razvija samostalno bez dodatne potpore (vidjeti stavak 51. smjernica iz 2008.) Zbog tog razloga Komisija odobrava operativne potpore za visokoučinkovitu kogeneraciju (vidjeti točke (138), (139) i (151) smjernica iz 2014., odjeljak 3.1.7. smjernica iz 2008., odjeljak E.3.4. smjernica iz 2001.) ⁽⁴⁵⁾. Dakle, Komisija se slaže s primjedbama Francuske iznesenima u uvodnoj izjavi 99.1.

Zajednički interes smanjenja pristojbe CSPE radi financiranja izjednačavanja tarifa

- (287) Komisija prvo iznosi da je financiranje mjera kojima se žele ograničiti troškovi za energiju u udaljenim regijama uistinu cilj od zajedničkog interesa. To je financiranje prije svega opravdano obvezom regionalne kohezije iz članka 3. stavka 3. UEU-a. Uz to, člankom 174. UFEU-a predviđeno je da Europska unija „razvija i provodi aktivnosti koje vode jačanju njezine ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije. Unija osobito nastoji smanjiti razlike u stupnju razvijenosti među različitim regijama i zaostalost regija u najnepovoljnijem položaju. Među dotičnim regijama posebna se pozornost poklanja ruralnim područjima, područjima zahvaćenima industrijskom tranzicijom i regijama koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama, kao što su najsjevernije regije s vrlo niskom gustoćom naseljenosti te otoci, pogranične i planinske regije.” Konačno, u članku 349. UFEU-a ustraje se na potrebi da se u obzir uzmu posebna svojstva i ograničenja najudaljenijih regija.
- (288) Kad je riječ o najudaljenijim regijama, koje imaju znatnu korist od „izjednačavanja tarifa”, sama Komisija je u svojoj nedavnoj komunikaciji o najudaljenijim regijama ⁽⁴⁶⁾ istaknula „potrebu da se povećaju naponi kako bi se najudaljenijim regijama omogućilo da u potpunosti ostvare korist od ulaska u Europsku uniju i kako bi se ublažile teškoće uzrokovane globalizacijom kojima su izložene.” Kad je riječ o energetskom sektoru, u komunikaciji se izričito priznaje problem nedovoljne povezanosti tih područja s električnim mrežama na kontinentu te stoga i potreba da primaju bespovratna sredstva kako bi se spriječile visoke cijene električne energije.
- (289) Uz to, Komisija je već odobrila mjere koje financiraju države članice za nedovoljno povezana područja, kojima se želi ograničiti cijena električne energije kako bi se spriječila prevelika razlika u odnosu na cijene na kontinentu ⁽⁴⁷⁾.
- (290) Komisija stoga zaključuje da postoji cilj od zajedničkog interesa koji se želi ostvariti dijelom pristojbe CSPE dodijeljenim financiranju „izjednačavanja tarifa”.
- (291) Dakle, Komisija se slaže s primjedbama koje je iznijela Francuska, a koje su izložene u uvodnoj izjavi 99.2.

Zajednički interes smanjenja pristojbe CSPE radi financiranja socijalnih cijena

- (292) Komisija prvo ističe da dio pristojbe CSPE namijenjen financiranju socijalnih cijena ima cilj od zajedničkog interesa. On je jasno sadržan u članku 3. UEU-a i članku 174. UFEU-a, u kojima je socijalna i ekonomska kohezija izričito utvrđena kao cilj Europske unije.

⁽⁴⁴⁾ Bilješka francuskih tijela od 20. prosinca 2016., str. 16.

⁽⁴⁵⁾ Komisija je odlukom od 16. rujna 2016. odobrila francuski sustav potpore kogeneraciji SA.43719.

⁽⁴⁶⁾ COM(2017) 623 final, 24.10.2017.

⁽⁴⁷⁾ SA.32060: „Alleged illegal State aid for discharging Public Service Obligations in the Non Interconnected Islands in Greece”.

- (293) Ti su ciljevi sadržani i u sekundarnom zakonodavstvu Europske unije koje se primjenjuje u području električne energije. U uvodnoj izjavi (45) Direktive 2009/72/EZ („Direktiva o energiji”) konkretno se propisuje sljedeće: „Države članice trebale bi osigurati da kupci iz kategorije kućanstvo i [...] mala poduzeća uživaju pravo na opskrbu električnom energijom određene kvalitete po jasno usporedivim, transparentnim i razumnim cijenama”. U uvodnoj izjavi 53. te direktive ističu se donošenje mjera i razvoj nacionalnih akcijskih planova za sprečavanje energetske siromaštva. Uz to, člankom 3. stavkom 7. predmetne direktive države članice izričito se obvezuju na poduzimanje odgovarajućih mjera radi zaštite krajnjih kupaca i posebno ugroženih kupaca. Naposljetku, u komunikaciji Komisije „Čista energija za sve Europljane ustraje na potrebi da se zaštite ugroženi kupci”⁽⁴⁸⁾ jednako se tako ustraje na potrebi da se zaštite najugroženiji kupci.
- (294) Komisija stoga zaključuje da postoji cilj od zajedničkog interesa koji se želi ostvariti dijelom pristojbe CSPE dodijeljenim financiranju socijalnih cijena.
- (295) Komisija se slaže s primjedbama udruge UNIDEN iznesenima u uvodnoj izjavi 71. i s primjedbama Francuske iznesenima u uvodnoj izjavi 99.3.

5.4.2.2. Primjerenost i nužnost

- (296) Komisija je zatim ispitala mogu li se smanjenja pristojbe CSPE smatrati nužnima kako bi se njima osiguralo zadržavanje financiranja mjera potpore visokoučinkovitoj kogeneraciji, izjednačavanju tarifa i socijalnim cijenama.
- (297) Komisija priznaje da se smanjenja pristojbe CSPE koja se dodjeljuju za financiranje socijalnih cijena, a odobravaju se elektrointenzivnim poduzećima, mogu opravdati nužnošću osiguravanja dovoljnih financijskih sredstava za tu mjeru, sprečavajući da previsoki iznos pristojbe CSPE dovede do prevelikog troška za poduzeća koja su osobito izložena dodatnim troškovima za potrošnju električne energije, odnosno elektrointenzivnim poduzećima izloženima međunarodnoj trgovini. Preveliki trošak može dovesti do zatvaranja poduzeća i nanijeti štetu održivosti financiranja mjera potpore i u konačnici ciljevima koji se žele ostvariti mjerama potpore.
- (298) Kako bi se spriječilo da potrošači električne energije koji su osobito pogođeni troškovima financiranja visokoučinkovite kogeneracije, izjednačavanja tarifa i socijalnih cijena, odnosno elektrointenzivna poduzeća koja su istodobno izložena međunarodnoj konkurenciji dođu u stečaj ili budu premještena izvan Europske unije, smanjenja davanja nametnutih na potrošnju električne energije mogu se pokazati nužnima. Naime, stečaj ili premještanje prevelikog broja društava može potkopati financijske temelje Europske unije. Umjesto da plaćaju smanjenu pristojbu CSPE, društva pogođena na taj način više uopće ne bi pridonosila njezinu financiranju, što bi podrazumijevalo financiranje više pridonose drugi potrošači kako bi se financirala potpora visokoučinkovitoj kogeneraciji, izjednačavanju cijena i socijalnim cijenama, čime bi se smanjila prihvatljivost mjera za preostale obveznike.
- (299) Komisija po tom pitanju iznosi da je Direktivom 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti utvrđen cilj od 20 % energetske učinkovitosti i da su utvrđeni nacionalni ciljevi, čijem ostvarivanju može znatno pridonijeti visokoučinkovita kogeneracija. Uz to, 23. listopada 2014. Europsko vijeće utvrdilo je cilj da se do 2030. energetska učinkovitost poboljša za 27 %.
- (300) Prema tome, potrebe za financiranje potpore za visokoučinkovitu kogeneraciju mogu biti znatne. Takav je slučaj u Francuskoj jer se 25 % pristojbe CSPE, odnosno 1,7 milijardi eura, dodjeljuje za financiranje kogeneracije. Osim toga, u Francuskoj dodatni trošak namijenjen financiranju kogeneracije pribraja se drugim elementima pristojbe CSPE, među kojima i stavki za financiranje obnovljivih izvora energije (2,7 milijardi eura).
- (301) Tom se opterećenju još dodaje financiranje „izjednačavanja tarifa” i socijalnih cijena koje se dodaju drugim elementima pristojbe CSPE. Ti dijelovi pristojbe CSPE za „izjednačavanje tarifa” i socijalne cijene u razdoblju 2003. – 2014. zajedno su činili 34 % pristojbe CSPE i 12,7 milijardi eura.
- (302) Komisija priznaje da je s obzirom na relativnu važnost pristojbe CSPE (iznos pristojbe CSPE od 19,5 EUR/MWh, u usporedbi s cijenom Day-ahead od 38,8 EUR/MWh za istu godinu) i njezino znatno povećanje u razdoblju 2003. – 2015. (+ 550 %), Francuska mogla smatrati potrebnim predvidjeti smanjenja pristojbe CSPE za pouzeca koja su najviše izložena tom porastu opterećenja.

⁽⁴⁸⁾ „Providing a Fair Deal for Consumers”

- (303) Komisija nadalje ističe da su mjere primjerene za ostvarivanje cilja od zajedničkog interesa. Komisija u tom pogledu smatra da se sve mjere potpore odnose na javnu službu za opskrbu električnom energijom u Francuskoj: promicanje kogeneracije kako bi se poboljšala energetska učinkovitost francuske proizvodnje električne energije i njezin učinak na okoliš, suzbijanje energetskog siromaštva uvođenjem socijalnih cijena za električnu energiju, jamstvo pristupa električnoj energiji po jednakoj cijeni za sva prekomorska područja koja su slabije povezana i nemaju proizvodne kapacitete jednake kapacitetima u kopnenoj Francuskoj. U tom pogledu logično je da Francuska želi osigurati financiranje predmetnih mjera obveznim doprinosom za potrošnju električne energije u Francuskoj.

Zaključci o postojanju ciljeva od zajedničkog interesa te primjerenosti i nužnosti mjere

- (304) Na temelju tih činjenica Komisija zaključuje da se za smanjenja pristojbe CSPE namijenjena financiranju visokoučinkovite kogeneracije, izjednačavanja tarifa i socijalnih cijena može smatrati da pridonose cilju od zajedničkog interesa jer se mogu smatrati nužnima za održavanje tih elemenata pristojbe CSPE, čime se osigurava potpora tim politikama.
- (305) Dakle, Komisija se slaže s primjedbama koje je iznijela Francuska, a koje su izložene u uvodnim izjavama 99.1. do 99.3.
- (306) Međutim, valja istaknuti da, iako se ostvarivanje ciljeva energetske učinkovitosti, suzbijanja energetskog siromaštva i održavanja teritorijalne kohezije tarifama električne energije iste razine između kontinentalne Francuske i prekomorskih područja može smatrati ciljevima od zajedničkog interesa, poboljšanje ili zaštita konkurentnosti određenog poduzeća ne može samo po sebi ni općenito biti cilj od zajedničkog interesa u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a.
- (307) Komisija ističe da procjena ciljeva od zajedničkog interesa ne može pretpostavljati općenito i sustavno priznavanje svakog smanjenja poreza ili dodatnog troška koje snose elektrointenzivna poduzeća.
- (308) Postojanje cilja od zajedničkog interesa smanjenja pristojbe CSPE priznaje se tek ako to smanjenje omogućuje osiguravanje stabilnosti financiranja mjera potpore koje imaju cilj od zajedničkog interesa koji provjereno potpada pod energetske politike Unije.
- (309) Komisija se u tom smislu distancira od primjedbi koje je iznio ALFI, a navedene su u uvodnoj izjavi 67., koje je iznio UNIDEN, a navedene su u uvodnoj izjavi 71. i koje je iznijela Francuska, a navedene su u uvodnim izjavama od 100. do 102., po kojima bi se sprečavanje rizika za konkurentnost i premještanje poduzeća smatralo ciljem od zajedničkog interesa. Naime, poboljšanje konkurentnosti određenih poduzeća na štetu njihovih konkurenata ne može se smatrati ciljem od općeg interesa u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a.

5.4.2.3. Učinak poticaja, razmjernost i nepostojanje neopravdanog učinka na narušavanje tržišnog natjecanja

- (310) Komisija primjećuje da ako su smanjenja dodatnih troškova za financiranje visokoučinkovite kogeneracije, izjednačavanja tarifa i socijalnih cijena prevelika ili se odobravaju prevelikom broju sektora ili korisnika, tada bi ukupna davanja namijenjena financiranju tih mjera također mogla biti ugrožena, a mogućnost da javnost prihvati te mjere dovedena u pitanje. Istodobno, narušavanje tržišta i učinak na trgovinu, koje prouzročuju ta smanjenja, mogu biti znatni.
- (311) Kako bi se procijenila spojivost te vrste smanjenja s unutarnjim tržištem, Komisija je u svojim odlukama SA. 42393 i SA.38635 navela da su odredbe stavaka od (185) do (187) smjernica iz 2014. relevantna osnova za analizu kako bi se utvrdila poduzeća koja su najosjetljivija na uvođenje povećanih davanja na potrošnju električne energije i kako bi se utvrdio učinak poticaja potpore. To se čini osobito opravdanim s obzirom na to da se potpora visokoučinkovitoj kogeneraciji, izjednačavanju tarifa i socijalnim cijenama financira iz CSPE jer služe ciljevima od općeg interesa povezanim s energetskim sektorom kao i potpora obnovljivim izvorima energije, ali i na to da se dio pristojbe CSPE koji se dodjeljuje za visokoučinkovitu kogeneraciju, izjednačavanje tarifa i socijalne cijene dodaje obnovljivom dijelu pristojbe CSPE. Svi ti elementi pristojbe CSPE imaju istu strukturu i naplaćuju se jednako i neselektivno. Budući da se pristojba CSPE naplaćuje razmjerno potrošenoj električnoj

energiji, ona osobito utječe na društva kojima trošak električne energije predstavlja velik dio njihove dodane vrijednosti i koja ne mogu lako prenijeti te troškove na krajnje potrošače, a da ne izgube dijelove tržišta, s obzirom na izloženost međunarodnoj trgovini sektora u kojima ta društva posluju. Riječ je o poduzećima koja se mogu utvrditi prema kriterijima navedenima u stavcima od (185) do (187) smjernica iz 2014.

- (312) Komisija je u svojim odlukama SA.42393 i SA.38635 navela i da može upotrijebiti stavke (188) i (189) smjernica iz 2014. kao osnovu za ocjenjivanje razmjernosti smanjenja dodatnih troškova namijenjenih financiranju visokoučinkovite kogeneracije, izjednačavanja tarifa i socijalnih cijena. To se čini primjerenim s obzirom na to da visokoučinkovita kogeneracija, izjednačavanje tarifa i socijalne cijene imaju ciljeve od zajedničkog interesa povezane s energetske sektorom, kao i potpora obnovljivim izvorima energije koja se također financira pristojbom CSPE, a istodobno se odobrenim smanjenjima želi osigurati održivost financiranja tih mjera potpore ograničavanjem troškova za društva koja su osobito pogođena dodatnim troškovima energije, tražeći istodobno od njih dovoljan doprinos. Po toj osnovi kriteriji utvrđeni u točkama (188) i (189) Smjernica iz 2014. služe za utvrđivanje te ravnoteže.
- (313) Komisija u tom pogledu navodi da velik broj prihvatljivih korisnika čine elektrointenzivna poduzeća u smislu stavaka (185) – (187) smjernica iz 2014. i da određeni broj korisnika pridonosi na potrebnoj najnižoj razini, odnosno 15 % davanja.

5.4.2.4. Plan prilagodbe

- (314) Za korisnike koji se ne mogu kvalificirati kao elektrointenzivna poduzeća u smislu stavaka od (185) do (187) smjernica iz 2014. i za poduzeća koja, iako su elektrointenzivna u smislu tih stavaka, nisu platila najmanje 15 % pristojbe CSPE ili 0,5 % dodane vrijednosti, ovisno o slučaju, Francuska je predložila plan prilagodbe koji omogućuje postupno povećanje vlastitog doprinosa (vidjeti odjeljak 4.4.) kako bi najkasnije 1. siječnja 2019. dosegla 15 % (za elektrointenzivna poduzeća u smislu stavaka od (185) do (187) smjernica iz 2014.) i 100 % (za poduzeća koja nisu elektrointenzivna). Budući da je pristojba CSPE ukinuta 1. siječnja 2016., plan prilagodbe primjenjuje se samo do 31. prosinca 2015.
- (315) Taj je plan prilagodbe skupni plan koji se odnosi na sva smanjenja pristojbe CSPE kojima se kombinirano financiraju obnovljivi izvori energije, kogeneracija, izjednačavanje tarifa i socijalne cijene, a čiju je spojivost s unutarnjim tržištem Komisija već ocijenila u odjeljcima 5.4.1. i 5.4.2.
- (316) Komisija smatra da je plan prilagodbe opravdan zbog istih razloga kao i za plan koji je uveden za obnovljivi dio pristojbe CSPE. Tim se planom prije svega onemogućava preveliko i prenaplo povećanje financijskih davanja koje moraju podnijeti potrošači koji više nemaju pravo na smanjenja pristojbe CSPE nakon primjene kriterija razmjernosti utvrđenih stavcima (185) i (189) smjernica iz 2014. i u tom smislu pridonose održivosti potpore za visokoučinkovitu kogeneraciju, izjednačavanje tarifa i socijalne cijene, održavajući prihvatljivost potpore te njezino sigurno i neprekidno financiranje.

Datum početka planova prilagodbe

- (317) Komisija odobrava datume početka planova prilagodbe:
- (318) kad je riječ o visokoučinkovitoj kogeneraciji, Komisija smatra da je početak plana prilagodbe, određen za 2011., za smanjenja pristojbe CSPE kojom se financiraju obnovljive energije i kogeneracija, opravdan. Naime, u lipnju 2010. Komisija je prihvatila cilj od 20 % energetske učinkovitosti koji treba ostvariti do 2020. Europska unija donijela je 2010. i 2011. više akcijskih planova i komunikacija ⁽⁴⁹⁾ ustrajući na važnosti energetske učinkovitosti i potrebe za jačanjem napora u tom smislu, u području proizvodnje električne energije, uključujući financiranje porezima, kako bi se povećala energetska učinkovitost. Zajedno s Direktivom o energetske učinkovitosti, kojom se države članice potiče na povećanje mjera potpore, čime pridonose povećanju troškova financiranja tih davanja, početak plana 2011. opravdan je.

⁽⁴⁹⁾ Vidjeti zaključke Europskog vijeća od 17. lipnja 2010. kojima se potvrđuje cilj energetske učinkovitosti kao jedan od ciljeva nove strategije za otvaranje radnih mjesta i uključivi i održivi razvoj.

- (319) Komisija uz to smatra da u svjetlu ograničenog napretka tih mjera do 2011. (prije uvođenja cilja od 20 %), za iznose smanjenja odobrene prije tih referentnih godina može se smatrati da ne poštuju kriterije iz članka 107. stavka 1. UFEU-a, ali da su obuhvaćeni člankom 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 994/98 ⁽⁵⁰⁾ koja se primjenjivala u to vrijeme (potpora *de minimis*) ili se može smatrati da su sukladni s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) UFEU-a s obzirom na to da su te mjere, odobrene između prosinca 2008. i prosinca 2010., potpadale pod područje primjene Privremenog okvira Unije za mjere državne potpore za potpomaganje pristupa financijama u trenutnoj financijskoj i gospodarskoj krizi (osobito njegova odjeljka 4.2.2.) ⁽⁵¹⁾ i da su bile obuhvaćene odlukom Komisije N7/2009 ⁽⁵²⁾.
- (320) Kad je riječ o ostalim dijelovima koji se financiraju pristojbom CSPE, Komisija smatra da je početak plana prilagodbe, utvrđen za 2004. za smanjenja pristojbe CSPE kojima se financira izjednačavanje tarifa i socijalne cijene, također opravdan, ovaj put zbog desetogodišnje zastare koja se primjenjuje u tom slučaju, predviđene člankom 17. Uredbe (EU) 1589/2015.
- (321) Za korisnike koji su kvalificirani kao elektrointenzivna poduzeća u smislu stavaka (185) do (187) Smjernica iz 2014., Francuska je dokazala da su neki korisnici platili najmanje 15 % pristojbe CSPE, 4 % ili 0,5 % dodane vrijednosti. Za korisnike koji su platili iznos manjih od tih najnižih razina, Francuska je predložila uvođenje plana prilagodbe kojim bi se njihov doprinos postupno prilagođavao potrebnim najmanjim razinama (vidjeti odjeljak 4.4.), tako da će na teoretski datum 1. siječnja 2019. morati platiti najmanje 15 % pristojbe CSPE ili 0,5 ili 4 % dodane vrijednosti, ovisno o slučaju.
- (322) Na temelju iznesenih podataka, osobito obveze uvođenja plana prilagodbe, Komisija zaključuje da je Francuska dokazala da su smanjenje troškova pristojbe CSPE namijenjena financiranju visokoučinkovite kogeneracije, izjednačavanja tarifa i socijalnih cijena nužna, primjerena, da imaju učinak poticaja i ne narušavaju na neprikladan način tržišno natjecanje te da su stoga spojiva s člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a, pod uvjetom da premašuju smanjenja predviđena planom prilagodbe.
- (323) Komisija dodaje da u svim ostalim slučajevima poduzeće 1. siječnja 2019. mora dosegnuti 100 % davanja. Smanjenja pristojbe CSPE odobrena u tim drugim slučajevima moraju se stoga vratiti. U tom smislu Komisija odobrava stajalište koje je predložila Francuska, izloženo u uvodnim izjavama 122. i 124.
- (324) Prema tome Komisija odobrava načine primjene plana prilagodbe kako su predstavljeni u uvodnim izjavama 117. do 124. te u odjeljcima 4.4.5. do 4.4.8.

5.4.2.5. Spojivost s unutarnjim tržištem smanjenja pristojbe CSPE u dijelu pristojbe CSPE koja se dodjeljuje ciljevima koji nisu ciljevi obnovljivih izvora energije, visokoučinkovite kogeneracije, izjednačavanja tarifa i financiranje socijalnih cijena

- (325) Komisija smatra da Francuska nije dokazala da se iz ostalih elemenata pristojbe CSPE financiraju mjere potpore kojima se ostvaruje cilj od zajedničkog interesa i da bi smanjenja davanja bila nužna za ostvarivanje tih ciljeva te da bi bila razmjerna onome što je potrebno za ostvarivanje postavljenog cilja.
- (326) Konkretno, kada je riječ o dijelu pristojbe CSPE kojim se financira potpora za proizvodnju energije spaljivanjem otpada koji nije biorazgradiv i bez upotrebe visokoučinkovite kogeneracije, Komisija ističe da potporu za proizvodnju električne energije spaljivanjem otpada na načelu odobrava samo ako je otpad biorazgradiv ili ako se upotrebljava visokoučinkovita kogeneracija. Naime, za proizvodnju električne energije spaljivanjem fosilnog otpada nije uglavnom potrebna nikakva potpora da bi bila isplativa i smatra se da predstavlja probleme povezane s hijerarhijom otpada. Poticaj za proizvodnju električne energije iz fosilnog otpada osobito emitira CO₂ i mogao bi smanjiti poticaje za recikliranje ili ponovnu uporabu predmetnog otpada; uz to, mogao bi smanjiti poticaj za izravnu uporabu topline umjesto pretvaranja električne energije, iako je s ekološkog stajališta upotreba topline prikladnija zbog bolje energetske učinkovitosti. Francuska nije dokazala da potpora proizvodnju električne energije spaljivanjem fosilnog otpada (i ostalog otpada koji nije biorazgradiv) ne sadržava nikakav poticaj za zaobilazanje hijerarhije otpada, a osobito poticaj za njegovo recikliranje. U svakom slučaju nije dokazala da su mjere potpore za financiranje pristojbom CSPE nužne za poticanje spaljivača fosilnog otpada na proizvodnju električne energije s obzirom na tržišne uvjete.

⁽⁵⁰⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 994/98 od 7. svibnja 1998. o primjeni članaka 92. i 93. Ugovora o osnivanju Europske zajednice na određene kategorije horizontalnih državnih potpora (SL L 142, 14.5.1998., str.1.).

⁽⁵¹⁾ SL C 83, 7.4.2009., str. 1.

⁽⁵²⁾ SL C 91, 21.4.2009., str. 1.

- (327) Uostalom, u svojoj bilješci od 23. studenoga 2017. priznala je da taj dio pristojbe CSPE dodijeljen financiranju postrojenja za spaljivanje koji ne upotrebljavaju biorazgradive resurse ne može biti predmetom smanjenja.
- (328) Drugo, Francuska nije dokazala da je potpora koja se financira pristojbom CSPE i koja je namijenjena potpori za napredna postrojenja nužna kako bi se osigurala sigurnost opskrbe, s obzirom na sve mjere koja Francuska već primjenjuje kako bi osigurala sigurnost opskrbe i tržišne uvjete koji su prevladavali u razdoblju 2003. – 2015. Osim toga, Francuska nije dokazala da bi hipotetski pozitivan učinak potpore predmetnim sredstvima visoke tehnologije doveo u ravnotežu distorzivni učinak koji na tržišno natjecanje ima potpora tim sredstvima proizvodnje (osobito kada je riječ o dizelskim generatorima proizvedenima devedesetih godina prošlog stoljeća). Francuska je uz to zaključila da bi dio pristojbe CSPE dodijeljen tom cilju trebao biti u cijelosti plaćen, što potvrđuje i Komisija.
- (329) Konačno, Francuska nije u dovoljnoj mjeri dokazala da smanjenja pristojbe CSPE, odnosno dijela te pristojbe koji je dodijeljen mjerama za poticanje neovisne proizvodnje, koja je od sporedne važnosti za javnu službu za opskrbu električnom energijom, kako je navedena u uvodnoj izjavi 11.3., imaju cilj od zajedničkog interesa. Utvrđeni cilj općenito nije jasno utvrđen. Nije utvrđena ni nužnost potpore, a još je manje utvrđeno da bi hipotetski pozitivni učinci tih mjera potpore doveli u ravnotežu njihove negativne učinke na tržišno natjecanje. Posljedično, primjerenost i nužnost smanjenja koji se odnose na taj dio pristojbe CSPE također nisu utvrđeni. Francuska je u svojoj bilješci od 23. studenoga 2017. potvrdila da dio pristojbe CSPE dodijeljen tom cilju trebao biti u cijelosti plaćen, što potvrđuje i Komisija.
- (330) Komisija potvrđuje analizu koju je Francuska predložila i predstavila u uvodnoj izjavi 124.

5.4.2.6. Transparentnost

- (331) U skladu s odjeljkom 3.2.7. Smjernica iz 2014. države članice od 1. srpnja 2016. moraju objavljivati određene informacije o korisnicima potpore. Budući da je primjena mjera završila 1. siječnja 2016., odjeljak 3.2.7. Smjernica iz 2014. nije primjenjiv.

5.4.2.7. Zaključak o spojivosti mjere s unutarnjim tržištem

- (332) Komisija prvo zaključuje da dio pristojbe CSPE namijenjen financiranju različitih ciljeva, a koji nisu ciljevi obnovljivih izvora energije, uključujući spaljivanje biorazgradivog otpada, kogeneracija uključujući spaljivanje otpada koji nije biorazgradiv, a koja se upotrebljava u visokoučinkovitoj kogeneraciji, izjednačavanje tarifa i socijalne cijene, mora biti u potpunosti plaćen i ne može biti predmetom smanjenja. Eventualno se može vratiti.
- (333) Drugo, na temelju iznesenih činjenica u uvodnim izjavama 251. do 274., kad je riječ o mjerama i predloženom planu prilagodbe, Komisija zaključuje da je Francuska u dovoljnoj mjeri dokazala da je dio smanjenja pristojbe nužan, primjeren i da ima učinak poticaja i ne narušava tržišno natjecanje te da je spojiv s člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a.
- (334) No, Komisija zaključuje da se svaki iznos potpore veći od razina odobrenih planom prilagodbe smatra nespojivim i da ga korisnici moraju vratiti. Komisija po toj osnovi potvrđuje načine primjene tog plana prilagodbe kako ih je Francuska utvrdila u odjeljku 4.4. te odluke,

5.4.3. Primjena pragova *de minimis*

- (335) Komisija ističe da je Francuska, kako je izloženo u uvodnoj izjavi 135., obavijestila o svojoj namjeri da primjenjuje pragove *de minimis* predviđene Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/1046⁽³³⁾ kada je iznos potpore manji od 200 000 eura u tri pomične godine za svako smanjenje.
- (336) Komisija pojašnjava da mjere, kako bi ih se smatralo primjenjivima, moraju biti sukladne sa svim odredbama Provedbene uredbe (EU) 2016/1046.

⁽³³⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/1046 od 28. lipnja 2016. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe na uvoz određenih žica od molibdena podrijetlom iz Narodne Republike Kine nakon revizije zbog predstojećeg isteka mjera na temelju članka 11. stavka 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1225/2009 (SL L 170, 29.6.2016., str. 19).

5.4.4. Opći zaključak

- (337) Kako je navedeno u odjeljcima 5.4.1. i 5.4.2., na temelju iznesenih činjenica u uvodnim izjavama od 252. do 334., kada je riječ o mjerama i predloženom planu prilagodbe, Komisija zaključuje da je Francuska u dovoljnoj mjeri dokazala da dio smanjenja pristojbe CSPE ima cilj od zajedničkog interesa, da je potreban, primjeren, da ima učinak poticaja, da je razmjernan i da ne narušava tržišno natjecanje u mjeri protivnoj zajedničkom interesu te da je spojiv s člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a.
- (338) No Francuska nije dokazala da potpore koje premašuju iznose potpore dopuštene planom prilagodbe imaju cilj od zajedničkog interesa, da su potrebne, primjerene, da imaju učinak poticaja, da su razmjerne i da ne narušavaju tržišno natjecanje u mjeri protivnoj zajedničkom interesu. Te su potpore stoga nespojive s člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a. Jednako vrijedi za smanjenja pristojbe CSPE u dijelu pristojbe CSPE koji se dodjeljuje ciljevima potpore koji nisu ciljevi obnovljivih izvora energije, visokoučinkovite kogeneracije, izjednačavanja tarifa i financiranja socijalnih cijena.
- (339) Uz to, Komisija odobrava načine provedbe plana prilagodbe, kako ih je Francuska opisala u odjeljku 4.4., a pojasnila u uvodnim izjavama 329. i 334.

6. SUKLADNOST S ČLANCIMA 30. I 110. UFEU-a

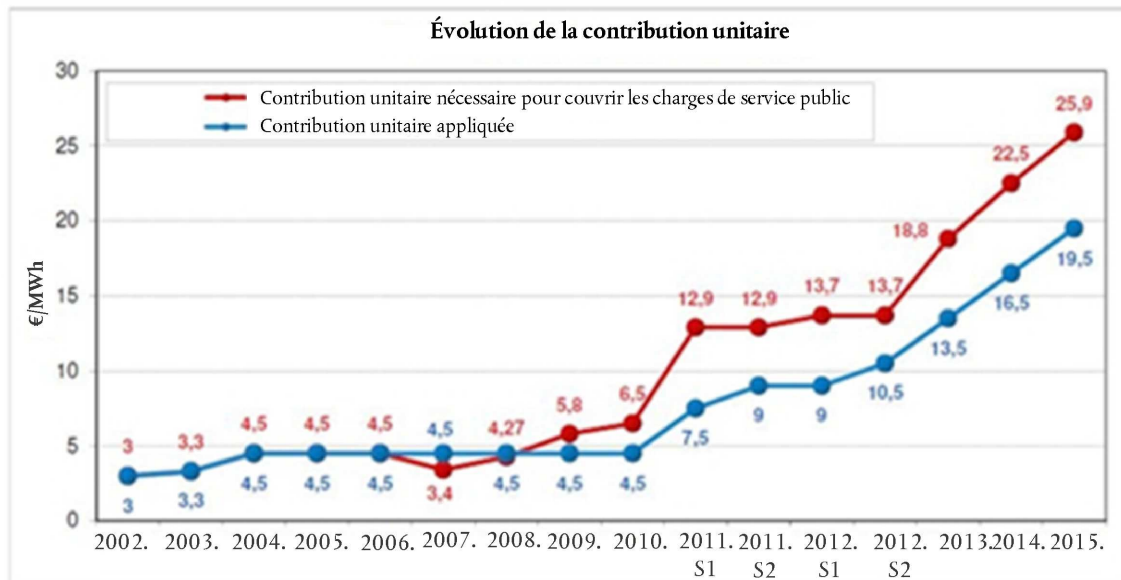
- (340) Prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda porezi ne potpadaju pod područje primjene mjera iz Sporazuma u pogledu državnih potpora, osim ako predstavljaju način financiranja mjere potpore, tako da su sastavni dio te mjere ⁽⁵⁴⁾.
- (341) Uz to, stavkom (29) Smjernica iz 2014. propisano je da ako državna potpora ili s njom povezani uvjeti, uključujući metodu financiranja kada je ona njihov sastavni dio, podrazumijeva neizbježnu povredu prava Unije, osobito članka 30. i 110. UFEU-a, potpora se ne može ocijeniti spojivom s unutarnjim tržištem.
- (342) Komisija je ispitala treba li se pristojba CSPE smatrati sastavnim dijelom potpore i bi li posljedično trebala ispitati sukladnost pristojbe CSPE, na primjer s člancima 30. i 110. UFEU-a.
- (343) Sudskom je praskom propisano da, kako bi se porez mogao smatrati sastavnim dijelom mjere potpore, mora postojati obvezna namjenska povezanost između dodatnog troška i potpore, to jest financiranih mjera potpore, a na temelju relevantnih nacionalnih propisa. Proizvod dodatnog troška mora se nužno dodijeliti financiranju tih mjera potpore i izravno utjecati na njezinu važnost te posljedično i na ocjenu spojivosti te potpore s unutarnjim tržištem ⁽⁵⁵⁾.
- (344) Komisija smatra da to ovdje nije slučaj i to zbog dvaju razloga:
- (345) s jedne strane, doprinos CSPE obavezan je doprinos kojim se financira potpora obnovljivim izvorima energije, visokoučinkovita kogeneracija i ostale politike. Nije uvedena za financiranje oslobađanja koja se preispituju u ovoj odluci.
- (346) Iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da nije sastavni dio mjere potpore doprinos kojim se ta mjera financira ako iznos te mjere ne ovisi od prihoda dobivenih iz obaveznog doprinosa. Stoga, kada se za dodatno financiranje potpore upotrebljava proračunski doprinos uz obvezni doprinos, taj doprinos nije sastavni dio potpore ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵⁴⁾ Presude od 13. siječnja 2005., *Streekgewest*, C 174/02, EU:C:2005:10, t. 25.; od 13. siječnja 2005., *Pape*, C 175/02, ECLI:EU:C:2005:11, t. 14., i od 27. listopada 2005., *Distribution Casino France e.a.*, C 266/04 do C 270/04, C 276/04 i C 321/04 do C 325/04, ECLI:EU:C:2005:657, t. 34.

⁽⁵⁵⁾ Vidjeti presude *Streekgewest*, t. 26., i od 27. listopada 2005., *Casino France e.a.*, C-266/04 do C-270/04, C-276/04 i C-321/04, *Zbornik P I-9481*, t. 40., *Air Liquide Industries Belgium SA protiv Ville de Seraing (C-393/04)*, ECLI:EU:C:2005:657, and *Province de Liège (C-41/05)*, ECLI:EU:C:2006:403

⁽⁵⁶⁾ DTS C-449/14 P 68-72, ECLI:EU:C:2016:848

- (347) Komisija utvrđuje da u ovom slučaju između pristojbe CSPE i programa potpore ne postoji obvezna namjenska veza. Čak i ako je pristojba CSPE namijenjena financiranju sustava potpore, Komisija naprotiv smatra da nema obvezne međusobne povezanosti između iznosa poreza i iznosa potpore. Zapravo, ne može se tvrditi da proizvod pristojbe CSPE izravno utječe na važnost sustava potpore. Grafički prikaz u nastavku pokazuje nepostojanje obvezne namjenske povezanosti i pokazuje da primijenjeni jedinični doprinos od 2007. ne omogućuje naplatu stvarnog troška financiranja mjera koje se podupire:

Izvor: Komisija za regulaciju energije

- (348) Razliku je izravno financirao EDF. CRE (Komisija za regulaciju energije) svake je godine određivao iznos doprinosa potreban za pokrivanje stvarnog troška politika kojim su se potonje financirale.
- (349) Osim toga, s tehničkog stajališta, pristojbu CSPE naplaćuje EDG koji je zadužen za financiranje politika koje bi u teoriji trebale biti obuhvaćene pristojbom CSPE. Razlika između naplaćene pristojbe CSPE i iznosa koje je isplatio EDF veća je od 5,3 milijarde eura. Ta je razlika prikazana na sljedeći način (po godini i po politici):

Razlike između pristojbe CSPE koju naplaćuje EDF i stvarnog troška financiranih politika

	ENR	Spaljivanje	Kogeneracija	Izjednačavanje tarifa	Socijalne tarife	Proizvodnja u razdoblju vrhunca proizvodnje	Razno	Ukupno
2003.	26	6	138	66	0	4	3	243
2004.	5	1	17	10	0	1	0	34
2005.	(22)	(4)	(98)	(60)	(12)	(5)	(3)	(204)
2006.	(3)	(1)	(38)	(22)	(2)	(1)	(1)	(68)
2007.	1	6	(70)	(115)	1	(4)	(1)	(182)
2008.	(5)	1	(19)	(39)	(2)	(2)	(1)	(67)
2009.	128	3	219	341	18	10	5	724

	ENR	Spaljivanje	Kogeneracija	Izjednačavanje tarifa	Socijalne tarife	Proizvodnja u razdoblju vrhunca proizvodnje	Razno	Ukupno
2010.	119	(6)	223	197	17	7	5	562
2011.	578	17	368	360	15	6	9	1 353
2012.	514	2	221	317	21	3	3	1 081
2013.	381	5	118	209	19	2	1	735
2014.	708	7	117	322	54	2	1	1 211
2015.	(19)	0	(3)	(8)	(1)	0	0	(31)
	2 411	37	1 193	1 578	128	23	21	5 391

Izvor: Bilješka francuskih tijela poslana službama Komisije - 20. prosinca 2016.

- (350) Deficit EDF-a tada je bio vraćen na temelju državnog proračuna (vidjeti članak 5. zakona br. 2015-1786 o rebalansu proračuna za 2015. o sastavu namjenskog računa).
- (351) S obzirom na nepostojanje obvezne namjenske veze između pristojbe CSPE i mjera koje se podupiru, sukladnost pristojbe CSPE s člancima 30. i 110. UFUE-a stoga nije moguće ocijeniti.

7. VRAĆANJE POTPORE

- (352) Na temelju UFEU-a i ustaljene sudske prakse Suda Komisija je ovlaštena odlučiti da predmetna država članica mora ukinuti ili izmijeniti potporu za koju je Komisija utvrdila da nije spojiva s unutarnjim tržištem⁽⁵⁷⁾. Nadalje, Sud dosljedno tvrdi da je svrha obveze države članice da ukine potporu koju Komisija smatra nespojivom s unutarnjim tržištem vraćanje na prethodno stanje⁽⁵⁸⁾.
- (353) Komisija je u tom kontekstu ocijenila da je taj cilj ostvaren kada korisnik vrati iznose odobrenih nespojivih potpora. Tim povratom korisnik zapravo gubi pravo na prednost koju je na tržištu imao u odnosu na svoje konkurente i ponovno se uspostavlja stanje koje je postojalo prije isplate potpore⁽⁵⁹⁾.
- (354) U skladu sa sudskom praksom u članku 16. stavku 1. Uredbe (EU) br. 2015/1589 navodi se: „kada se u slučajevima protuzakonite potpore donesu negativne odluke, Komisija donosi odluku kojom se od dotične države članice zahtijeva da poduzme sve potrebne mjere za povrat sredstava potpore od korisnika [...]”
- (355) Budući da su predmetne mjere provedene protivno članku 108. UFEU-a, one su nezakonite. Osim toga, nespojive su i trebaju biti predmet povrata kako bi se ponovno uspostavila situacija koja je postojala na tržištu prije njihova odobrenja. Povratom je potrebno obuhvatiti razdoblje od trenutka kada je povlastica odobrena korisniku, to jest od trenutka kada je potpora korisniku stavljena na raspolaganje, do njezina punog povrata, a iznosi koje je potrebno vratiti podliježu kamatama sve do trenutka punog povrata.

⁽⁵⁷⁾ Vidjeti slučaj C-70/72, Komisija protiv Njemačke [1973.] Zbornik 813, uvodna izjava 13., ECLI:EU:C:1973:87

⁽⁵⁸⁾ Vidjeti spojene predmete C-278/92, C-279/92 i C-280/92, Španjolska protiv Komisije [1994.] Zbornik I-4103, uvodna izjava 75., ECLI:EU:C:1994:325

⁽⁵⁹⁾ Vidjeti slučaj C-75/97, Belgija protiv Komisije [1999.] Zbornik I-030671, uvodne izjave 64. i 65., ECLI:EU:C:1999:311

- (356) Prema tome potpora koju je odobrila Francuska mora se vratiti u dijelu koji nije spojiv s unutarnjim tržištem. Povratom treba obuhvatiti samo smanjenja pristojbe CSPE odobrena od 2004. do 2015., za smanjenja pristojbe CSPE kojom se financiralo izjednačavanje tarifa i socijalnih cijena, a od 2011 do 2015. za smanjenja pristojbe CSPE namijenjena financiranju proizvodnje iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije.
- (357) Iznos povrata treba se izračunati za svaku godinu i za svakog korisnika. Za svaku godinu mora biti ograničen na razliku između spojivog iznosa za tu godinu i stvarno plaćenog iznosa potpore CSPE. Kad je riječ o pristojbi CSPE za financiranje potpore obnovljivim izvorima energije, visokoučinkovitoj kogeneraciji, izjednačavanju tarifa i socijalnih cijena, spojivi iznos potpore CSPE određuje se u skladu s primjenom plana prilagodbe. Kad je riječ o dijelu pristojbe CSPE kojim se financiraju drugi ciljevi osim potpore obnovljivim izvorima energije, visokoučinkovitoj kogeneraciji, izjednačavanju tarifa i socijalnih cijena, spojivi iznos potpore CSPE koji treba platiti odgovara ukupnom iznosu pristojbe CSPE za dio pristojbe CSPE koji je dodijeljen tim drugim ciljevima.
- (358) Za svakog korisnika, za svaku godinu i za svaku politiku izračunavaju se dva iznosa: plaćeni iznos pristojbe CSPE i iznos najniže razine pristojbe CSPE koji treba platiti na temelju plana prilagodbe kojemu se pribraja ukupni iznos pristojbe CSPE, a kojim se financira potpora za druge ciljeve osim obnovljivih izvora energije, visokoučinkovite kogeneracije, izjednačavanju tarifa i socijalnih cijena.

7.1. Izračun stvarno plaćenih iznosa pristojbe CSPE

- (359) Iznos pristojbe CSPE koji su korisnici stvarno platili u određenoj godini dobiva se na temelju informacija koje prikupljaju francuska tijela. Ti iznosi proizlaze iz primjene različitih smanjenja pristojbe CSPE. Međutim, Francuska je obavijestila o činjenici da još ne raspolaže svim potrebnim informacijama, navodeći da podaci za razdoblje od 2003. do 2010. ne postoje u digitalnom obliku. Dakle, još uvijek treba izvršiti točan obračun iznosa za povrat na temelju arhivske građe u papirnatom obliku.
- (360) Kad je riječ o korisnicima ograničenja pristojbe CSPE na 0,5 % dodane vrijednosti, stvarno plaćena pristojba CSPE jednaka je najmanjem iznosu između teoretski utvrđene pristojbe CSPE planom prilagodbe i 0,5 % dodane vrijednosti. Kada je riječ o negativnoj dodanoj vrijednosti, iznos pristojbe CSPE koji se smatra plaćenom jednak je nuli. Taj se iznos tada raspoređuje po politici prema tablici prikazanoj u uvodnoj izjavi 133.
- (361) Kad je riječ o korisnicima ograničenja po mjestu, stvarno plaćena pristojba CSPE jednaka je najmanjoj vrijednosti između teoretski utvrđene pristojbe CSPE planom prilagodbe i iznosa ograničenja po mjestu za predmetnu godinu. Taj se iznos također tada raspoređuje po politici prema tablici koju je prikazala Francuska u uvodnoj izjavi 133.
- (362) Kad je riječ o korisnicima oslobođenima na temelju potrošnje vlastite energije, stvarno plaćena pristojba CSPE jednaka je razlici između ukupne i oslobođene potrošnje, što povećava godišnju jediničnu stopu pristojbe CSPE navedenu u uvodnoj izjavi 133.
- (363) Za svako mjesto koje je korisnik ograničenja po mjestu, utvrđuje se pripada li poduzeću koje je inače korisnik ograničenja na 0,5 % dodane vrijednosti. Za svakog korisnika izuzeća na temelju potrošnje vlastite energije utvrđuje se pripada li poduzeću koje je korisnik ograničenja na 0,5 % dodane vrijednosti i ima li i pravo na ograničenje po mjestu.
- (364) Ako mjesto ili korisnik ograničenja po mjestu ili izuzeća na temelju potrošnje vlastite energije pripada poduzeću koje je korisnik ograničenja na 0,5 % dodane vrijednosti, u obzir se uzima samo ograničenje dodane vrijednosti kako se ne bi dva puta obračunala odobrena povlastica. Ako poduzeće ima pravo na ograničenje od 0,5 % dodane vrijednosti, poznate sljedeće godine povrat koji se vrši *a posteriori* sastoji se od razlike između plaćene pristojbe CSPE i 0,5 % dodane vrijednosti poduzeća.
- (365) Ako mjesto ima pravo na ograničenje po mjestu i na izuzeće na temelju potrošnje vlastite energije, ali ne pripada poduzeću koje je korisnik ograničenja dodane vrijednosti, u obzir se uzima samo ograničenje po mjestu.

7.2. Izračun dugovanih iznosa pristojbe CSPE na temelju primjene pravila u području državnih potpora i primjene planova prilagodbe

7.2.1. Pristojba CSPE koju treba platiti, a koja ne podliježe planu prilagodbe

- (366) Komisija prvo smatra da se pristojba koju su u cijelosti dužni plaćati korisnici i koja nije obuhvaćena planom prilagodbe odnosi na pristojbu CSPE koja je namijenjena financiranju spaljivanja otpada koji nije biorazgradiv ili koji nije namijenjen visokoučinkovitoj kogeneraciji, potpori naprednim postrojenjima i potpori različitim mjerama kao što su financiranje ugovora sa zajamčenom snagom, a prikazan je u uvodnim izjavama 11.1. do 11.3. i 326. do 331. Pristojba CSPE koju su korisnici već platili može se prioritetno dodijeliti financiranju tih drugih politika za primjenu plana prilagodbe i za utvrđivanje iznosa potpore koji treba vratiti.

7.2.2. Datum početka planova prilagodbe

- (367) Komisija odobrava datum početka primjene planova prilagodbe predstavljen u uvodnim izjavama 275., 318. do 321., za dio pristojbe CSPE koji je namijenjen financiranju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, s jedne strane, i za dio pristojbe CSPE koji je namijenjen za financiranje izjednačavanja tarifa i socijalnih cijena, s druge strane.

7.2.3. Izračun iznosa pristojbe CSPE i njihove progresije

- (368) Komisija odobrava metodu izračuna iznosa koje je potrebno platiti za različite dijelove pristojbe CSPE koja podliježe planu prilagodbe i koja je podrobno izložena u uvodnim izjavama 265. do 274. za dio pristojbe CSPE koja je namijenjena za financiranje obnovljivih izvora energije, u uvodnim izjavama 316. do 317. za dio pristojbe CSPE koji je dodijeljen financiranju visokoučinkovite kogeneracije, socijalnih cijena i izjednačavanja tarifa s druge strane.
- (369) Komisija odobrava načelo i metodu izračuna progresije iznosa pristojbe CSPE koje treba platiti, opisanu u uvodnoj izjavi 140., a koja se temelji na statističkom zakonu.
- (370) Komisija odobrava metodu izračuna određene pristojbe koju treba platiti, za korisnika i za određenu godinu prema sljedećoj formuli: *Iznos koji treba platiti po godini politike koja se financira = plaćeni iznos + (iznos koji treba platiti – plaćeni iznos) x [(e^n)-1]/[(e^N)-1]* gdje je n: broj godine plana (primjer: za plan koji počinje 2011., a potpuno se primjenjuje 2019., 2011. n = 0, 2012 n = 1, ..., 2019. n = 8) i N: broj godina plana (primjer: za isti primjer kao prethodni, N = 8)
- (371) Komisija također odobrava metodu uzimanja u obzir pragova *de minimis* kako je izloženo u uvodnoj izjavi (135).

7.3. Izračun iznosa povrata

- (372) Iznos povrata za svakog korisnika jednak je i. razlici između dugovanih iznosa pristojbe CSPE na temelju primjene pravila u području državnih potpora i ii. iznosima pristojbe CSPE koje su prihvatljivi korisnici stvarno platili.
- (373) Komisija u tom smislu odobrava metodu izračuna iznosa povrata koju je opisala Francuska i predstavila u uvodnim izjavama 145. do 148.

8. ZAKLJUČCI

- (374) Komisija utvrđuje da je Francuska nezakonito provela ograničenja pristojbe CSPE kršeći članak 108. stavak 3. UFEU-a.

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Mjere oslobođenja od pristojbe CSPE koje je Francuska primijenila u korist potrošača vlastite električne energije koje proizlaze iz primjene Zakona br. 2003-8 od 3. siječnja 2003. o tržištima plina i električne energije i o javnoj službi opskrbe energijom (Zakon br. 2003-8) nisu državna potpora u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a ako se vlastita električna energija oslobođena pristojbe CSPE troši za proizvodnju električne energije.

Članak 2.

Mjere oslobođenja od pristojbe CSPE koje je Francuska primijenila u korist potrošača vlastite električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije koje proizlaze iz primjene Zakona br. 2003-8 nisu državna potpora u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a za dio pristojbe CSPE kojim se financira proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora energije.

Članak 3.

Mjere oslobođenja od pristojbe CSPE koje je Francuska primijenila u korist potrošača vlastite električne energije proizvedene visokoučinkovitom kogeneracijom koje proizlaze iz primjene Zakona br. 2003-8 nisu državna potpora u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a za dio pristojbe CSPE kojim se financira visokoučinkovita kogeneracija.

Članak 4.

Mjere oslobođenja od pristojbe CSPE koje je Francuska primijenila kršeći članak 108. stavak 3. UFEU-a u korist potrošača vlastite energije, koje proizlaze iz primjene Zakona br. 2003-8, državna su potpora spojiva s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a osim u slučajevima iz članaka 1., 2. i 3. ove Odluke pod uvjetom da su bile dodijeljene za financiranje potpore obnovljivim izvorima energije, visokoučinkovitoj kogeneraciji, izjednačavanju tarifa i socijalnih cijena te da nisu premašile iznose smanjenja pristojbe CSPE dopuštene planom prilagodbe.

Članak 5.

Mjere koje je provela Francuska kršeći članak 108. stavak 3. UFEU-a, u obliku ograničenja pristojbe CSPE po mjestu i u pogledu dodane vrijednosti, u korist potrošača vlastite energije, koje proizlaze iz primjene Zakona br. 2003-8, državna su potpora spojiva s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a pod uvjetom da su bile dodijeljene za financiranje potpore obnovljivim izvorima energije, visokoučinkovitoj kogeneraciji, izjednačavanju tarifa i socijalnih cijena i pod uvjetom da nisu premašile iznose smanjenja pristojbe CSPE dopuštene planom prilagodbe.

Članak 6.

Komisija prihvaća planove prilagodbe koje je dostavila Francuska. Francuska mora obavijestiti Komisiju o provedbi tih planova na način predviđen u člancima 10. i 11. i u rokovima navedenima u članku 12.

Članak 7.

Mjere oslobođenja od pristojbe CSPE koje je Francuska primijenila kršeći članak 108. stavak 3. UFEU-a u korist potrošača vlastite energije, koje proizlaze iz primjene Zakona br. 2003-8 od 3. siječnja 2003. o tržištima plina i električne energije i o javnoj službi opskrbe energijom (Zakon br. 2003-8), i mjere koje je Francuska primijenila kršeći članak 108. stavak 3. UFEU-a u obliku ograničenja pristojbe CSPE po mjestu i u pogledu dodane vrijednosti, a koje nisu obuhvaćene člancima od 1. do 5. ove Odluke, nespojive su mjere. Francuska mora ostvariti povrat nezakonitih i nespojivih potpora od korisnika.

Članak 8.

Svaka pojedinačna potpora dodijeljena u okviru programa iz članka 7. nije potpora ako u trenutku dodjele ispunjava uvjete utvrđene uredbom donesenom u skladu s člankom 2. Uredbe (EZ) br. 994/98, koja je bila na snazi u trenutku dodjele potpore.

Članak 9.

Svaka pojedinačna potpora dodijeljena u okviru programa iz članka 7. koja je u trenutku dodjele ispunjavala uvjete utvrđene uredbom donesenom u skladu s člankom 1. Uredbe (EZ) br. 994/98 ili bilo kojim drugim odobrenim programom potpore, spojiva je s unutarnjim tržištem do najvećeg stupnja intenziteta odobrenog za tu vrstu potpore.

Članak 10.

1. Na iznose koje je potrebno vratiti obračunavaju se kamate od datuma kad su sredstva stavljena na raspolaganje korisnicima do njihova punog povrata.
2. Kamate se računaju na osnovi sastavljenoj u skladu s poglavljem V. Uredbe Komisije (EZ) br. 794/2004 ⁽⁶⁰⁾.
3. Francuska s datumom objave ove odluke obustavlja sva plaćanja potpore odobrene na temelju programa iz članka 7.

Članak 11.

1. Učinkovit povrat odobrene potpore stupa na snagu odmah.
2. Francuska jamči da će se ova Odluka provesti u roku od četiri mjeseca od datuma objave.

Članak 12.

1. U roku od dva mjeseca od obavijesti o ovoj odluci, Francuska dostavlja Komisiji sljedeće informacije:
  - konačan popis korisnika odobrene potpore u skladu s programom iz članaka 4., 5. i 7.,
  - ukupan iznos primljene potpore u skladu s programom iz članaka 4., 5. i 7.,
  - ukupan iznos potpore koju svaki od njih može primiti u skladu s planom prilagodbe,
  - iznose pristojbe CSPE koje je svaki od njih primio i koji nisu potpora u skladu s člancima od 1. do 3.,
  - ukupan iznos koji treba naplatiti od svakog od njih u okviru programa iz članka 7.,
  - ukupan krajnji iznos (glavnica i kamate) koji treba naplatiti od svakog korisnika,
  - podroban opis mjera predviđenih kako bi se ispunile odredbe ove Odluke.
2. Postupak povrata mora se provesti u roku od četiri mjeseca od objave ove Odluke. Francuska u tom roku dostavlja Komisiji dokumente kojima dokazuje da je korisnicima poslana opomena da izvrše povrat potpore i da su uistinu vratili potporu koju su trebali vratiti.
3. Francuska obavješćuje Komisiju o napretku nacionalnih mjera poduzetih radi provedbe ove Odluke do potpunog povrata potpore dodijeljene u skladu s programom iz članka 7. Na zahtjev Komisije bez odgađanja mora dostaviti sve podatke o već poduzetim mjerama i mjerama predviđenima u svrhu postizanja sukladnosti s ovom odlukom. Dostavlja i detaljne informacije o iznosima potpore i kamata koje su korisnici već vratili.

Članak 13.

Ova je odluka upućena Francuskoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu 31. srpnja 2018.

Za Komisiju
Margrethe VESTAGER
Članica Komisije

⁽⁶⁰⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 794/2004 od 21. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2015/1589 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 140, 30.4.2004., str. 1.).

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/768**od 8. svibnja 2019.****o izmjeni članka 3. Statuta Konzorcija europskih istraživačkih infrastruktura u području integrirane strukturne biologije („Instruct-ERIC“) zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2019) 3354)***(Vjerodostojni su samo tekstovi na češkom, danskom, engleskom, francuskom, talijanskom, latvijskom, nizozemskom, portugalskom, slovačkom i španjolskom jeziku)****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 723/2009 od 25. lipnja 2009. o pravnom okviru Zajednice za Konzorcij europskih istraživačkih infrastruktura (ERIC) ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8.,

budući da:

- (1) Konzorcij europskih istraživačkih infrastruktura u području integrirane strukturne biologije („Instruct-ERIC“) osnovan je Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2017/1213 ⁽²⁾ U skladu s člankom 3. njegova Statuta njegovo zakonsko sjedište nalazi se u Ujedinjenoj Kraljevini.
- (2) Ujedinjena Kraljevina dostavila je 29. ožujka 2017. obavijest o namjeri povlačenja iz Unije na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji. Europsko vijeće je 11. travnja 2019. odlučilo do 31. listopada 2019. produžiti razdoblje određeno člankom 50. stavkom 3. UEU-a, koje je već produženo Odlukom Europskog vijeća (EU) 2019/476 ⁽³⁾. Međutim, ta odluka Europskog vijeća prestaje se primjenjivati 31. svibnja 2019. ako Ujedinjena Kraljevina ne održi izbore za Europski parlament u skladu s primjenjivim pravom Unije i ne ratificira Sporazum o povlačenju do 22. svibnja 2019. Ako Ujedinjena Kraljevina ratificira sporazum o povlačenju prije 31. listopada 2019., povlačenje će nastupiti prvog dana mjeseca koji slijedi nakon dovršetka postupka ratifikacije.
- (3) Nakon datuma povlačenja i ne dovodeći u pitanje odredbe sporazuma o povlačenju, Ujedinjena Kraljevina smatrat će se trećom zemljom u smislu članka 2. točke (b) Uredbe (EZ) br. 723/2009.
- (4) Člankom 8. Uredbe (EZ) br. 723/2009 propisuje se da ERIC ima zakonsko sjedište smješteno na teritoriju jednog člana koji je država članica ili povezana zemlja.
- (5) Komisija je u skladu s člankom 11. Uredbe (EZ) br. 723/2009 primila prijedlog Instruct-ERIC-a o izmjeni članka 3. Statuta kako bi se uzela u obzir situacija u kojoj bi Ujedinjena Kraljevina postala treća zemlja u smislu Uredbe (EZ) br. 723/2009.
- (6) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem odbora osnovanog na temelju članka 20. Uredbe (EZ) br. 723/2009,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Članak 3. Statuta Instruct-ERIC-a, kako je utvrđen u Prilogu Provedbenoj odluci (EU) 2017/1213, mijenja se u skladu s Prilogom ovoj Odluci.

⁽¹⁾ SL L 206, 8.8.2009., str. 1.⁽²⁾ Provedbena odluka Komisije (EU) 2017/1213 od 4. srpnja 2017. o osnivanju Konzorcija europskih istraživačkih infrastruktura u području integrirane strukturne biologije (Instruct-ERIC) (SL L 173, 6.7.2017., str. 47.).⁽³⁾ Odluka Europskog vijeća (EU) 2019/476, donesena u dogovoru s Ujedinjenom Kraljevinom, od 22. ožujka 2019. o produljenju razdoblja iz članka 50. stavka 3. UEU-a (SL L 80I, 22.3.2019., str. 1.).

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Kraljevini Belgiji, Češkoj Republici, Kraljevini Danskoj, Francuskoj Republici, Državi Izraelu, Talijanskoj Republici, Republici Latviji, Kraljevini Nizozemskoj, Portugalskoj Republici, Slovačkoj Republici, Kraljevini Španjolskoj i Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske.

Sastavljeno u Bruxellesu 8. svibnja 2019.

Za Komisiju
Carlos MOEDAS
Član Komisije

PRILOG

Članak 3. Statuta Instruct-ERIC-a zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 3.

Zakonsko sjedište Instruct-ERIC-a nalazi se u Oxfordu u Ujedinjenoj Kraljevini. Ako Ujedinjena Kraljevina postane treća zemlja u smislu Uredbe (EZ) br. 723/2009, zakonsko sjedište premješta se u Firencu u Italiji.”

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/769**od 14. svibnja 2019.****o izmjeni Provedbene odluke 2012/715/EU o uspostavi popisa trećih zemalja s regulatornim okvirom primjenjivim na djelatne tvari za lijekove za humanu primjenu i odgovarajućim kontrolnim i provedbenim aktivnostima kojima se osigurava zaštita javnog zdravlja jednakovrijedna onoj u Uniji****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za humanu primjenu ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 111.b stavak 1.,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 111.b stavkom 1. Direktive 2001/83/EZ, treća zemlja može zatražiti od Komisije da procijeni osiguravaju li njezin regulatorni okvir primjenjiv na djelatne tvari koje se izvoze u Uniju i odgovarajuće kontrolne i provedbene aktivnosti zaštitu javnog zdravlja jednakovrijednu onoj u Uniji, u svrhu uvrštenja na popis trećih zemalja koje osiguravaju jednakovrijednu zaštitu javnog zdravlja.
- (2) Republika Koreja je dopisom od 22. siječnja 2015. zatražila uvrštenje na popis u skladu s člankom 111.b stavkom 1. Direktive 2001/83/EZ. Na temelju pregleda odgovarajuće dokumentacije i dviju provjera na terenu te akcijskog plana koji su predložila korejska nadležna tijela (Ministarstvo za sigurnost hrane i lijekova) 12. veljače 2019. procjenom jednakovrijednosti koju je provela Komisija zaključeno je da su zahtjevi iz tog članka ispunjeni.
- (3) Provedbenu odluku Komisije 2012/715/EU ⁽²⁾ stoga bi trebalo izmijeniti,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Prilog Provedbenoj odluci 2012/715/EU zamjenjuje se tekstom iz Priloga ovoj Odluci.

*Članak 2.*Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. svibnja 2019.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁾ SL L 311, 28.11.2001., str. 67.

⁽²⁾ Provedbena odluka Komisije 2012/715/EU od 22. studenoga 2012. o uspostavi popisa trećih zemalja s regulatornim okvirom primjenjivim na djelatne tvari za lijekove za humanu primjenu i odgovarajućim kontrolnim i provedbenim aktivnostima kojima se osigurava zaštita javnog zdravlja jednakovrijedna onoj u Uniji, u skladu s Direktivom 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 325, 23.11.2012., str. 15.).

PRILOG

„PRILOG

Popis trećih zemalja s regulatornim okvirom primjenjivim na djelatne tvari za lijekove za humanu primjenu i odgovarajućim kontrolnim i provedbenim aktivnostima kojima se osigurava zaštita javnog zdravlja jednakovrijedna onoj u Uniji

Treća zemlja	Napomene
Australija	
Brazil	
Izrael ⁽¹⁾	
Japan	
Republika Koreja	
Švicarska	
Sjedinjene Američke Države	

⁽¹⁾ U daljnjem se tekstu Izrael odnosi na Državu Izrael, isključujući područja koja su od lipnja 1967. pod izraelskom upravom, to jest Golansku visoravan, Pojas Gaze, Istočni Jeruzalem i ostatak Zapadne obale.”

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR